

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE
PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031**

A ORAȘULUI BICAZ, JUDEȚUL NEAMȚ

CUPRINS

1.	CADRUL STRATEGIC GENERAL	1
1.1.	Introducere	1
1.2.	Scopul strategiei	9
1.3.	Principii și valori	9
1.3.1.	Principii generale ale sistemului local de servicii sociale	9
1.3.2.	Valorile care stau la baza acordării serviciilor sociale	12
1.4.	Grupurile țintă ale strategiei	13
2.	OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031	17
2.1.	FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE COPILULUI/FAMILIEI	17
2.1.1.	Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de protecție socială	17
2.1.2.	Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc	17
2.1.3.	Prevenirea și combaterea oricăror forme de abuz asupra copilului	17
2.2.	FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE PERSOANELOR ADULTE	18
2.2.1.	Asigurarea accesului neîngrădit la resursele comunității pentru persoanele cu dizabilități, adaptat nevoilor lor specifice	18
2.2.2.	Asigurarea exercitării depline a drepturilor de către persoanele cu dizabilități, în vederea asigurării participării și incluziunii sociale	18
2.2.3.	Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități pe piața liberă a muncii	18
2.2.4.	Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități	18
2.3.	FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE ALTOR CATEGORII DE PERSOANE AFLATE ÎN DIFICULTATE	19
2.3.1.	Tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului	19
2.3.2.	Persoane vârstnice	19
2.3.3.	Persoane victime ale violenței în familie	19
2.3.4.	Persoane de etnie romă	19
3.	REZULTATE AȘTEPTATE	19
4.	FINANȚAREA SERVICIILOR SOCIALE	20
5.	IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE	21
6.	PRECIZĂRI METODOLOGICE	21
7.	CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI	24
7.1.	Contextul European	24
7.1.1.	Agenda 2030-instrument orientativ	24
7.1.1.1.	Obiective de dezvoltare durabilă	27
7.1.1.1.1.	Eradicarea sărăciei în toate formele sale	27
7.1.1.1.2.	Eradicarea foametei	28
7.1.1.1.3.	Asigurarea unei vieți sănătoase	28
7.1.1.1.4.	Asigurarea unei educații echitabile	29
7.1.1.1.5.	Realizarea egalității de gen	30
7.1.1.1.6.	Ocuparea deplină și productivă a forței de muncă	30
7.2.	Contextul național	32

7.2.1.	Obiective naționale	32
7.2.1.1	Fără sărăcie-eradicarea sărăciei în toate formele sale	32
7.2.1.2.	Foamete "Zero"-Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	34
7.2.1.3.	Sănătate și bunăstare – asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă	34
7.2.1.3.1.	Sănătatea populației	34
7.2.1.3.2.	Speranța de viață	35
7.2.1.3.3.	Mortalitatea maternă și infantilă	35
7.2.1.3.4.	Bolile infecțioase	35
7.2.1.3.5.	Bolile cronice	36
7.2.1.3.6.	Consumul excesiv de substanțe nocive	36
7.2.1.3.7.	Bolile psihice	37
7.2.1.4.	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți	38
7.2.1.4.1.	Educația formală	39
7.2.1.4.2.	Infrastructura învățământului	39
7.2.1.4.3.	Rata de părăsire timpurie și rata de abandon școlar	40
7.2.1.4.4.	Educația pe tot parcursul vieții	40
7.2.1.4.5.	Educația pentru dezvoltare durabilă	40
7.2.1.5.	Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate	42
7.2.1.5.1.	Disparitatea salarială	42
7.2.1.5.2.	Violența împotriva femeilor	42
7.2.1.5.3.	Femeile în funcții de conducere	43
7.2.1.6.	Promovarea unei creșteri economice susținute, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți	44
7.2.1.6.1.	Ocuparea forței de muncă	44
7.2.1.7.	Promovarea unor societăți pașnice și incluzive	44
7.2.1.7.1.	Capitalul social, bazele unei societăți pașnice și incluzive	44
7.2.1.7.1.2	Protecția și eradicarea violenței împotriva copilului	45
7.2.1.8.	Scăderea demografică	45
7.2.2.	Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei	46
7.2.2.1.	Obiectivul general	47
7.2.2.2.	Obiective strategice	47
7.2.2.2.1.	Asigurarea unui trai decent pentru toți	47
7.2.2.2.2.	Investițiile sociale, intervenții directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generații	48
7.2.2.2.3.	Protecția socială pe tot parcursul vieții	49
7.2.2.2.4.	Îmbunătățirea capacității administrative	50
7.2.2.3.	Obiective și măsuri specifice	51
7.2.2.3.1.	Persoanele aflate în risc de sărăcie/sărăcie relativă	51
7.2.2.3.2.	Persoanele aflate în deprivare materială severă	51
7.2.2.3.3.	Persoane care locuiesc în gospodării cu intensitate scăzută a muncii	52
7.2.2.3.4.	Persoane care se confruntă cu situații de sărăcie monetară sau excluziune socială.	52
7.2.2.3.5.	Persoane care locuiesc în zone urbane sau rurale marginalizate	52
7.2.2.3.6.	Grupuri vulnerabile	52

7.2.2.4.	Priorități	55
7.2.3.	Evoluții privind sărăcia și excluziunea socială în România	57
7.2.3.1.	Pe categorii de vârstă	57
7.2.3.2.	În funcție de gen	57
7.2.3.3.	În funcție de tipul de gospodărie	58
7.2.3.4.	În funcție de nivelul educațional atins	59
7.2.3.5.	În funcție de nivelul de urbanizare	59
8.	CADRUL LEGISLATIV	59
8.1.	Legislația în vigoare	59
8.2.	Strategiile sectoriale	67
9.	PREZENTAREA ORAȘULUI BICAZ, JUDEȚUL NEAMȚ	69
9.1.	Prezentare generală	69
9.2.	Așezare geografică și accesibilitate	70
9.3.	Istoria Orașului Bicaz	72
9.4.	Imagine de ansamblu și atracții turistice	73
9.5.	Economia	75
9.6.	Indicatori demografici	76
9.7.	Mișcarea naturală și speranța de viață	79
9.8.	Migrația populației	81
9.9.	Contextul socio-economic	83
9.10.	Sărăcie și grad de excluziune socială	85
9.11.	Serviciul public de asistență socială (SPAS)	86
9.12.	Participarea socială	89
9.13.	Educația	91
9.13.1.	Factori și statistici	91
9.13.2.	Participarea la educație a populației de etnie romă	92
9.13.3.	Obiective	93
9.13.4.	Direcții de acțiune	94
9.13.5.	Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii	95
9.14.	Sănătatea	100
9.14.1.	Statistici	101
9.14.2.	Obiective	101
9.15.	Sistemul de asistență comunitară	104
9.16.	Ocuparea forței de muncă	106
9.16.1.	Rata de activitate	106
9.16.2.	Rata șomajului	106
9.16.3.	Obiective	107
9.17.	Locuirea socială	109
9.17.1.	Situația actuală	109
9.17.2.	Obiective și măsuri	110
9.18.	Servicii sociale	113
9.18.1.	Scop	113
9.18.2.	Furnizorii de servicii sociale	113
9.18.3.	Informații despre personal	114
9.18.4.	Grupuri vulnerabile	115
9.19.	Beneficiarii de ajutor social	118
10.	TIPOLOGIA SITUAȚIILOR DE DIFICULTATE, VULNERABILITATE, DEPENDENȚĂ SAU RISC SOCIAL	118

10.1.	Copii și familii în dificultate	118
10.1.1.	Situația copiilor expuși riscurilor de sărăcie și excluziune socială	120
10.1.2.	Grupul vulnerabil al copiilor lipsiți de îngrijire și sprijin parental	121
10.1.2.1.	Minori aflați în sistemul de protecție specială a copilului	121
10.1.2.2.	Tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială	123
10.1.2.3.	Copii cu dizabilități	123
10.1.2.4.	Copii abuzați, neglijați sau exploatați	124
10.1.2.5.	Copii delincvenți	124
10.1.3.	Situația actuală în domenii strategice de intervenție pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale	124
10.1.3.1.	Copii (0-17ani) și tineri (18-24 ani)	124
10.1.3.2.	Tinerii NEET (15-24 ani)	125
10.2.	Persoane cu dizabilități	125
10.3.	Persoanele fără adăpost, persoanele vârstnice singure sau dependente, persoanele de etnie romă aflate în situații de sărăcie sau excluziune socială, persoanele care locuiesc în comunități marginalizate sau izolate	128
10.3.1.	Persoane fără adăpost	129
10.3.2.	Persoane vârstnice singure sau dependente	131
10.3.3.	Persoanele de etnie romă	133
10.3.3.1.	Persoane de etnie romă aflate în situații de sărăcie sau excluziune socială	134
10.3.4.	Comunități marginalizate	136
10.3.4.1.	Persoane care locuiesc în comunități marginalizate sau izolate	136
10.4.	Mame minore	137
10.5.	Victime ale violenței în familie	138
10.6.	Victime ale traficului de persoane	142
10.7.	Persoanele cu probleme de sănătate mintală	145
10.8.	Persoane care suferă de boli cornice, inclusiv infectate cu virusul HIV/SIDA	146
10.9.	Persoane cu adicții	148
10.9.1.	Persoane dependente de consumul de alcool	148
10.9.2.	Consumatorii de droguri	149
10.10.	Persoane care au săvârșit fapte penale	151
10.11.	Adulți privați de libertate sau aflați în supravegherea serviciilor de probațiune	153
10.12.	Persoane cu măsură de ședere pe teritoriul României	154
11.	Analiza SWOT a serviciilor sociale	156
12.	Necesități identificate	160
13.	Surse privind elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale	167
Anexa	PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE ÎN ORAȘUL BICAZ, PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031	169

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031

1. CADRUL STRATEGIC GENERAL

1.1. Introducere

Prezenta strategie îşi găseşte justificarea în nevoia de armonizare a practicilor în domeniul furnizării serviciilor de asistenţă socială cu legislaţia europeană şi naţională, cu prevederile strategiilor naţionale privind incluziunea socială, reducerea sărăciei, promovarea şi respectarea drepturilor grupurilor vulnerabile, cu strategiile regionale, judeţene şi municipale privind dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local.

Deşi legislaţia prevede furnizarea măsurilor de asistenţă socială ca un pachet unitar, ce cuprinde beneficii financiare şi servicii sociale, pentru prevenirea şi limitarea oricărei forme de dependenţă a beneficiarilor faţă de ajutorul acordat de stat sau de comunitate, ar fi nevoie ca serviciile sociale să primeze în faţa beneficiilor sociale. În fapt, întâlnim o serie de factori care împiedică furnizarea serviciilor sociale la standardele de calitate ce se impun şi cu o pondere mai mică decât cea necesară.

Se identifică totodată, nevoia de lucru în echipe interdisciplinare şi interinstituţionale, cu implicarea societăţii civile, pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situaţiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităţilor.

Agenda 2030 a Uniunii Europene stă la baza tuturor politicilor de dezvoltare relevante la nivelul Uniunii Europene, iar România şi-a asumat o serie de domenii de acţiune în concordanţă cu obiectivele UE, printre care şi cel al luptei împotriva sărăciei şi a excluziunii sociale având la bază una dintre priorităţile tematice ale strategiei, aceea de creştere economică favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forţei de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială şi teritorială.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

De aceea, este importantă asigurarea unui cadru necesar dezvoltării serviciilor sociale în raport cu acordarea unor beneficii financiare directe, dezvoltarea serviciilor sociale care să aibă la bază o analiză reală a situaţiei sociale integrate şi a nevoilor complexe ale grupurilor vulnerabile din Oraşul Bicz.

În acest scop, legislaţia prevede o diagnoză socială a comunităţii, dezvoltarea şi consolidarea capacităţii de prevenire la nivel comunitar, atât pentru serviciile de protecţie a copilului şi identificare a potenţialilor factori de risc la care pot fi expuşi aceştia, dar în acelaşi timp pentru toate grupurile de persoane aflate în dependenţă socială precum persoanele vârstnice, persoanele cu nevoi speciale etc.

Dezvoltarea echipelor comunitare de intervenţie integrată pentru furnizarea serviciilor sociale de educaţie, ocupare, sănătate, programe de intermediere socială şi facilitare la nivel comunitar, în special în zonele sărace şi marginalizate ale Oraşului, ar crea premisele dezvoltării unor servicii sociale de zi, de tipul centre comunitare multi-funcţionale furnizându-se astfel serviciile integrate, atât de necesare problematicii complexe a persoanelor marginalizate social, ce au nevoie să poată depăşi starea de dependenţă socială.

Aşadar, ne propunem o diagnoză a capacităţii instituţionale de a furniza servicii sociale la standarde de calitate, în contextul socio-economic actual al Oraşului Bicz, o analiză a gradului de îndeplinire şi adaptare instituţională la cerinţele prevăzute de H.G. 797/2017, dar şi asupra serviciilor sociale furnizate de către departamentul de asistenţă socială, corelate cu multitudinea tipologiilor de beneficiari aflaţi în situaţii de dificultate, vulnerabilitate, dependenţă sau risc social, arătând importanţa parteneriatului în furnizarea de servicii sociale şi totodată capacitatea locală de furnizare a serviciilor sociale, de către furnizorii publici şi privaţi de servicii sociale existenţi la nivelul Oraşului Bicz.

Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Oraşului Bicz îşi propune o abordare integrată, analizând domeniile dezvoltării sociale, respectiv asistenţa socială, educaţia, ocuparea forţei de muncă, locuirea socială, sănătatea şi capacitatea locală de dezvoltare socială a furnizorilor publici şi privaţi de servicii sociale.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Strategia analizează situația finanțării serviciilor sociale și oportunitatea elaborării, implementării și dezvoltării de noi servicii sociale în Orașul Bicz, realizând recomandări privind direcțiile de dezvoltare ale acestora, în concordanță cu proiectele de interes social propuse în strategii similare la nivel local.

Monitorizarea și evaluarea aplicării prevederilor strategiei se vor regăsi în obiectivele unui plan general operațional de implementare a Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Orașului Bicz, pentru perioada 2022–2026-2031.

Misiunea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Orașului Bicz 2022–2026-2031 este aceea de a crea și implementa un sistem performant de proiectare și furnizare a serviciilor sociale, printr-o abordare integrată, participativă, multisectorială și interinstituțională, bazat pe problematica socială complexă a grupurilor vulnerabile din localitate, în acord cu politica europeană și națională de incluziune socială și combatere a sărăciei, cu strategiile existente la nivelul municipiului și al județului, punându-se accent pe standardele minime de calitate în furnizarea serviciilor sociale.

Dezvoltarea serviciilor sociale și furnizarea lor la standarde de calitate este un deziderat ce se poate realiza cu succes în Orașul Bicz, o comunitate modernă, incluzivă și responsabilă pentru fiecare ființă umană ce are nevoie de sprijin specializat și integrat, în vederea depășirii situațiilor de risc, de vulnerabilitate psiho-socială, pentru a ajunge la autonomie personală și a fi o persoană activă în societate.

Compartimentul de asistență socială al Orașului Bicz este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, înființată la nivel de compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Compartimentul de Asistență Socială al Orașului Bicz are rolul de a aplica la nivel local politicile și strategiile de asistență socială în domeniul familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie și are responsabilitatea de a dezvolta și diversifica serviciile sociale

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

specializate, în funcţie de nevoile identificate, cu scopul prioritar de a menţine funcţionalitatea socială a persoanei.

Conform H.G. 797/2017 privind Regulamentul de organizare şi funcţionare al compartimentului de asistenţă socială organizat la nivelul oraşelor, compartimentul de Asistenţă Socială îndeplineşte, în principal, următoarele funcţii:

- a) de realizare a diagnozei sociale la nivelul Oraşului, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunităţii, realizarea de sondaje şi anchete sociale, valorificarea potenţialului comunităţii în vederea prevenirii şi depistării precoce a situaţiilor de neglijare, abuz, abandon, violenţă, a cazurilor de risc de excluziune socială, etc;
- b) de coordonare a măsurilor de prevenire şi combatere a situaţiilor de marginalizare şi excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunităţi;
- c) de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale şi a planului anual de acţiune;
- d) de comunicare şi colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor şi instituţiilor care au responsabilităţi în domeniul asistenţei sociale, cu serviciile publice locale de asistenţă socială, precum şi cu reprezentanţii societăţii civile care desfăşoară activităţi în domeniu, cu reprezentanţii furnizorilor privaţi de servicii sociale, precum şi cu persoanele beneficiare;
- e) de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

Atribuţiile compartimentului de asistenţă socială din Oraşul Bicaz sunt următoarele:

➤ **în domeniul beneficiilor de asistenţă socială:**

- a) asigură şi organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistenţă socială;
- b) pentru beneficiile de asistenţă socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor şi transmiterea acestora către agenţiile teritoriale pentru plăţi şi inspecţie socială;
- c) verifică îndeplinirea condiţiilor legale de acordare a beneficiilor de asistenţă socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

consiliului local, și pregătește documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;

d) întocmește dispoziții de acordare/respingere sau, după caz, de modificare/suspendare/ încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;

e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care sunt îndreptățiți, potrivit legii;

f) urmărește și răspunde de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și persoanele îndreptățite la beneficiile de asistență socială;

g) efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excludere socială sau a altor situații de necesitate în care se pot afla membrii comunității și, în funcție de situațiile constatate, propune măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;

h) realizează activitatea financiar-contabilă privind beneficiile de asistență socială administrate;

i) participă la elaborarea și fundamentarea propunerii de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;

j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

➤ **în domeniul organizării, administrării și acordării serviciilor sociale:**

a) elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate, strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale;

b) elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului local, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;

c) inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;

d) identifică familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excludere socială;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- e) realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a serviciilor sociale;
- f) propune primarului, în condițiile legii, încheierea contractelor de parteneriat public-public și public-privat pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
- g) propune înființarea serviciilor sociale de interes local;
- h) colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia și le comunică serviciilor publice de asistență socială de la nivelul județului, precum și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, la solicitarea acestuia;
- i) monitorizează și evaluează serviciile sociale;
- j) elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- k) elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale, în conformitate cu planul anual de acțiune, și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora;
- l) asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- m) furnizează și administrează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabil de calitatea serviciilor prestate;
- n) încheie contracte individuale de muncă și asigură formarea continuă de asistenți personali; evaluează și monitorizează activitatea acestora în condițiile legii;
- o) sprijină compartimentul responsabil cu contractarea serviciilor sociale, înființat potrivit prevederilor art. 113 alin. (1) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, în elaborarea documentației de atribuire și în aplicarea procedurii de atribuire, potrivit legii;
- p) planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale;
- q) colaborează permanent cu organizațiile societății civile care reprezintă interesele diferitelor categorii de beneficiari;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicăz, judeţul Neamţ**

r) sprijină dezvoltarea voluntariatului în serviciile sociale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activităţii de voluntariat în România, cu modificările ulterioare;

s) îndeplineşte orice alte atribuţii prevăzute de reglementările legale în vigoare.

➤ **în domeniul protecţiei persoanei cu dizabilităţi:**

a) monitorizează şi analizează situaţia persoanelor cu dizabilităţi din unitatea administrativ-teritorială, precum şi modul de respectare a drepturilor acestora, asigurând centralizarea şi sintetizarea datelor şi informaţiilor relevante;

b) identifică şi evaluează situaţiile care impun acordarea de servicii şi/sau beneficii pentru persoanele adulte cu dizabilităţi;

c) creează condiţii de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;

d) iniţiază, susţine şi dezvoltă servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;

e) asigură ponderea personalului de specialitate angajat în raport cu tipurile de servicii sociale;

f) elaborează documentaţia necesară pentru acordarea serviciilor;

g) asigură consilierea şi informarea familiilor asupra drepturilor şi obligaţiilor acestora şi asupra serviciilor disponibile pe plan local;

h) implică în activităţile de îngrijire, reabilitare şi integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;

i) asigură instruirea în problematica specifică persoanei cu handicap a personalului, inclusiv a asistenţilor personali;

j) încurajează şi susţine activităţile de voluntariat;

k) colaborează cu direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilităţi şi transmite acesteia toate datele şi informaţiile solicitate din acest domeniu.

➤ **în domeniul protecţiei persoanelor vârstnice:**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

a) servicii de îngrijire personală acordate cu prioritate la domiciliu sau în centre rezidenţiale pentru persoanele vârstnice dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea;

b) servicii de consiliere, de acompaniere, precum şi servicii destinate amenajării sau adaptării locuinţei, în funcţie de natura şi gradul de afectare a autonomiei funcţionale.

➤ **în domeniul protecţiei copilului**

a) monitorizează şi analizează situaţia copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum şi modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea şi sintetizarea datelor şi informaţiilor relevante, în baza unei fişe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale;

b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;

c) identifică şi evaluează situaţiile care impun acordarea de servicii şi/sau beneficii de asistenţă socială pentru prevenirea separării copilului de familia sa;

d) elaborează documentaţia necesară pentru acordarea serviciilor şi/sau prestaţiilor şi acordă aceste servicii şi/sau beneficii de asistenţă socială, în condiţiile legii;

e) asigură consilierea şi informarea familiilor cu copii în întreţinere asupra drepturilor şi obligaţiilor acestora, asupra drepturilor copilului şi asupra serviciilor disponibile pe plan local;

f) asigură şi monitorizează aplicarea măsurilor de prevenire şi combatere a consumului de alcool şi droguri, de prevenire şi combatere a violenţei domestice, precum şi a comportamentului delinvent;

g) vizitează periodic la domiciliu, familiile şi copiii care beneficiază de servicii şi beneficii de asistenţă socială şi urmăreşte modul de utilizare a prestaţiilor, precum şi familiile care au în îngrijire copii cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate;

h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecţie specială, în condiţiile legii;

i) urmăreşte evoluţia dezvoltării copilului şi modul în care părinţii acestuia îşi exercită drepturile şi îşi îndeplinesc obligaţiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecţie specială şi a fost reintegrat în familia sa;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

j) colaborează cu direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în domeniul protecţiei copilului şi transmite acesteia toate datele şi informaţiile solicitate din acest domeniu;

k) urmăreşte punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecţia copilului/instanţei de tutelă referitoare la prestarea de către părinţii apti de muncă a acţiunilor sau lucrărilor de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecţie specială.

1.2.Scopul strategiei

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale are în vedere diversificarea şi dezvoltarea serviciilor de asistenţă socială prin asigurarea aplicării politicilor sociale din domeniul protecţiei copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilităţi, precum şi altor persoane, grupuri sau comunităţi, în vederea asigurării de servicii sociale de calitate care să aibă o abordare integrată a nevoilor, în relaţie cu situaţia economică, starea de sănătate, nivelul de educaţie şi mediul social de viaţă al beneficiarilor.

Prezenta strategie se focalizează pe protejarea, apărarea şi garantarea tuturor drepturilor omului şi copilului aşa cum sunt menţionate în Declaraţia Universală a Drepturilor Omului şi Convenţia ONU cu privire la drepturile copilului, în contextul ansamblului drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Prin implementarea ei se va asigura creşterea calităţii vieţii copiilor şi persoanelor aflate în situaţii de risc, urmărindu-se ca toate serviciile să respecte standardele minime naţionale prevăzute prin reglementări legale, care pot fi verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent şi unitar.

Strategia se axează pe rolul primordial al familiei şi comunităţii locale în creşterea, îngrijirea şi educarea copilului, în asistenţa persoanei cu handicap, a persoanei vârstnice sau a oricărei alte persoane aflată în situaţie de risc de excludere socială şi pe faptul că, eforturile societăţii trebuie îndreptate în direcţia întăririi şi susţinerii familiei în asumarea responsabilităţilor.

1.3.Principii şi valori

1.3.1. Principii generale ale sistemului local de servicii sociale

➤ **Solidaritatea socială**, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport şi măsuri de protecţie socială pentru

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

depăşirea sau limitarea unor situaţii de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populaţie;

➤ **Subsidiaritatea** - în conformitate cu Legea asistenţei sociale nr. 292/2011, în situaţia în care persoana sau familia nu îşi poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală şi structurile ei asociative şi, complementar, statul. În conformitate cu Codul Administrativ, principiul subsidiarităţii constă în exercitarea competenţelor de către autoritatea administraţiei publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetăţean şi care dispune de capacitatea administrativă necesară;

➤ **Universalitatea**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistenţă socială, în condiţiile prevăzute de lege;

➤ **Parteneriatul**, potrivit căruia instituţiile publice, organizaţiile neguvernamentale, instituţiile de cult recunoscute de lege, precum şi membrii comunităţii stabilesc obiective comune, conlucrează şi mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiţii de viaţă decente şi demne pentru persoanele vulnerabile;

➤ **Eficacitatea**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activităţi şi obţinerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;

➤ **Eficienţa**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

➤ **Proximitatea**, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar pentru facilitarea accesului şi menţinerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viaţă;

➤ **Complementaritatea şi abordarea integrată**, potrivit căroră, pentru asigurarea întregului potenţial de funcţionare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunităţii şi societăţii, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului şi acordate integrat cu o gamă largă de măsuri şi servicii din domeniul economic, educaţional, de sănătate, cultural, etc;

➤ **Fundamentarea şi intervenţia bazate pe dovezi** – procesul decizional pentru fundamentarea politicilor publice şi a planificării financiare şi pentru implementarea măsurilor de politică asumate se bazează pe analiza de date factuale, pe cele mai bune

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicăz, judeţul Neamţ**

rezultate ştiinţifice, pe valorile şi preferinţele persoanelor/comunităţilor şi pe judecata şi expertiza profesională a specialiştilor;

- **Orientarea către rezultate** – asumarea de către autorităţile şi instituţiile implicate a unui set de rezultate şi depunerea, în mod constant, a unui efort în cadrul unei alocări bugetare definite într-o perioadă de timp specificată pentru a atinge rezultatele propuse;
- **Predictibilitate** – acţiunile şi deciziile autorităţilor, privind politicile publice şi alocările bugetare stabilite în cadrul bugetar pe termen mediu, contribuie la implementarea obiectivelor strategice şi obţinerea rezultatelor asumate;
- **Descentralizare** - dezvoltarea măsurilor în domeniul *incluziunii şi reducerii sărăciei* presupune acordarea unui sprijin logistic şi financiar pentru autorităţile locale. În conformitate cu Codul Administrativ, principiul echităţii procesului de descentralizare implică asigurarea accesului tuturor cetăţenilor la serviciile publice şi de utilitate publică. Principiile şi regulile procesului de descentralizare sunt aplicabile şi competenţele transferate anterior reglementării acestor principii şi reguli, respectiv, descentralizării serviciului public de asistenţă socială;
- **Repartizarea sarcinilor** - asumarea angajamentului activ de către toate părţile interesate: autorităţile publice centrale şi locale, instituţiile publice şi private, organizaţiile neguvernamentale, instituţiile de cult recunoscute de lege, precum şi membrii comunităţii stabilesc obiective comune, conlucrează şi mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiţii de viaţă decente şi demne pentru persoanele vulnerabile. Obiectivele, direcţiile de acţiune şi măsurile pentru combaterea sărăciei şi excluziunii sociale se asumă în cadrul strategiilor locale de dezvoltare şi a programelor comunitare pentru combaterea sărăciei şi excluziunii sociale, aprobate prin hotărâre a consiliului local. În cadrul Mecanismului naţional pentru promovarea incluziunii sociale în România, se asigură continuitatea reprezentării instituţiilor atât la nivel central, cât şi la nivel local, pe toată perioada elaborării, implementării şi monitorizării documentelor strategiei, respectiv prezentei strategii, dar şi strategiilor judeţene de incluziune socială;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- **Adiţionalitatea fondurilor** - atingerea obiectivelor va fi asigurată printr-o alocare eficace şi suficientă de resurse prin utilizarea fondurilor de la bugetul de stat, de la bugetele locale, a instrumentelor financiare ale UE sau a altor surse de finanţare;
- **Continuitate în planificarea strategică şi în alocarea fondurilor aferente** - pentru eficientizarea iniţiativelor antisărăcie şi pentru incluziune socială, administraţia publică centrală şi locală trebuie să imprime în procesul de planificare strategică şi al alocării fondurilor aferente o dinamică favorabilă schimbării care să dureze. Reperetele de timp stabilite pentru atingerea obiectivelor sunt în acord cu obiectivele asumate pe termen lung;
- **Consultarea societăţii civile şi demersul colaborativ** - pe tot parcursul ciclului politicii publice (elaborării, aprobării, implementării, monitorizării şi evaluării Strategiei şi Planului de acţiune), va fi consultată şi implicată societatea civilă.

1.3.2. Valorile care stau la baza acordării serviciilor sociale

- **Respectarea demnităţii umane**, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă şi deplină a personalităţii, îi sunt respectate statutul individual şi social şi dreptul la intimitate şi protecţie împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- **Respectarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire şi combatere a sărăciei şi riscului de excluziune socială**, potrivit căruia fiecare persoană are access la serviciile de asistenţă socială în toate comunităţile marginalizate, respectiv în unităţile administrative-teritoriale în care există zone/sectoare de recensământ în care valoarea indicatorilor referitori la capitalul uman, condiţii de locuire şi ocupare în sectorul formal, depăşeşte pragul naţional;
- **Transparenţa**, potrivit căreia se asigură creşterea gradului de responsabilitate a administraţiei publice faţă de cetăţean, precum şi stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor; asigurarea accesului cetăţenilor la informaţiile relevante privind alocarea şi cheltuirea resurselor publice pentru realizarea rezultatelor planificate;
- **Nediscriminarea**, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri şi acţiuni de protecţie socială fără restricţie sau preferinţă faţă de rasă, naţionalitate,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenenţă politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenenţă la o categorie defavorizată;

➤ **Egalitatea de şanse**, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au access în mod egal la oportunităţile de împlinire şi dezvoltare personală, dar şi la măsurile şi acţiunile de protecţie socială;

➤ **Confidenţialitatea**, potrivit căreia, pentru respectarea vieţii private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidenţialităţii asupra datelor personale şi a informaţiilor referitoare la viaţa privată şi situaţia de dificultate în care se află;

➤ **Dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii**, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditaţi;

➤ **Independenţa şi individualitatea** - fiecare persoană are dreptul să fie parte integrantă a comunităţii, păstrându-şi în acelaşi timp independenţa şi individualitatea; persoanele au dreptul să-şi aleagă serviciul social care să le asigure starea de normalitate, păstrându-şi independenţa şi individualitatea, evitând etichetarea lor ca beneficiari de asistenţă socială, ca fiind diferiţi de ceilalţi cetăţeni.

1.4. Grupurile ţintă ale strategiei

Conform Legii nr. 292/2011 - Legea asistenţei sociale, "*grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-şi pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situaţii de boală, dizabilitate, sărăcie, dependenţa de droguri sau de alcool ori a altor situaţii care conduc la vulnerabilitate economică şi socială*".

Categoriile de beneficiari cărora departamentul de asistenţă socială se adresează, sunt:

➤ **Copilul şi/sau familia** - în sensul Legii nr. 257/2013 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului sunt definiţi termenii:

- *Copil* = "persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi nici nu a dobândit capacitatea deplină de exerciţiu, potrivit legii";

- *Familia* = "părinţii şi copiii acestora";

- *Familia extinsă* = alcătuită din "rudele copilului, până la gradul IV inclusiv";

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- *Familia substitutivă* = alcătuită din "persoanele, altele decât cele care aparţin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV şi asistenţii maternali care asigură creşterea şi îngrijirea copilului, în condiţiile legii";

➤ **Copiii aflaţi în risc de separare de părinţi.** Din această categorie fac parte şi copiii din familii aflate în situaţie de criză (de exemplu: calamităţi naturale, lipsa unei locuinţe, pierderea veniturilor) pentru care modalitatea de intervenţie trebuie să fie rapidă. Pentru aceşti copii, planul de servicii va trebui să cuprindă şi măsuri imediate care să susţină familia până la punerea în drepturi şi ieşirea din situaţia care a generat criza.

➤ **Copiii separaţi de părinţi.** Pentru copiii aflaţi în plasament la o persoană sau familie, la asistent maternal sau într-un serviciu rezidenţial, planul individualizat de protecţie trebuie să aibă drept finalitate, în cel mai scurt timp posibil, o soluţie cu caracter permanent: reintegrarea în familie, adopţia naţională sau integrarea socio – profesională.

➤ **Copiii ai căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate.** Pentru unii dintre aceştia, situaţia separării de părinţi este cu atât mai gravă cu cât sunt lăsaţi în grija unor membri ai familiei extinse sau a unor cunoştinţe de familie, nenominalizate ca reprezentanţi legali; aceşti copii nu beneficiază de un mediu familial adecvat pentru dezvoltarea lor psiho-emoţională normală, fapt ce conduce la scăderea încrederii în sine, scădere a rezultatelor şcolare, absenteism şi chiar abandon şcolar.

➤ **Copiii părăsiţi în unităţi sanitare.** Pentru copiii nou-născuţi sănătoşi sau cu diferite dizabilităţi, părăsiţi în unităţile sanitare care au în structură secţii de nou-născuţi şi/sau de pediatrie, trebuie să se întocmească procesul-verbal de constatare a părăsirii în termen de 5 zile de la primirea sesizării din partea unităţii sanitare; când starea de sănătate a copilului permite externarea în baza procesului-verbal se stabileşte măsura plasamentului în regim de urgenţă.

➤ **Copiii abuzaţi, neglijaţi sau supuşi exploatarei.** Abuzul, neglijarea şi exploatarea sunt forme de rele tratamente produse de către părinţi sau orice altă persoană aflată într-o relaţie de răspundere, încredere sau autoritate faţă de copil, care produc vătămare acută sau potenţială asupra sănătăţii acestuia şi îi pun în pericol viaţa, dezvoltarea şi demnitatea. În această categorie sunt incluşi şi copiii traficaţi, exploataţi prin muncă,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

exploatați sexual în scopuri comerciale, exploatați pentru comiterea de infracțiuni, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați.

➤ **Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție.** Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecție specială, în scopul facilitării integrării sale sociale.

➤ **Copiii delincvenți.** Din această categorie fac parte atât copiii care au săvârșit o faptă penală, dar nu răspund penal, cât și cei care răspund penal. Astfel, copiii care nu răspund penal sunt cei care nu au împlinit vârsta de 14 ani, copiii care răspund penal sunt cei care au vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta cu discernământ și cei care au împlinit vârsta de 16 ani, cu excepția cazului când se dovedește că nu a avut discernământ.

➤ **Copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave.** Din această categorie fac parte copiii încadrați într-un grad de handicap, copiii din învățământul special și cei integrați în învățământul de masă, copiii infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA, precum și cei cu boli cronice grave (de ex. cancer).

➤ **Copiii străzii.** Din această categorie fac parte copiii care trăiesc și/sau muncesc pe stradă, împreună sau nu cu familia lor, respectiv:

- *copiii străzii* = cei care trăiesc permanent în stradă și nu întrețin nici un fel de legături cu familia;

- *copii în stradă* = cei care se află circumstanțial în stradă și care păstrează legături ocazionale cu familia;

- *copii pe stradă* – cei care se află permanent pe stradă trimiși de familie pentru a câștiga bani prin diverse munci, cerșit sau mici furturi;

- *familii cu copii în stradă.*

➤ **Alte categorii de copii/tineri vulnerabili:** copiii romi, copiii fără acte, copiii consumatori de droguri, copiii cu tulburări de comportament, mamele adolescente.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- **Tinerii care părăsesc sistemul de protecție** - tinerii ce au beneficiat de o măsură de protecție specială fie prin ocrotire din partea unui serviciu rezidențial, fie de o formă de ocrotire familială, dar nu au posibilitatea revenirii în propria familie și nu mai beneficiază de alte măsuri de protecție din partea statului, fiind confrunțați cu riscul excluderii sociale.
- **Persoanele cu dizabilități** - în sensul Legii nr. 448/2006 (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, persoanele cu dizabilități *"sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale."*
- **Persoanele vârstnice**, sunt acele persoane care au împlinit vârsta de 65 de ani și care, datorită veniturilor insuficiente, bolilor, a relațiilor sociale diminuate sau din alte motive, se află într-o situație de risc de marginalizare socială.
- **Victimele violenței în familie**, în sensul Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, victimele violenței în familie sunt membri de familie asupra cărora se răsfrânge *"orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare, ori de apărare, manifestată fizic sau verbal"*, savârșită de un alt membru de familie, *"care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate"*.
- **Persoanele fără adăpost sau care locuiesc în condiții improprii** – persoanele aflate la limita excluderii sociale, cărora li se oferă servicii în vederea îmbunătățirii calității vieții și reintegrării lor în societate.
- **Persoanele cu diferite adicții**, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc.
- **Victimele traficului de persoane** - *"Victima traficului de persoane reprezintă persoana fizică, subiect pasiv al faptelor de amenințare, violență sau al altor forme de constrângere, răpire, fraudă, înșelăciune și abuz de autoritate, indiferent dacă participă sau nu în procesul penal în calitate de parte vătămată"*.

2. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031

2.1. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE COPILULUI/ FAMILIEI

2.1.1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de protecție socială

- ✓ Creșterea gradului de acoperire a serviciilor sociale pentru copil și familie, la nivel local;
- ✓ Creșterea calității tuturor serviciilor furnizate copiilor;
- ✓ Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile destinate copilului și familiei;
- ✓ Întărirea capacității de evaluare și monitorizare a drepturilor copilului și a situației sociale.

2.1.2. Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc

- ✓ Asigurarea unui minim de resurse pentru toți copiii prin implementarea programelor naționale anti-sărăcie;
- ✓ Reducerea decalajului de șanse pentru copiii de etnii diferite (în mod special pentru cei din etnia romă);
- ✓ Prevenirea fenomenului de “copii ai străzii” împreună cu alte organizații la nivel local;
- ✓ Integrarea socială a copiilor cu risc ridicat de delincvență juvenilă;
- ✓ Dezvoltarea de parteneriate în vederea prevenirii/protejării intereselor copiilor expuși consumului de droguri, exploatării sexuale și economice;
- ✓ Dezvoltarea de servicii specifice acordate copiilor ai căror părinți sunt plecați din țară;
- ✓ Dezvoltarea și implementarea atât în școli, cât și la nivel administrativ a acțiunilor cu scopul evitării sarcinilor nedorite, la vârste sub 18 ani;
- ✓ Reducerea abandonului școlar și a ratei analfabetismului;

2.1.3. Prevenirea și combaterea oricăror forme de abuz asupra copilului

- ✓ Promovarea valorilor non-violenței și implementarea unor programe de comunicare în acest sens;
- ✓ Reducerea fenomenului de violență asupra copiilor;
- ✓ Prevenirea abandonului copiilor în maternități și unități medicale de pediatrie.

2.2. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE PERSOANELOR ADULTE

2.2.1. Asigurarea accesului neîngrădit la resursele comunității pentru persoanele cu dizabilități, adaptat nevoilor lor specifice

✓ Informarea persoanelor cu dizabilități, a familiilor lor, cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au, conform legii.

2.2.2. Asigurarea exercitării depline a drepturilor de către persoanele cu dizabilități, în vederea asigurării participării și incluziunii sociale

✓ Dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viața independentă și integrare în comunitate;

✓ Sprijinirea persoanelor cu dizabilități pentru a avea acces real la toate organizațiile, structurile și serviciile din comunitate;

✓ Promovarea/sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, cultural-educative și de recreere;

✓ Asigurarea tuturor beneficiilor de asistență socială pentru toate persoanele cu dizabilități;

✓ Conștientizarea și sensibilizarea comunității cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la viața independentă și participativă în societate.

2.2.3. Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități pe piața liberă a muncii

✓ Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice, a angajatorilor cu privire la dreptul la muncă a persoanelor cu dizabilități, precum și a nevoilor specifice.

2.2.4. Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități

✓ Sprijinirea dezvoltării serviciilor de asistență personală la nivel comunitar;

✓ Sprijinirea personalului implicat în activitatea de asistare personală;

✓ Sprijinirea familiilor persoanelor cu dizabilități pentru a se implica în accesarea de către persoanele cu dizabilități a serviciilor specializate de sprijin, precum și a serviciilor obișnuite ale comunității în toate domeniile vieții.

2.3. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE ALTOR CATEGORII DE PERSOANE AFLATE ÎN DIFICULTATE

2.3.1. Tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului

➤ Integrarea socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului

✓ Reducerea riscului de excluziune și marginalizare socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție.

2.3.2. Persoane vârstnice

➤ Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice

✓ Promovarea unei vieți sănătoase, active, sigure, împlinite, decente și demne;

✓ Promovarea unui sistem coerent, coordonat și integrat de asistență socială;

✓ Înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu;

✓ Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața societății.

2.3.3. Persoane victime ale violenței în familie

➤ Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului

✓ Creșterea eficacității programelor de prevenire derulate împreună cu Poliția Orașului Bicaz;

➤ Protecția victimelor violenței în familie

✓ Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice locale de gestionare a violenței în familie, corelate cu violența asupra copilului;

2.3.4. Persoane de etnie romă

➤ Îmbunătățirea calității vieții persoanelor de etnie romă

✓ Prevenirea și combaterea discriminării cu care se confruntă copiii romi;

✓ Asigurarea protecției sociale pentru persoanele de etnie romă aflate în dificultate;

✓ Implicarea activă a ONG-urilor în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea de romi prin inițierea, promovarea și implementarea proiectelor cu finanțare externă.

3. REZULTATE AȘTEPTATE

➤ Reducerea numărului de copii aflați în situație de sărăcie sau excluziune socială;

➤ Reducerea nivelului de abandon școlar;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- Reducerea numărului copiilor victime ale abuzurilor de orice tip;
- Acces mai bun la informații pentru copii și familii (contracepție, consum de droguri, etc);
- Implicarea Consiliilor Comunitare Consultative și a altor organizații existente la nivel local în soluționarea problemelor sociale, în timp util;
- Înființarea unui Grup de inițiativă la nivelul Orașului pentru depistarea/ prevenirea/ combaterea situațiilor de dificultate socio-economică a persoanelor/familiilor;
- Parteneriate cu toate instituțiile publice și private din domeniul social, medical, educațional, societatea civilă, Biserică, Poliție, în vederea dezvoltării unui sistem coerent, menit să sprijine persoanele aflate într-o situație de nevoie socială;
- Crearea/sprijinirea unei rețele de facilități destinate copiilor pentru activități recreative și petrecerea timpului liber;
- Dezvoltarea de servicii sociale specializate, care să acopere toate nevoile identificate;
- Acces echitabil, nediscriminatoriu și adaptat nevoilor persoanelor la toate serviciile sociale;
- Modelarea/formarea unei societăți active, a unui mediu comunitar sigur, responsabil și solidar, capabil să dezvolte măsuri de protecție adecvate pentru persoanele dezavantajate;
- Asigurarea promovării și respectării drepturilor tuturor categoriilor de persoane aflate în nevoie.

4. FINANȚAREA SERVICIILOR SOCIALE

Pentru atingerea obiectivelor stabilite în strategie, se au în vedere mai multe surse de finanțare:

- ✓ Bugetul de stat;
- ✓ Bugetul Consiliului Județean Neamț;
- ✓ Bugetul local;
- ✓ Fonduri externe, prin accesarea acestora în cadrul programelor cu finanțare nerambursabilă;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

✓ Donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice din țară și din străinătate, cu care furnizorii de servicii sociale pot derula proiecte în parteneriat.

5. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Implementarea acțiunilor stabilite în cadrul prezentei strategii presupune un proces de planificare bazat pe obiectivele și nevoile locale, precum și pe resursele materiale, financiare și umane disponibile. De asemenea, implementarea strategiei se va realiza în concordanță cu strategiile existente la nivel național, cu modificările legislative ulterioare și în funcție de contextul social la nivelul comunității, de evoluția nevoilor persoanelor beneficiare și de numărul acestora.

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei constau, în principal, în verificarea atingerii obiectivelor propuse.

Monitorizarea și evaluarea vor fi realizate anual, de către reprezentanții Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei Oraşului Bicaz.

6. PRECIZĂRI METODOLOGICE

Punctul de pornire în realizarea prezentei strategii îl constituie cunoașterea și evaluarea problematicii sociale la nivelul Oraşului Bicaz, conform normelor metodologice de cercetare a comunităților locale. Abordarea problemelor identificate și a anvergurii acestora este fundamentată prin cunoașterea nevoilor specifice la nivel local și a direcțiilor prioritare de intervenție.

Analiza de birou - presupune pe de o parte prelucrări statistice bazate pe datele oficiale existente, raportate în scop explicativ la datele colectate prin intermediul cercetării cantitative. Datele statistice utilizate în cercetare reprezintă medii naționale ale unor indicatori, care au un caracter descriptiv. Prin cercetarea cantitativă a comunităților se asociază, prin inferențele statistice posibile, un caracter dinamic demersului cognitiv.

Paradigma care implică utilizarea metodelor calitative și cantitative în cadrul cercetării, este asociată în literatură cu cercetările mixte (mixed research) și este caracterizată de utilizarea metodelor multiple de colectare a datelor, cu privire la subiectul studiat. Ceea ce primează în procesul de selecție a acestor metode, este realitatea din teren și întrebările adresate grupurilor țintă, prin instrumentele de cercetare elaborate.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Prin natura sa, cercetarea realizată este una complexă și comprehensivă, acoperind aspecte socio-economice diverse, privind comunitatea vizată.

Analiza de birou este activitatea în cadrul căreia au fost identificate, analizate și studiate documente de interes major și anume: legislația europeană și națională, strategii și studii în domeniu, documentele instituției furnizoare de servicii sociale, potențialul de dezvoltare a serviciilor sociale, precum și documentarea cu privire la cercetări anterioare destinate studierii problematicii persoanelor marginalizate. Analiza de birou a implicat totodată, studierea serviciilor furnizate de către alte instituții publice ori private, destinate diverselor categorii de beneficiari și tipuri de servicii sociale, pentru a realiza o imagine cât mai complexă a sistemului instituțional de asistență socială, din Orașul Bicaz.

Tinând cont de scopurile urmărite și de obiectivele propuse în cercetare, analiza pornește de la o serie de aspecte metodologice precum:

Abordarea participativă – analiza nevoilor socio-economice realizată în cadrul acestei cercetări nu se rezumă la demers analitic de birou, ci implică o consultare activă a reprezentanților și angajaților Orașului Bicaz, a populației locale beneficiare de servicii ori beneficii sociale și o implicare dinamică a acesteia, mai ales în demersul de explorare a necesarului de servicii sociale în comunitate, a abilităților deținute de intervievați, a nevoii de servicii necesare pentru a îmbunătăți calitatea vieții și a facilita incluziunea socială. Abordarea participativă a fost asumată ca demers, în scopul asigurării unui grad mare de relevanță a măsurilor de intervenție, identificate pentru nevoile reale ale beneficiarilor. Astfel, considerăm că rezultatele identificate vor avea un grad mare de relevanță, vor răspunde unor probleme reale resimțite presant de către comunitatea locală și presupunem că vor motiva într-o măsură adecvată implicarea actorilor locali în proiectele sociale viitoare.

Abordarea multidimensională – analiza realizată nu se limitează la aspecte singulare, ci explorează situațiile problematice în întreaga lor complexitate și anvergură. Abordarea noastră pornește de la recunoașterea faptului că la nivelul comunităților, o multitudine de probleme se potențează și se amplifică reciproc. Acest aspect face ca

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

orice intervenţie de dezvoltare socio-economică să aibă şanse de reuşită doar printr-o abordare complexă ce vizează intervenţii integrate.

Abordarea incluzivă – analiza presupune implicarea cât mai multor actori sociali dintre cei cu atribuţii în domeniu, fără a se limita la factorii de răspundere (lideri sau instituţii de bază), ci apelând la consultarea furnizorilor publici şi privaţi de servicii sociale, existenţi la nivelul Oraşului Bicaz. Astfel, prin acest demers se asigură obţinerea unei imagini de ansamblu asupra fenomenelor vizate, o abordare complexă şi pertinentă a problematicii în care recunoaşterea şi analiza factorilor implicaţi, dar şi a celor cu putere de decizie, joacă un rol important.

Cercetarea realizată a fost de tip mixt, fiind structurată pe două secţiuni majore şi anume:

- a) colectarea şi prezentarea datelor descriptive privind situaţia specifică a instituţiei publice furnizoare de beneficii şi servicii sociale şi a beneficiarilor săi, membri ai comunităţii aflaţi în diferite situaţii de dependenţă ori vulnerabili social;
- b) analiza strategică privind direcţiile de intervenţie pentru dezvoltarea serviciilor sociale integrate necesare, combinând metodele cantitative cu cele calitative.

Interviuri cu specialiştii - Studiul calitativ a fost realizat prin intermediul interviurilor individuale şi de grup realizate cu actori relevanţi de la nivelul Oraşului – reprezentanţi ai serviciilor locale şi ai organizaţiilor non-guvernamentale.

Analiza prin interviuri realizate cu reprezentanţii constituie elementul calitativ al studiului, care are ca scop identificarea sistemului relaţional existent, al competenţelor şi a gradului de îndeplinire a activităţii conform standardelor, a cauzelor care limitează furnizarea serviciilor sociale, aprecierea generală a activităţii de asistenţă socială a instituţiei, a atribuţiilor fiecărei direcţii, serviciu sau birou, evaluarea nevoii de dezvoltare a serviciilor sociale şi a resursei umane specializate în concordanţă cu numărul de beneficiari sau de solicitanţi de servicii, finanţarea existentă etc. Rezultatele obţinute ca urmare a cercetării aprofundează şi nuanţează rezultatele statistice, obţinute în urma analizei pe bază de chestionar.

Recomandările și direcțiile de dezvoltare prezentate în această cercetare sunt rezultatul unei metodologii ce a îmbinat elementele de cercetare calitativă cu prelucrarea cantitativă a datelor și organizarea acestora pe baza unor criterii științifice.

Rezultatele cercetării cantitative aplicative au fost completate cu cele obținute prin studiul calitativ comprehensiv, care fundamentează din punct de vedere calitativ, recomandările privind Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Oraşului Bicaz.

7. CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI

7.1. Contextul European

În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.). Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității, UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030, prin obiectivele sale de dezvoltare.

7.1.1. Agenda 2030- instrument orientativ

Ca instrument orientativ în elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale la nivelul Oraşului Bicaz, s-a luat în considerare Agenda 2030, ce urmărește la nivel social următoarele aspecte:

- ✓ o viziune extrem de ambițioasă și transformatoare;
- ✓ o lume fără sărăcie, foamete, boli și lipsuri, unde toți oamenii pot să prospere;
- ✓ o lume fără teamă și violență;
- ✓ o lume în care toți au abilitatea de a citi și de a scrie;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- ✓ o lume cu acces echitabil și universal la o educație de calitate la toate nivelurile, la asistență medicală și protecție socială, în care este asigurată bunăstarea fizică, mentală și socială;
- ✓ o lume în care ne reafirmăm angajamentele privind dreptul omului la apă potabilă sigură și la salubritate, în care igiena este îmbunătățită și în care hrana este suficientă, sigură, la prețuri accesibile și nutritive;
- ✓ o lume în care habitatele umane sunt sigure, reziliente și durabile și în care există acces universal la energie fiabilă, durabilă și la prețuri accesibile;
- ✓ o lume a respectului universal pentru drepturile omului și demnitatea umană, statul de drept, justiție, egalitate și nediscriminare;
- ✓ o lume a respectului față de rasă, etnie și diversitatea culturală, precum și pentru egalitatea de șanse, care să permită dezvoltarea deplină a potențialului uman și să contribuie la prosperitatea împărtășită;
- ✓ o lume care investește în copiii săi și în care fiecare dintre ei crește fără violență și exploatare;
- ✓ o lume în care fiecare femeie și fată se bucură de egalitate de gen deplină și în care toate barierele legale, sociale și economice din calea emancipării lor au fost eliminate;
- ✓ o lume justă, echitabilă, tolerantă, deschisă și favorabilă incluziunii sociale, în care sunt satisfăcute nevoile celor mai vulnerabili.

Declarația Universală a Drepturilor Omului precum și a altor instrumente internaționale referitoare la drepturile omului și dreptul internațional subliniază responsabilitățile care revin tuturor statelor de a respecta, proteja și promova drepturile omului și libertățile fundamentale pentru toți, fără niciun fel de distincție pe motive de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinii politice sau de alt tip, origine națională sau socială, avere, naștere, dizabilitate sau orice altă situație.

Realizarea egalității de gen și emanciparea femeilor și a fetelor vor avea o contribuție esențială în ceea ce privește progresul pe calea atingerii tuturor obiectivelor și țințelor. Femeile și fetele trebuie să beneficieze de acces egal la educație de calitate, resurse economice și participare politică, precum și de șanse egale cu bărbaiții și băieții în ceea

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

ce privește ocuparea unui loc de muncă, a unor posturi de conducere și luarea deciziilor la toate nivelurile.

De asemenea, Agenda 2030 menționează faptul că statele membre vor depune eforturi în vederea reducerii și eliminării inegalităților între femei și bărbați și pentru a consolida sprijinul acordat instituțiilor în ceea ce privește egalitatea de gen și emanciparea femeilor la nivel global, regional și național. Toate formele de discriminare și violență împotriva femeilor și fetelor vor fi eliminate, inclusiv prin implicarea activă a bărbaților și băieților.

Persoanele vulnerabile trebuie să fie încurajate și susținute. Printre persoanele ale căror nevoi sunt reflectate în Agendă se numără:

- ✓ toți copiii, tinerii, persoanele cu dizabilități (dintre care peste 80% trăiesc în sărăcie),
- ✓ persoanele afectate de HIV/SIDA,
- ✓ persoanele vârstnice,
- ✓ populațiile indigene, refugiații și persoanele strămutate în interiorul țării și migranții.

Trebuie adoptate măsuri eficiente și trebuie întreprinse acțiuni eficiente, în conformitate cu dreptul internațional, pentru a elimina obstacolele și constrângerile, pentru a consolida sprijinul acordat și pentru a răspunde nevoilor speciale ale persoanelor care trăiesc în zone afectate de situații complexe de urgență umanitară și în zone afectate de terorism.

Statele membre își iau angajamentul să pună capăt tuturor formelor și dimensiunilor sărăciei, inclusiv prin eradicarea sărăciei extreme până în 2030. Toți oamenii trebuie să se bucure de un nivel de trai decent, inclusiv prin intermediul unor sisteme de protecție socială.

Statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura o educație de calitate, echitabilă și incluzivă, la toate nivelurile – învățământul preșcolar, primar, secundar, terțiar, profesional și tehnic. Toți oamenii, indiferent de sex, vârstă, rasă sau etnie, și persoanele cu dizabilități, migranții, populațiile indigene, copiii și tinerii, în special cei aflați în situații vulnerabile, ar trebui să aibă acces la oportunități de învățare continuă, care să le permită să dobândească acele cunoștințe și competențe necesare pentru a putea să valorifice oportunitățile oferite și să participe la viața societății. De asemenea,

trebuie implementate toate măsurile necesare pentru a oferi copiilor și tinerilor un mediu favorabil exercitării depline a drepturilor și deplinei dezvoltări a capacităților lor, ajutând țările noastre să valorifice dividendul demografic, inclusiv prin asigurarea unui mediu școlar sigur și a coeziunii comunităților și familiilor.

7.1.1.1. Obiective de dezvoltare durabilă

Agenda 2030, în domeniul social, stabilește obiective de dezvoltare durabilă care urmăresc:

7.1.1.1.1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni:

- Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme pentru toți, pretutindeni, măsurată în prezent ca reprezentând persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 \$ pe zi;
- Până în 2030, reducerea cu cel puțin jumătate a procentului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie, în toate dimensiunile sale, în conformitate cu definițiile naționale;
- Implementarea unor sisteme și măsuri de protecție socială adecvate la nivel național pentru toți, inclusiv bazele acestor sisteme astfel încât, până în 2030, persoanele sărace și vulnerabile să beneficieze în mare măsură de acestea;
- Până în 2030, garantarea faptului că toți bărbații și femeile, în special persoanele sărace și vulnerabile, au drepturi egale la resursele economice, precum și acces la serviciile de bază, drepturi de proprietate și control asupra terenurilor și altor forme de proprietate, la moștenire, la resurse naturale, tehnologii noi și servicii financiare adecvate, inclusiv microfinanțare;
- Până în 2030, consolidarea rezilienței persoanelor sărace și a celor aflate în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimentele extreme legate de climă și la alte șocuri și dezastre economice, sociale și ecologice;
- Asigurarea unei mobilizări semnificative a resurselor provenite dintr-o diversitate de surse, inclusiv prin consolidarea cooperării pentru dezvoltare, pentru a oferi țărilor în curs de dezvoltare mijloace adecvate și previzibile, în special țărilor cel mai puțin dezvoltate, pentru a implementa programe și politici de eradicare a sărăciei în toate dimensiunile sale;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

➤ Crearea unor cadre de politică solide la nivel naţional, regional şi internaţional, bazate pe strategii de dezvoltare favorabile săracilor şi sensibile la diferenţele de gen, pentru a sprijini investiţiile accelerate în acţiunile de eradicare a sărăciei.

7.1.1.1.2. Eradicarea foametei, asigurarea securităţii alimentare şi îmbunătăţirea nutriţiei:

➤ Până în 2030, eradicarea foametei şi asigurarea accesului tuturor persoanelor, în special al celor sărace şi al celor aflate în situaţii vulnerabile, inclusiv al sugariilor, la alimente sigure, nutritive şi suficiente pe tot parcursul anului;

➤ Până în 2030, eradicarea tuturor formelor de malnutriţie, inclusiv prin atingerea, până în 2025, a ţintelor stabilite la nivel internaţional privind retardul de creştere şi caşexia la copiii sub 5 ani, precum şi satisfacerea nevoilor nutritive ale adolescentelor, femeilor însărcinate şi care alăptează şi ale persoanelor vârstnice;

7.1.1.1.3. Asigurarea unei vieţi sănătoase şi promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă:

➤ Până în 2030, reducerea ratei mortalităţii materne globale la mai puţin de 70 la 100 000 de născuţi-vii;

➤ Până în 2030, eliminarea deceselor care pot fi prevenite la nou-născuţi şi copiii sub 5 ani, toate ţările vizând reducerea mortalităţii neonatale la cel puţin 12 la 1 000 de născuţi-vii şi a mortalităţii copiilor sub 5 ani la mai puţin de 25 la 1 000 de născuţi-vii;

➤ Până în 2030, eradicarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie şi boli tropicale neglijate şi combaterea hepatitei, bolilor transmise prin apă şi a altor boli transmisibile;

➤ Până în 2030, prin prevenţie şi tratament, reducerea cu o treime a mortalităţii premature cauzate de boli netransmisibile şi promovarea sănătăţii şi bunăstării mintale;

➤ Consolidarea prevenirii şi tratării abuzului de substanţe, inclusiv a abuzului de substanţe stupefiante şi a consumului nociv de alcool;

➤ Până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii de sănătate sexuală şi reproductivă, inclusiv pentru planificarea familială, informare şi educare, şi integrarea sănătăţii reproductive în strategiile şi programele naţionale;

➤ Asigurarea unei acoperiri universale cu servicii de sănătate, inclusiv protejarea împotriva riscurilor financiare, a accesului la servicii medicale esenţiale de calitate şi a

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ

accesului la medicamente și vaccinuri esențiale sigure, eficiente, de calitate și la prețuri accesibile pentru toți;

7.1.1.1.4. Asigurarea unei educații echitabile, favorabile incluziunii și de calitate și promovarea posibilităților de învățare pe tot parcursul vieții, pentru toți oamenii:

➤ Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și băieții urmează un ciclu primar și secundar de educație gratuită, echitabilă și de calitate, ceea ce va duce la rezultate ale învățării relevante și eficiente;

➤ Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la servicii de dezvoltare și îngrijire și la educație preșcolară de calitate, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar;

➤ Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, profesională sau superioară, inclusiv universitară, la prețuri accesibile și de calitate;

➤ Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care au competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și profesionale, pentru ocuparea forței de muncă, locuri de muncă decente și antreprenariat;

➤ Până în 2030, eliminarea inegalităților de gen în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de educație și formare profesională pentru persoanele vulnerabile, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, populațiile indigene și copiii aflați în situații vulnerabile;

➤ Până în 2030, asigurarea faptului că toți tinerii și o mare proporție a adulților, atât bărbați, cât și femei, sunt capabili să citească, să scrie și să numere;

➤ Până în 2030, asigurarea faptului că toți cursanții obțin cunoștințele și aptitudinile necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educație pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea sexelor, promovarea unei culturi a păcii și nonviolentei, cetățenie globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la o dezvoltare durabilă;

➤ Construirea și modernizarea unor centre educaționale adaptate pentru copii, pentru persoanele cu dizabilități, care iau în considerare dimensiunea de gen și care oferă tuturor medii de învățare sigure, nonviolente, favorabile incluziunii și eficiente;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

➤ Până în 2030, sporirea substanţială a ofertei de cadre didactice calificate.

7.1.1.1.5. Realizarea egalităţii de gen şi emanciparea tuturor femeilor şi fetelor:

- Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor şi fetelor, pretutindeni;
- Eliminarea tuturor formelor de violenţă împotriva tuturor femeilor şi fetelor în viaţa publică şi privată, inclusiv a traficului şi exploatării sexuale, precum şi a altor tipuri de exploatare;
- Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoria între copii, căsătoria timpurie sau forţată şi mutilarea genitală a femeilor;
- Recunoaşterea şi valorizarea muncii în gospodărie şi pentru creşterea copiilor, nerenumerată, prin furnizarea de servicii publice, infrastructură şi politici de protecţie socială, precum şi promovarea responsabilităţii comune în cadrul gospodăriei şi familiei, în funcţie de contextul naţional;
- Asigurarea participării depline şi efective a femeilor şi a oportunităţilor egale de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viaţa politică, economică şi publică;
- Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală şi reproductivă şi la drepturile de reproducere;
- Iniţierea de reforme prin care să se acorde femeilor drepturi egale la resurse economice, precum şi accesul la proprietate şi control asupra terenurilor şi asupra altor forme de proprietate, la servicii financiare, patrimoniu şi resurse naturale, în conformitate cu legislaţia naţională;
- Îmbunătăţirea utilizării tehnologiilor generice, în special a tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor, pentru a promova emanciparea femeilor;
- Adoptarea şi consolidarea unor politici sănătoase şi a unei legislaţii cu forţă executorie pentru promovarea egalităţii de gen şi a emancipării tuturor femeilor şi fetelor, la toate nivelurile.

7.1.1.1.6. Promovarea unei creşteri economice susţinute, favorabile incluziunii şi durabile, a ocupării depline şi productive a forţei de muncă, precum şi a unor condiţii de muncă decente pentru toţi oamenii:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- Menținerea creșterii economice pe cap de locuitor în funcție de contextul național și, în special, creșterea produsului intern brut de cel puțin 7% pe an în țările cel mai puțin dezvoltate;
- Obținerea unor niveluri mai ridicate de productivitate economică prin diversificare, modernizare tehnologică și inovare, inclusiv prin concentrarea pe sectoarele cu o valoare adăugată ridicată și pe cele cu utilizare intensivă a forței de muncă;
- Promovarea politicilor orientate pe dezvoltare care sprijină activitățile productive, crearea de locuri de muncă decente, spiritul antreprenorial, creativitatea și inovarea și care încurajează formalizarea și creșterea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin accesul la servicii financiare;
- Până în 2030, ocuparea deplină și productivă a forței de muncă și obținerea de locuri de muncă decente pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoane cu dizabilități, precum și renumerare egală pentru muncă de valoare egală;
- reducerea substanțială a procentajului de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare;
- Adoptarea de măsuri imediate și eficiente pentru a eradica munca forțată, pentru a pune capăt sclaviei moderne și traficului de ființe umane și pentru a asigura interzicerea și eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor-soldați, și până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale;
- Protejarea drepturilor lucrătorilor și promovarea unor medii de lucru sigure și fără riscuri pentru toți lucrătorii, inclusiv pentru lucrătorii migranți, în special pentru femeile migrante, și pentru cei care lucrează în locuri de muncă precare;
- Până în 2030, elaborarea și implementarea de politici de promovare a turismului durabil, care să creeze locuri de muncă și care să promoveze cultura și produsele locale;

Aceste obiective sunt interdependente și se susțin reciproc. Fiecare stat membru adaptează Agenda 2030 la situația sa specifică, propunând ca aceste obiective ale UE să fie transpuse în obiective naționale, pentru ca fiecare stat membru să-și poată urmări evoluția.

7.2. Contextul național

Statele membre sunt încurajate să elaboreze cât mai curând posibil inițiative naționale ambițioase în ceea ce privește punerea în aplicare a prevederilor europene.

La nivel național țintele valorice ale României pentru obiectivele Agendei europene 2030 sunt stabilite prin Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, care menționează: *“Sub aspect social este nevoie de o societate coezivă, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și sprijiniți. E nevoie de cultivarea rezilienței populației, în așa fel încât cetățeanul, într-un cadru instituțional echitabil, să își poată realiza visurile acasă. În același timp, statul trebuie să ajute la sporirea potențialului cetățeanului prin abordarea problemelor legate de sănătate, de educație și de limitele pieței libere, probleme la care se poate răspunde prin politici publice, rezultatul fiind un nivel de trai cât mai ridicat pentru toți cetățenii. Sporirea capitalului social – crearea unui simț civic definit prin încredere între cetățeni - va conduce la deblocarea potențialului cetățenilor români pentru a se realiza prin forțe proprii, asigurând totodată și dezvoltarea durabilă a comunităților.”*

7.2.1. Obiective naționale

În domeniul social, obiectivele urmărite prin strategia națională sunt:

7.2.1.1. Fără sărăcie - Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Strategia are în vedere reducerea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

România înregistrează o pondere ridicată a persoanelor care suferă de deprivare materială severă. Conform datelor INS din 2016, procentul de persoane care suferă de deprivare materială severă era de 23,8%. Conform Eurostat, 49,2% dintre copiii din România, cu vârste cuprinse între de 0 și 17 ani, prezentau risc de excluziune socială,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

înregistrând cel mai mare număr de astfel de cazuri din UE. Coeficientul GINI, care măsoară gradul inegalității în societate a fost, de asemenea, în creștere în România.

În domeniul serviciilor sociale, la nivel național au fost adoptate următoarele măsuri:

- ✓ Reviziuirea cadrului legislativ al serviciilor sociale, al prevenirii marginalizării și excluziunii sociale, al incluziunii sociale prin ocupare;
- ✓ Elaborarea unor noi standarde minime de calitate pentru toate tipurile de servicii sociale;
- ✓ Aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale;
- ✓ Crearea Nomenclatorului serviciilor sociale;
- ✓ Îmbunătățirea procedurii de acreditare a furnizorilor de servicii sociale și a procedurii de licențiere a serviciilor;
- ✓ Îmbunătățirea regulamentelor de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială;
- ✓ Continuarea derulării de programe de finanțare a serviciilor sociale (programul de acordare a subvențiilor asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială, programe de interes național, proiecte cu fonduri europene).
- ✓ Crearea unui set de instrumente de planificare strategică (hărți interactive privind distribuția teritorială a serviciilor sociale și infrastructura acestora, nevoia de servicii sociale și de infrastructură, rata sărăciei relative și rata sărăciei în muncă).

Țintele României în vederea eradicării sărăciei **până în 2030** sunt:

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;
- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială;
- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;

- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

7.2.1.2. Foamete „Zero” - Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Strategia națională vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

România a depășit, în mare măsură, problemele legate de foamete, dar se dezvoltă noi provocări legate de nutriție. Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă și conștientizarea importanței nutriției sănătoase. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva suprafeței agricole utilizate, motiv pentru care eficiența agricolă, consolidarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare alimentară, sunt o prioritate.

Printre **țintele României** în vederea eradicării foamei **până în 2030** enumerăm:

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014.

7.2.1.3. Sănătate și bunăstare – asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

7.2.1.3.1. Sănătatea populației

Din punct de vedere al sănătății populației, România prezintă unele particularități specifice în context european. Pe de o parte, la indicatorul privind incidența bolilor cardio-vasculare, cancerului sau diabetului, cifrele, deși în creștere, sunt comparabile

cu cele din țările dezvoltate, pe de altă parte, la indicatorul privind rata unor boli infecțioase, tuberculoză sau unele boli cu transmisie sexuală (așa-numitele boli ale sărăciei, specifice unor grupuri sociale defavorizate) cifrele constatate în România se apropie mai mult de cele înregistrate în țările în curs de dezvoltare. Presiunea asupra sistemului medical este accentuată și de fenomenul de îmbătrânire a populației, ca rezultat al unor tendințe demografice nefavorabile (scăderea natalității și emigrarea unei părți însemnate din populația activă, aflată la vârsta reproducerii).

7.2.1.3.2. Speranța de viață

Speranța medie de viață în România era printre cele mai scăzute în 2016, respectiv 75,3 ani față de media UE de 81 ani. Procesul accentuat de îmbătrânire a populației și problemele de sănătate asociate cu înaintarea în vârstă reprezintă o preocupare majoră. Datele Eurostat din 2016 au arătat faptul că „speranța de viață sănătoasă” în rândul femeilor de 65 de ani din România este de 5,6 ani, fiind semnificativ mai mică față de media europeană de 10,1 ani, în timp ce la bărbații de 65 de ani din România „speranța de viață sănătoasă” este de 6,2 ani față de media UE de 9,8 ani.

7.2.1.3.3. Mortalitatea maternă și infantilă

Mortalitatea maternă a fost în România anulului 2017 de 12,7 decese materne la 100 mii născuți vii, față de 15,5 decese materne la 100 mii născuți vii în 2006. Conform Eurostat, mortalitatea infantilă a înregistrat o tendință de scădere de la 11 decese la 1.000 de născuți vii în 2008, la 7,2 decese la 1.000 născuți vii în 2017, dar se situează încă la o valoare înaltă față de media UE de 3,6 la 1.000 născuți vii.

7.2.1.3.4. Bolile infecțioase

Pentru depistarea bolilor infecțioase s-a perfecționat un sistem național de testare, tratament, monitorizare și consiliere a pacienților seropozitivi sau susceptibili de infecția HIV/SIDA. În perioada 2010-2015 s-au efectuat, în medie, peste 300 mii teste pe an dintre care cca 2.000 s-au dovedit pozitive. Din datele INS, în anul 2016 erau 6.672 pacienți luați în evidență cu HIV și 15.075 pacienți cu SIDA.

Incidența tuberculozei a scăzut între 2006 și 2016 cu 43,4%, de la 96,1 persoane la 100 mii de locuitori, la 54,4 persoane la 100 mii locuitori. Totuși, România s-a clasat în 2016 pe primul loc din UE la numărul de cazuri confirmate de tuberculoză. În România 1.100

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

de persoane mor anual de tuberculoză și alte 16.000 sunt diagnosticate, majoritatea din rândul populației tinere și active. Apariția rezistenței la medicamentele anti-tuberculoase majore transformă tuberculoza dintr-o boală vindecabilă într-o boală greu curabilă sau chiar incurabilă.

Hepatita virală constituie una dintre amenințările majore la adresa sănătății publice la nivel european, estimându-se că 13,3 milioane de persoane trăiesc cu hepatită B cronică și aproximativ 15 milioane de persoane cu hepatita C; hepatita B provoacă circa 36.000 de decese și hepatita C provoacă circa 86.000 de decese pe an în statele membre europene.

7.2.1.3.5. Bolile cronice

În privința bolilor cronice s-a acționat în special pentru reducerea poverii cancerului, diabetului și afecțiunilor cardio-vasculare, precum și a mortalității specifice prin folosirea mai largă a mijloacelor terapeutice și medicației moderne, prin intervenții de screening organizat la nivel național pentru depistarea precoce și tratarea corespunzătoare a acestor afecțiuni și prin campanii de informare și conștientizare. La indicatorul privind incidența bolilor cardio-vasculare cifrele, deși în creștere, sunt comparabile cu cele din țările dezvoltate. Un studiu Eurostat privind ponderea deceselor cauzate de boli ale sistemului circulator la nivelul UE prezintă date alarmante pentru România, respectiv 954,8 persoane decedate la 100 mii de locuitori în anul 2015, comparativ cu 381,4 persoane decedate la 100 mii de locuitori cât era media europeană.

În fiecare an, peste 3,4 milioane de persoane sunt diagnosticate cu cancer în Europa și, dacă această tendință va continua, cancerul va deveni în curând cea mai importantă cauză de dizabilitate în Europa. Pe de altă parte, asistăm la un avans al tehnologiei, ce poate conduce la îmbunătățirea rezultatelor. Peste 66.000 de europeni diagnosticați cu cancer în 2012 vor trăi mai mult cu cel puțin cinci ani după diagnosticare, în comparație cu un deceniu în urmă.

7.2.1.3.6. Consumul excesiv de substanțe nocive

Raportul OMS din 2016 a evidențiat că în România 4.297.711 de cetățeni erau fumători. În raport s-a anticipat că circa o treime dintre aceștia sunt predispuși la o moarte prematură datorită fumatului. Conform Raportului CE privind starea de sănătate în

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

2017, consumul total de alcool în România se situa la același nivel cu media UE (9,6 litri pe cap de locuitor, comparativ cu 10 litri în 2014), iar consumul episodic excesiv de alcool reprezintă o problemă de sănătate publică serioasă.

7.2.1.3.7. Bolile psihice

Sănătatea mintală, un drept al omului, ocupă un loc aparte la nivelul UE. Ca instrument de facilitare și încurajare a punerii în aplicare a Pactului European de Sănătate Mintală în Europa, Comisia Europeană a lansat în anul 2015 un mecanism pe internet (on-line) „UE-Compass”, care urmărește colectarea, schimbul și analiza informațiilor privind politicile și activitățile statelor membre în domeniul sănătății mintale. Nivelul sănătății mintale și al bunăstării populației reprezintă o resursă esențială pentru reușita României ca economie și societate bazată pe cunoștințe, care trebuie să fie dezvoltată și protejată în mod activ.

Conform Raportului național al stării de sănătate a populației din 2016, publicat de Institutul Național de Sănătate Publică, *„datele înregistrate privind incidența și prevalența bolilor psihice sunt mult subevaluate în rapoartele periodice”*. Raportul evidențiază creșterea incidenței bolilor psihice. Conform datelor OMS, în România prevalența depresiei a fost de 931.842 de cazuri în anul 2015, reprezentând 5% din populația țării. De asemenea, OMS a subliniat corelația dintre sinucidere și bolile psihice. Astfel, în 2016, rata de sinucidere a fost în România de 10,4 la 100 mii de locuitori, incidența la bărbați fiind de de 5 ori mai mare decât la femei.

Printre **țintele** României în vederea îmbunătățirii sănătății și bunăstării tuturor, **până în 2030**, enumerăm:

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos;
- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Ameliorarea capacității de diagnostic și tratament prin implementarea serviciilor de E-sănătate; dezvoltarea operațiunilor de screening și diagnosticare precoce pentru boli netransmisibile cu impact asupra sănătății publice (diferite forme de cancer, diabet,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

afecțiuni cardiovasculare și respiratorii), screening pre-concepțional, prenatal și neonatal; screening pentru boli infecțioase, inclusiv cele cu transmisie sexuală (hepatită, HIV/SIDA, tuberculoză);

- Dezvoltarea legislației în domeniul sănătății psihice (mentale);
- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

7.2.1.4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

Strategia se adresează în principal următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Strategia națională asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării

pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

7.2.1.4.1. Educația formală

Performanțele învățământului românesc se situează pe o poziție inferioară în raport cu media UE. Conform testului PISA, în România s-au obținut rezultate slabe la Citire, Matematică și Științe în proporție de 38,7%, aproape dublu față de media UE de 19,7%.

Printre cauzele identificate au fost:

- infrastructura necorespunzătoare;
- abandonul școlar;
- lipsa conștientizării importanței formării continue;
- subfinanțarea.

O altă variabilă importantă în procesul educațional este „bunăstarea elevului”. Pe lângă procesul educativ, școala prezintă pentru elevi prima interacțiune cu societatea și această experiență are o influență profundă în atitudinea și conduita lor. Elevii învață să fie rezilienți, să socializeze și să fie ambițioși în privința aspirațiilor lor în viață. Raportul PISA III subliniază corelația dintre anxietatea cauzată de școală, hărțuirea în școli și performanțele școlare scăzute. În plus, relația dintre elev și profesor are un impact major în dezvoltarea elevului, sentimentul de apartenență la comunitate fiind o variabilă cheie în dezvoltarea academică.

7.2.1.4.2. Infrastructura învățământului

Din cauza nivelului scăzut al salarizării personalului didactic (parțial corectat abia în anii 2016-2017) și a condițiilor uneori grele de lucru, calitatea învățământului lasă încă mult de dorit. În mediul rural 38% dintre școli au toaletă exterioară, peste 25% nu au încălzire centrală, 20% nu au autorizație sanitară de funcționare, 17% nu dispun de sursă autorizată de alimentare cu apă și doar 60% dintre școli au bibliotecă proprie. Accesul persoanelor cu dizabilități sau cerințe educaționale speciale la învățământul de masă este redus și necesită o îmbunătățire, pe fondul unei conștientizări mai susținute a

nevoilor speciale și prin alocări suplimentare de resurse materiale și umane, în special în medii defavorizate.

7.2.1.4.3. Rata de părăsire timpurie și rata de abandon școlar

Părăsirea timpurie a școlii în procent de 18,1% în anul 2017, față de 20% în 2006, este încă peste media UE de 10,6%. Rata de părăsire timpurie a școlii în funcție de mediul de rezidență arată un decalaj între rural (26,3%) și urban (9,3%). Diferența se poate observa și între orașele mici și mari, unde rata de abandon este în creștere, de la 14,4% în 2012 la 17,5% în 2017. Rata de părăsire timpurie a școlii pe regiuni arată, de asemenea, o diferențiere puternică între regiunile sărace și cele mai dezvoltate. În regiunile Nord-Est și Sud-Est rata de părăsire timpurie a școlii este cea mai ridicată. La nivel intraregional, cu riscul de abandon școlar se confruntă cu precădere tinerii din grupuri vulnerabile, cum ar fi familiile sărace sau cele de etnie romă.

7.2.1.4.4. Educația pe tot parcursul vieții

Situația din 2017 relevă faptul că doar 1,1% dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani au urmat o formă de învățământ sau de formare profesională, în ultimele patru luni, în timp ce media europeană se situează la aproximativ 10,5%. O explicație posibilă este aceea că încă nu există tradiția de a oferi angajaților posibilitatea de formare și/sau dezvoltare a unor abilități, precum cele de operare pe computer. Aceeași sursă menționează că, dacă la nivel european 22% dintre firmele cu cel puțin 10 angajați le oferă acestora cursuri de dezvoltare a abilităților de operare pe computer și internet (TIC), în România acest fenomen se întâlnește în doar 5% dintre firme, procent care situează România pe ultimul loc în UE. În cazul întreprinderilor mari (cu peste 250 de angajați), la nivel european mai mult de două treimi dintre acestea oferă asemenea cursuri, în timp ce în România doar 28%.

7.2.1.4.5. Educația pentru dezvoltare durabilă

Conform UNESCO, educația pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă „un instrument cheie” și este o paradigmă bazată pe etică și educație, având ca scop dezvoltarea competențelor care ajută indivizii să reflecteze la propriile lor acțiuni, ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu. Această

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț

educație trebuie să devină parte integrantă a calității educației, inerentă conceptului învățării continue.

În domeniul educației, **țintele** României până în **2030** sunt următoarele:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;

- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

7.2.1.5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Într-o societate dezvoltată, genul cu care se naște cineva nu trebuie să influențeze perspectivele, demnitatea și calitatea vieții persoanei. Populația României este alcătuită din peste 51% femei. Deși s-au înregistrat progrese în domeniul egalității de gen, persistă unele provocări legate de concepțiile populației în privința rolului femeii în societate și familie, participarea femeilor la luarea deciziilor, disparitatea salarială și violența împotriva femeilor.

Strategia națională își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

7.2.1.5.1. Disparitatea salarială

Conform Eurostat, în 2016 România s-a poziționat bine comparativ cu media UE la diferențele de salarizare dintre femei și bărbați. Media UE era de 1 euro câștigat de un bărbat la 83,8 de cenți câștigați de o femeie, în timp ce în România raportul era de 1 euro la 94,8 cenți. România s-a situat în 2016 pe primul loc cu cel mai mic decart de 5,2%, față de media UE de 16%.

7.2.1.5.2. Violența împotriva femeilor

Conform Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii (FRA), în 2014, 30% dintre femeile din România, cu vârsta peste 15 ani, erau victime ale violenței fizice și/sau sexuale și numai 23% dintre acestea au raportat, iar 32% au fost hărțuite sexual. Media UE a indicat că 30% dintre femei au suferit din pricina violenței domestice. Potrivit

datelor Inspectoratului General al Poliției Române, în 2014 s-au înregistrat 28.204 de cazuri de violență, 84,67% dintre victime fiind femei. În cazul violenței domestice, din 28.362 de cazuri, 83,56% au fost violențe domestice împotriva femeilor. Anual se înregistrează aproximativ 200 de cazuri de deces în urma violenței împotriva femeilor, infracțiuni comise de foști sau actuali parteneri ai acestora.

7.2.1.5.3. Femeile în funcții de conducere

În 2017, procentul de ocupare a posturilor de conducere de către femei a fost de 11%, comparativ cu media UE de 25,3%. Din acest punct de vedere, principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați este stabilit prin Legea nr. 202/2002, republicată în iunie 2013, care reglementează măsurile pentru promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, în toate sferile vieții publice din România. Din perspectiva Convenției ONU privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor (CEDAW), România și-a asumat de aproape 35 de ani angajamentul și determinarea privind eliminarea discriminării față de femei și adoptarea măsurilor legislative și a altor măsuri necesare pentru eliminarea acestei discriminări în toate formele și manifestările ei. Guvernul României, prin Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, cu sprijinul societății civile, a elaborat un pachet legislativ pentru implementarea Convenției.

Pentru egalitatea de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate, România își propune până în **2030** următoarele **ținte**:

- Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiect creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tinerii părinți;
- Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică;
- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferile publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;

➤ Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile, de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

7.2.1.6. Promovarea unei creșteri economice susținute, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți.

7.2.1.6.1. Ocuparea forței de muncă

În anul 2017, conform Institutului Național de Statistică și Eurostat, rata de ocupare pentru populația în vârstă de 20-64 de ani a fost de 68,8%, dintre care 77,3% la bărbați și 60,2% la femei. Vârșnicii între 55-64 de ani au înregistrat o rată de ocupare de 44,5%. Rata șomajului a fost de 4,9%.

În acest sens, printre *țintele* urmărite până în 2030 amintim:

➤ Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;

➤ Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației.

7.2.1.7. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive

Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și protejarea libertăților fundamentale.

7.2.1.7.1. Capitalul social, bazele unei societăți pașnice și incluzive

Capitalul social reprezintă legăturile, valorile comune și înțelegerile din societate care permit indivizilor și grupurilor să acționeze pe bază de încredere reciprocă și astfel să poată colabora. O societate pașnică și incluzivă, definită printr-un capital social ridicat, presupune cetățeni care se simt integrați, apreciați, cu un grad ridicat de satisfacție în plan social, profesional și încredere în instituții. Un indicator care măsoară rata fericirii este simțul comunitar. Răspunsul la întrebarea „*dacă în caz de probleme, aveți rude*

sau prieteni la care puteți apela pentru ajutor?” a fost afirmativ în 81% din cazuri în 2017, comparativ cu 74% în 2007. Un alt indicator relevant este percepția libertății de a lua decizii, la care 84% dintre respondenți au afirmat în 2017 că „*au libertatea de a lua decizii*”, față de 69% în 2007.

7.2.1.7.2. Protecția și eradicarea violenței împotriva copilului

O societate pașnică începe cu o copilărie pașnică. Deși lumea este conștientă de gravitatea violențelor, există însă o toleranță față de „*violențe ușoare*” cum ar fi umilință, țipete, jigniri și corecții fizice. Pe tema impactului și efectului pedepselor fizice asupra copiilor s-a observat, fără nicio excepție, o corelație puternică între pedepsele fizice și creșterea agresivității copilului care are un impact detrimental pe parcursul vieții și limitează dezvoltarea copilului. În niciun studiu nu a fost găsit vreun beneficiu pentru pedeapsa fizică. Ținând cont că violența duce la și mai multă violență, este imperativă limitarea acestui fenomen pentru a pune temelile unei societăți durabile.

7.2.1.8. Scăderea demografică este o problemă majoră în crearea unei societăți durabile. Una din variabilele care contribuie la scăderea demografică este migrația populației în străinătate. Strategia Națională pentru Românii de Pretutindeni pentru perioada 2017-2020 pune în evidență faptul că, între 2005 și 2015 s-au stabilit în străinătate între 3,5 și 4,0 milioane de persoane, din care 2,8 milioane de persoane trăiesc într-o altă țară membră a Uniunii Europene. România s-a clasat pe locul 2 din lume în perioada 2005-2015 cu o creștere a diasporei de 7,3% pe an, după Siria.

Scăderea populației va avea un efect negativ asupra capacității României de a se dezvolta și prezintă deja o provocare. Conform Agenției Europene de Mediu, deși populația României în 2015 a fost estimată la 19,511 milioane, pentru 2030 se prognozează o scădere a numărului populației la 17,639 milioane; pentru 2050 la 15,205 milioane iar pentru 2100, dacă tendințele natalității nu se vor schimba, la 10,7 milioane. Deși o prognoză pentru anul 2100 ignoră multe variabile care nu pot fi luate în considerare, ea reprezintă un semnal de alarmă.

Țintele naționale pentru 2030 sunt următoarele:

➤ Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

discriminare de orice fel, îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală;

- Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate;
- Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal;
- Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice;
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.

7.2.2. Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei

La nivel național există o serie de strategii sectoriale care se adresează grupurilor vulnerabile, a persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social și de respectarea drepturilor. În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale a Orașului Bicaz, ne îndreptăm atenția cu prioritate către o strategie care se adresează prin obiectivele sale tuturor grupurilor vulnerabile, și anume: Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027. Aceasta reflectă progresele obținute prin implementarea strategiei anterioare în domeniu, *Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020*, contribuie la îmbunătățirea aspectelor deficitare încă persistente și marchează un

moment de cotitură în gândirea strategică națională, promovând un nou model de guvernare în domeniu bazat pe intensificarea *solidarității, a cooperării constructive și a responsabilității comune* a tuturor actorilor angajați în demersul de asigurare a coeziunii și progresului social; pentru care colaborarea public-privat reprezintă un element-cheie.

Strategia este adaptată cadrului de referință european și internațional. Aceasta este în acord cu obiectivele naționale asumate pentru implementarea Strategiei Europa 2020 (prin Programul Național de Reformă) și a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU (transpusă în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030), aliniindu-se deopotrivă principiilor și drepturilor înscrise în Pilonul european al drepturilor sociale care vizează egalitatea de șanse și accesul pe piața forței de muncă, condiții de muncă echitabile, protecție și incluziune socială.

7.2.2.1. Obiectivul general al strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei este **reducerea cu cel puțin 7%, față de anul 2020, a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027.**

Strategia abordează măsurile de combatere a sărăciei, dreptul la asistență socială, accesul la servicii de interes public general, oportunitate de participare socială și economică a grupurilor vulnerabile, din perspectiva respectării drepturilor omului și prevede inclusiv măsuri de redresare și reziliență în sistemul de servicii sociale în contextul pandemiei Covid-19 sau a altor situații speciale.

7.2.2.2. Obiective strategice

7.2.2.2.1. Primul obiectiv strategic vizează **asigurarea unui trai decent pentru toți** și combaterea situațiilor tranzitorii de sărăcie a resurselor pentru ca acestea să nu se transforme în probleme structurale de sărăcie și excluziune socială:

➤ *Asigurarea unor cuantumuri adecvate ale veniturilor minime pentru o viață demnă și un trai decent.*

a) asigurarea dreptului la asistență socială minimă a locuitorilor din fiecare unitate administrativ-teritorială;

b) garantarea unor cuantumuri adecvate ale beneficiilor de asistență socială și de asigurări sociale;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- c) asigurarea unui sistem de pensii adecvat și sustenabil;
- d) asigurarea unor salarii adecvate din muncă prin implementarea agendei privind munca decentă;
- e) revizuirea definițiilor: deprivare materială severă, deprivare materială și a riscului de sărăcie și excluziune socială, față de schimbările economice și sociale impuse de pandemia Covid 19.

➤ *Dezvoltarea și concertarea unor măsuri economice, sociale și administrative care să contribuie la reducerea sărăciei și creșterea incluziunii sociale:*

- a) includerea prevederilor referitoare la prevenirea polarizării sociale, a segregării economice și etnice, a segregării spațiale, referitoare la responsabilitatea socială a întreprinderilor în strategia de dezvoltare economică a UAT, în programele de acțiune comunitară, în criteriile de atribuire a contractelor publice, pentru darea în folosință gratuită a spațiilor sau în alte acțiuni ale administrației în limitele legale;
- b) accesibilizarea informației publice pentru toți cetățenii;
- c) dezvoltarea parteneriatelor public-public și public-privat în combaterea sărăciei și excluziunii sociale;
- d) participarea socială și economică a grupurilor vulnerabile;
- e) creșterea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de interes public general;
- f) asigurarea continuității activității și a măsurilor de redresare și reziliență în sistemul de servicii sociale în contextul Covid-19 sau a altor situații speciale.

7.2.2.2.2. Al doilea obiectiv strategic are în vedere **investițiile sociale, intervenții directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generații**, în scopul asigurării:

➤ *Educației și formării eficiente, echitabile și incluzive:*

- a) consolidarea sistemului național de burse, extinderea măsurilor de ajutor social și a altor mecanisme financiare;
- b) creșterea capacității comunității educaționale de a furniza servicii educaționale adecvate la diversitatea nevoilor educaționale;
- c) stimularea participării la îngrijirea și educația timpurie a copiilor;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- d) asigurarea unei abordări unitare a programelor aferente învățământului obligatoriu și de calitate pentru evitarea insuccesului și abandonului școlar;
- e) asigurarea unui mediu educațional sigur, tolerant, incluziv și divers;
- f) creșterea relevanței ofertelor educaționale și de formare pe piața muncii în contextul îmbunătățirii participării la învățare pe tot parcursul vieții (ÎPV);
- g) dezvoltarea competențelor digitale la toate nivelurile de educație, în vederea reducerii decalajelor digitale și a creșterii incluziunii socio-economice.

➤ *Ocupării depline, echitabile și incluzive în contextul promovării creșterii economice competitive:*

- a) personalizarea programelor de formare și a serviciilor de sprijin pentru participarea pe piața muncii în funcție de caracteristicile grupurilor vulnerabile prin colaborarea între serviciile publice de interes general, în principal SPAS, AJOFM, CJRAE;
- b) sprijinirea inițiativelor de promovare a spiritului antreprenorial, a inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale;
- c) reducerea ocupării în sectorul informal, cu accent pe scăderea numărului de lucrători pe cont propriu și lucrători familiari nerenumerați din agricultură și a celor care emigrează cu scopul practicării de munci informale;
- d) susținerea și extinderea turismului, cu accent pe turismul sau activitățile de agrement în mediul rural;
- e) dezvoltarea și extinderea accesului la piața muncii pentru populația din mediul rural;
- f) creșterea eficacității dialogului social;
- g) îmbunătățirea condițiilor de muncă.

7.2.2.2.3. Al treilea obiectiv strategic are în vedere **protecția socială pe tot parcursul vieții** unei persoane, ceea ce presupune investiții și reforme pentru:

➤ *Un sistem de sănătate mai eficace, mai accesibil și mai rezilient:*

- a) consolidarea sistemului de sănătate;
- b) asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu, la servicii de sănătate de calitate și cost eficace, precum și la medicație, în special pentru grupurile vulnerabile;
- c) îmbunătățirea sănătății publice și a performanței serviciilor preventive;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ

d) îmbunătăţirea colaborării intersectoriale pentru o stare de sănătate mai bună a populaţiei, în special a grupurilor vulnerabile;

➤ *Locuinţe şi servicii de bază adecvate, sigure, într-un mediu sănătos şi la preţuri accesibile:*

a) creşterea accesului la locuinţe adecvate pentru toate categoriile de persoane, în special pentru tineri şi alte grupuri vulnerabile, precum şi pentru persoanele care locuiesc în aşezări informale;

b) stabilirea de criterii la nivel naţional pentru acordarea de locuinţe sociale;

c) creşterea calităţii condiţiilor de locuire pentru categoriile cu venituri reduse şi vulnerabile;

d) acţiuni integrate de reducere a inegalităţilor teritoriale şi integrarea comunităţilor marginalizate din zonele rurale;

e) reducerea fenomenului de segregare spaţială rezidenţială.

➤ *Servicii sociale integrate, orientate spre promovarea unui trai independent în comunitate prin:*

a) dezvoltarea serviciilor sociale adresate grupurilor vulnerabile concomitent cu creşterea accesului acestora la alte servicii de interes public general;

b) consolidarea dezvoltării reţelei de servicii sociale la nivel local;

c) dezvoltarea şi/sau consolidarea abordării integrate a intervenţiei şi a modului de furnizare a serviciilor publice la nivel comunitar;

d) eliminarea/ diminuarea discriminării grupurilor vulnerabile;

e) promovarea incluziunii sociale în zonele rurale şi urbane marginalizate.

7.2.2.2.4. Al patrulea obiectiv strategic are în vedere **îmbunătăţirea capacităţii administrative** pentru coordonarea acestor măsuri:

➤ *Consolidarea capacităţii instituţionale a autorităţilor şi instituţiilor din sectorul muncă şi protecţie socială:*

a) consolidarea capacităţii de planificare strategică cu integrarea deplină a tuturor iniţiativelor de inovare socială şi dezvoltarea unui sistem integrat de monitorizare şi evaluare;

b) consolidarea mecanismelor de coordonare din sectorul muncă şi protecţie socială;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

c) creșterea capacității instituționale a serviciilor de asistență socială prin racordarea la tehnologia digitală;

d) consolidarea și optimizarea sistemului electronic de acordare a asistenței sociale.

➤ *Eficientizarea coordonării politicilor naționale în acord cu exigențele UE în promovarea incluziunii sociale și a reducerii sărăciei și aplicarea principiilor Pilonului European al Drepturilor Sociale și a celorlalte reglementări europene; Eficientizarea sincronizării cu agenda UE pentru promovarea incluziunii sociale și a reducerii sărăciei.*

➤ *Promovarea implicării active a părților interesate în procesul elaborării politicilor publice naționale și locale:*

a) promovarea consultării cu beneficiarii și părțile interesate implicate în sectorul muncă și protecție socială și participării lor active;

b) încurajarea dialogului cu sectorul privat;

c) eficientizarea procesului de participare a copiilor, adolescenților și tinerilor în adoptarea deciziilor care îi privesc.

Obiectivele prevăzute în Strategie sunt în deplină concordanță cu Programul de Guvernare 2020-2024 care prevede combaterea sărăciei nu doar prin implementarea venitului minim de incluziune, dar în special prin creșterea accesului la serviciile sociale, de sănătate și de educație, transformarea sistemului de asistență socială astfel încât accentul să fie pus pe măsuri de prevenție, precum și pe furnizarea de servicii sociale, asigurarea de servicii competitive care abordează integrat nevoile familiilor în dificultate și ale categoriilor sociale vulnerabile.

7.2.2.3. Obiectivele și măsurile specifice au în vedere următoarele categorii:

7.2.2.3.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie (AROP)/sărăcie relativă – venituri care se situează sub pragul de 60% din venitul median, exprimat per adult echivalent.

Astfel, obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu minim 7% față de valoarea de referință aferentă anului 2020. Concomitent cu reducerea numărului de persoane aflate în sărăcie relativă, obiectivul Strategiei este de a reduce nivelul de inegalitate a veniturilor.

7.2.2.3.2. Persoanele aflate în deprivare materială severă (DMS). În anul 2018, aproximativ 3.2 milioane de persoane se aflau în DMS; *obiectivul este ca până în anul*

2027 să se obţină reducerea numărului acestor persoane cu cel puţin 20% faţă de valoarea de referinţă.

7.2.2.3.3. Persoane care locuiesc în gospodării cu intensitate scăzută a muncii (ISM). În anul 2018 aproximativ 1,1 milioane de persoane locuiau în gospodării ISM, obiectivul pentru 2027 fiind reducerea numărului acestor persoane cu cel puţin 20% faţă de valoarea de referinţă.

7.2.2.3.4. Persoane care din cauza unor circumstanţe neprevăzute se confruntă cu situaţii de sărăcie monetară (generate în principal de lipsa veniturilor) sau excluziune socială.

7.2.2.3.5. Persoane care locuiesc în zone urbane sau rurale marginalizate; În această situaţie, grupul ţintă este chiar comunitatea marginalizată/dezavantajată. Când într-o comunitate, numărul persoanele vulnerabile sau considerate vulnerabile, măsurat prin indicatorii referitori la capitalul uman, condiţii de locuire şi ocupare în sectorul formal, depăşeşte un prag naţional, ea însăşi devine vulnerabilă. Persoanele care locuiesc în aceste zone urbane sau rurale marginalizate, devin vulnerabile doar pentru că locuiesc în aceste zone şi sunt deservite de servicii publice de interes local insuficient dezvoltate sau care nu dispun de resursele umane şi financiare necesare.

7.2.2.3.6. Persoane care sunt considerate ca aparţinând unor grupuri vulnerabile:

a) Persoanele sărace

- Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familii cu mulţi copii sau în familii monoparentale;
- Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificaţi (în principal din mediul rural); lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât şi în alte domenii;
- Tineri şomeri şi NEET (persoane care nu sunt angajate şi nu sunt înscrise în sistemul de învăţământ sau de formare profesională);
- Persoane cu vârste între 50 şi 64 de ani care nu sunt încadrate profesional şi care sunt excluse din programele de asistenţă socială;
- Persoane vârstnice sărace, mai ales cele care locuiesc cu membri ai familiei aflaţi în întreţinere şi persoane vârstnice singure.

b) Copiii și tinerii lipsiți de îngrijire și sprijin parental

- Copii abandonați în unități medicale;
- Copii care trăiesc în centre de plasament mari sau de calitate slabă;
- Tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului;
- Copii și tineri care trăiesc pe stradă;
- Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu ambii părinți în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor;
- Copii lipsiți de libertate;
- Mame adolescente.
- Copii și tineri aflați în perioada de pregătire a reintegrării în societate după o perioadă de protecție specială (inclusiv lipsiți de sprijin parental);

c) Persoanele vârstnice singure sau dependente

- Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau sunt dependente și/sau care au nevoi complexe de îngrijire;
- persoane cu un nivel scăzut de educație;
- persoane care locuiesc în zone urbane sau rurale marginalizate.

d) Romi

- Copii și adulți de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără a avea un venit sustenabil

e) Persoanele cu dizabilități

- Copii și adulți cu dizabilități, inclusiv persoane invalide și cu o concentrare pe persoanele cu nevoi complexe

f) Persoanele care trăiesc în comunități marginalizate

- Persoane fără adăpost;
- Comunități rurale sărace;
- Comunități urbane marginalizate;
- Comunități rome sărace și marginalizate.

g) Alte grupuri vulnerabile

- Persoane care suferă de dependență de alcool, droguri și alte substanțe toxice;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- Persoane lipsite de libertate sau aflate sub control judiciar;
- Persoane aflate în evidenţele serviciilor de probaţiune, faţă de care au fost dispuse măsuri sau sancţiuni neprivative de libertate (persoanele faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, eliberarea condiţionată - în cazul în care restul rămas neexecutat din pedeapsă este de 2 ani sau mai mare şi persoanele faţă de care s-a dispus executarea pedepsei amenzii prin prestarea de muncă în folosul comunităţii);
- Minori aflaţi în evidenţele serviciilor de probaţiune (minorii sancţionaţi cu o măsură educativă neprivativă de libertate, faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii educative privative de libertate sau liberarea din detenţie);
- Persoane eliberate aflate în perioada de reintegrare socială;
- Persoane fără domiciliu;
- Victime ale violenţei domestice;
- Victime ale traficului de fiinţe umane;
- Refugiaţi şi imigranţi.

Categoriile menţionate se pot suprapune. De exemplu, o parte dintre persoanele menţionate mai sus se află şi în sărăcie relativă şi în deprivare materială severă şi locuiesc într-o gospodărie cu o intensitate scăzută a muncii. De asemenea, pot să facă parte din grupurile vulnerabile enumerate.

Astfel, orientată spre investiţiile în oameni (persoane vulnerabile şi în nevoie, copii, tineri, adulţi, persoane vârstnice, etc), educaţie şi formare, protecţie socială şi totodată spre prevenţie, Strategia propune un cadru care să asigure *oportunităţi şi egalitatea de şanse* necesare pentru ca aceştia să-şi poată maximiza *potenţialul* de care dispun pentru o dezvoltare personală armonioasă, inserţie stabilă pe piaţa muncii şi îmbătrânire activă şi nu în ultimul rând, incluziune socială.

Pentru combaterea fenomenului sărăciei şi excluziunii în rândul *copiilor* (0-17 ani), care rămâne cel mai vulnerabil grup, actuala Strategie continuă, prin consolidare, abordarea simultană atât a sărăciei copiilor, cât şi pe cea a adulţilor din aceeaşi gospodărie, punând însă accent pe promovarea transversală a acestei abordări, la nivelul tuturor obiectivelor sale strategice. În egală măsură, Strategia ţinteşte, prin măsuri integrate,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

rezultate care să reflecte *reducerea decalajelor* mari manifestate între mediul rural și cel urban, precum și *progresul social* și la nivelul zonelor sărace și a comunităților marginalizate socio-economic, inclusiv la nivelul așezărilor informale reglementate de legislația românească.

7.2.2.4. Prioritățile avute în vedere de *Strategia națională de incluziune și reducere a sărăciei* sunt generate de provocările specifice actualei stări de fapt privind sărăcia și excluziunea socială și care vizează, în principal, ocuparea, nivelul scăzut de educație și formare, nevoile persoanelor dependente, îmbătrânirea populației, dialogul social deficitar, necesitatea consolidării capacității administrative în sectorul muncă și protecție socială și care, totodată, sunt accentuate de criza economică ce se întrevede în contextul pandemiei de SARS-CoV-2.

Necesitatea abordării integrate și multidimensionale a acestor provocări reclamă, în acord cu prioritățile guvernamentale actuale în ceea ce privește incluziunea și combaterea sărăciei, susținerea următoarelor priorități-cheie:

✓ **Asigurarea dreptului la asistență socială** și a aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, sau în risc de excluziune socială, la nivelul fiecărei localități, prin:

- a) funcționarea serviciului public de asistență socială (SPAS) în fiecare unitate administrativ-teritorială cu asistent social angajat/contractat;
- b) reglementarea prin lege a atribuțiilor de asistență socială care sunt partajate între stat și autoritățile administrației publice locale la nivel de comună, oraș, municipiu și județ, cu respectarea principiilor și regulilor de descentralizare prevăzute de Codul Administrativ;
- c) sprijinirea acordării de către SPAS a serviciilor de asistență comunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale;
- d) program național de sprijinire a SPAS în implementarea atribuției de inițiere și coordonare a măsurilor pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale prevăzută de Legea asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare, de legile speciale și de prezenta strategie;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicăz, judeţul Neamţ**

- e) asigurarea din bugetul judeţean sau după caz, prin bugetul de stat, a sumelor necesare cheltuielilor de personal pentru asistenţii sociali din cadrul serviciilor publice de asistenţă socială care deserveşc localităţi defavorizate, pentru realizarea evaluărilor şi elaborarea planurilor de intervenţie, cu respectarea prevederilor art. 47 din Legea asistenţei sociale nr. 292/2011 cu modificările şi completările ulterioare, şi asigurarea managementului de caz în cadrul serviciilor de asistenţă comunitară pentru combaterea sărăciei şi excluziunii sociale;
- f) instituirea unui mecanism de indexare care determină revizuirea beneficiilor de asistenţă socială într-o manieră previzibilă şi acordarea acestora ca măsură de asistenţă socială în cadrul planului iniţial de intervenţie elaborat de asistentul social;
- g) funcţionarea consecventă şi eficientă a mecanismului judeţean de incluziune socială;
- h) elaborarea şi implementarea de programe comunitare şi intercomunitare pentru combaterea sărăciei şi excluziunii sociale care să acopere domeniile cheie în combaterea sărăciei şi excluziunii sociale: asistenţă socială, sănătate, educaţie, locuire, ocupare;
- i) sprijinirea dezvoltării de servicii sociale publice şi private, creşterea accesului la servicii sociale, de ocupare şi de sănătate, de calitate şi sustenabile;
- j) reducerea disparităţilor între copiii în risc de sărăcie şi/sau excluziune socială şi ceilalţi copii;
- k) asigurarea accesului egal la educaţie, favorabilă incluziunii, dar şi la învăţarea pe tot parcursul vieţii, cu accent pe accesul la educaţia timpurie, pe prevenirea neşcolarizării, a abandonului şcolar şi a părăsirii timpurii a şcolii, precum şi pe îmbunătăţirea accesului şi a participării la educaţie a elevilor dezavantajaţi socio-economic, a elevilor de etnie romă şi/sau a celor cu dizabilităţi şi/sau CES;
- l) asigurarea accesului la locuire decentă, inclusiv prin îmbunătăţirea accesului la locuinţe sociale şi tarife sociale pentru utilităţi;
- m) combaterea efectelor excluziunii sociale asupra persoanelor vârstnice (mai ales dependente) aflate în risc de sărăcie sau în altă situaţie de vulnerabilitate;
- n) reducerea sărăciei şi integrarea socio-economică a persoanelor din comunităţile marginalizate, inclusiv cele în care există populaţie de etnie romă;

- ✓ **reducerea disparităților sociale** și economice la nivelul comunităților locale, prin plasarea dezvoltării locale sub responsabilitatea comunității;
- ✓ **consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului social** și a economiei sociale;
- ✓ **îmbunătățirea mecanismelor** de dialog social;
- ✓ **îmbunătățirea procesului de elaborare** a politicilor active de ocupare bazate pe dialog social real, printr-o mai bună integrare cu educația și serviciile sociale, cu accent pe valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii, precum și pe creșterea capacității de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități și a lucrătorilor în vârstă;
- ✓ **îmbunătățirea protecției sociale** pentru cei care sunt încadrați în muncă precară și/sau informală, a muncitorilor expuși abuzurilor din partea angajatorilor sau intermediarilor care facilitează procesul de angajare, a șomerilor și a persoanelor cu venituri reduse.

7.2.3. Evoluții privind sărăcia și excluziunea socială în România (în funcție de gen, grupe de vârstă, nivel de școlaritate și mediu de rezidență)

7.2.3.1. Pe categorii de vârstă

În România, categoria de vârstă cea mai afectată de sărăcie este cea a populației de minori (32% în anul 2018), urmată îndeaproape de cea a tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 ani (26,6% în anul 2018). Pentru celelalte categorii de vârstă (25-49 ani, 50-64 ani, peste 65 de ani), rata sărăciei cunoaște valori situate sub media sărăciei relative, cea mai mică valoare fiind înregistrată pentru persoanele cu vârsta cuprinsă în intervalul 50-64 ani dar care, la rândul ei, cunoaște un trend ascendent începând cu anul 2015. O evoluție îngrijorătoare a acestui indicator se constată pentru persoanele cu vârste mai mari de 65 de ani, care cunoaște un trend ascendent.

La nivelul anului 2019, rata deprivării materiale severe pe grupe de vârstă era de 15,2% pentru persoanele sub 18 ani, de 11,8% pentru persoanele între 18 și 64 ani și de 12,9% pentru persoanele peste 65 ani.

7.2.3.2. În funcție de gen

Din punctul de vedere al distribuției în funcție de gen, în România femeile se află într-o mai mare măsură în risc de sărăcie sau excluziune socială decât bărbații (33,9 % valoarea pentru femei față de 31% valoarea pentru bărbați, în anul 2018).

Rata de deprivare materială severă măsurată în anul 2018, prezintă valoarea de 17,2% pentru femei față de 16,3% pentru bărbați. În ceea ce privește ponderea persoanelor care trăiesc în gospodării cu intensitate foarte redusă a muncii (0-59 ani) valorile măsurate pentru acest indicator sunt următoarele: 8,2% pentru femei și 6,6% pentru bărbați.

7.2.3.3. În funcție de tipul de gospodărie

Gospodăriile cu cele mai mari valori ale ratei sărăciei relative sunt în ordine: familiile formate din doi adulți și trei copii sau mai mulți (53,4%), urmate de persoanele singure cu copii dependenți (41,6%) și femeile singure (37,2%), ultimele în clasament situându-se gospodăriile cu doi adulți și un copil dependent (15,4%). Prin comparație, indicatorul măsurat pentru bărbații singuri indică valoarea de numai 23,5%.

În România, diferența între o familie formată din doi adulți și un copil dependent (15,4%) și o familie formată din doi adulți și doi copii dependenți este importantă (26,6%).

Practic, pentru o familie formată din doi adulți și un copil dependent care dorește să aibă și alți copii este supusă unei creșteri a riscului de sărăcie cu aproximativ 73% pentru al doilea copil și ulterior, cu 100% pentru al treilea copil.

Diferențele semnificative ale riscului de sărăcie înregistrate în funcție de tipurile de gospodării se suprapun doar parțial cu diferențele pe grupe de vârstă, în general pentru populația minoră și familiile cu adulți tineri și copii. Valorile înregistrate pentru gospodăriile formate din doi adulți și minimum trei copii dependenți sunt net superioare și nu se suprapun peste nicio valoare a ratei sărăciei relative pe diferitele categorii de vârstă.

Conform Eurostat la nivelul anului 2019, rata deprivării materiale severe pe tipuri de gospodării era de 15,6% pentru persoanele singure cu copii dependenți, de 16% pentru femei singure, de 18,6% pentru bărbații singuri, de 11,6% pentru doi adulți, din care unul cu vârsta peste 65 ani; de 10,3% de doi adulți cu un copil dependent; de 22,4% de doi adulți cu trei sau mai mulți copii dependenți. Doar 53,4% dintre gospodăriile din România au acces la internet.

7.2.3.4. În funcţie de nivelul educaţional atins

Nivelul de şcolarizare este un factor important care influenţează probabilitatea unei persoane de a se afla în risc de sărăcie sau excluziune socială. Legătura între educaţie şi sărăcie este mult mai puternică, astfel că 55% dintre persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială au cel mult şcoală gimnazială, 25% au liceu sau post-liceală şi numai aproximativ 6% sunt cu studii universitare. Aşadar, comparativ cu media UE, România are un procent asemănător de populaţie cu studii medii şi universitare în risc de sărăcie sau excluziune socială, diferenţa mai mare fiind în cazul populaţiei care are un nivel de şcolaritate scăzut.

7.2.3.5. În funcţie de nivelul de urbanizare

Gradul de urbanizare (DEGURBA) reprezintă una din clasificările utilizate de statistica europeană (Eurostat) pentru observarea analitică şi descriptivă a zonelor urbane şi rurale şi care se fundamentează pe grila de populaţie. În România, conform acestei clasificări au fost identificate trei categorii de unităţi administrative:

a) *oraşe mari* (areale dens populate: peste 1500 locuitori/km²): municipiul Bucureşti şi cea mai mare parte a reşedinţelor de judeţ, cu excepţia municipiilor Alexandria, Slobozia, Miercurea Ciuc, Zalău şi Sfântu Gheorghe;

b) *alte oraşe şi suburbii* (areale cu densitate intermediară: 300-1500 locuitori/km²): 405 unităţi administrativ-teritoriale, dintre care 202 de municipii şi oraşe;

c) *zone rurale* (areale slab populate: sub 300 locuitori/km²): restul de 2741 de unităţi administrativ-teritoriale, dintre care 82 sunt oraşe.

La nivelul mediei europene nu există disparităţi între cele trei categorii de unităţi administrative însă, în cazul României se păstrează o diferenţă importantă între mediul rural şi cel urban.

8. CADRUL LEGISLATIV

8.1. Prezentă Strategie este elaborată cu respectarea legislaţiei în vigoare:

✓ Convenţia Naţiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, adoptată în anul 1979 şi ratificată de România în 1981;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- ✓ Rezoluţia Comisiei ONU pentru prevenirea crimei şi justiţia penală privind "Violenţa asupra femeilor şi copiilor ", adoptată la Viena în anul 1994;
- ✓ Declaraţia Universală a Drepturilor Omului;
- ✓ Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (1950);
- ✓ Convenţia Naţiunilor Unite privind drepturile copilului (1989);
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al parlamentului european şi al consiliului privind Fondul social european şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului;
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului european şi al Consiliului de stabilire a unor dispoziţii comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime, precum şi de stabilire a unor dispoziţii generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului european şi al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională şi dispoziţiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investiţiile pentru creştere economică şi locuri de muncă şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006;
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului european şi al Consiliului privind Fondul de coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 4/1985 cu privire la violenţa în familie;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 11/1985 privind protecţia victimei;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 21/1987 privind asistenţa victimelor şi prevenirea victimizării lor;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 2/1990 pentru adoptarea unor măsuri sociale privind violenţa în familie;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 11/1991 privind exploatarea sexuală, pornografia, prostituţia şi traficul cu copii şi tineri;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- ✓ Declaraţia Naţiunilor Unite cu privire la eliminarea violenţei împotriva femeilor, adoptată în anul 1993, în definiţia violenţei în familie fiind inclusă şi violenţa psihologică;
- ✓ Declaraţia celei de-a patra conferinţe asupra problemelor femeii (Beijing 1995), ce consideră violenţa împotriva femeilor ca fiind unul dintre cele 12 obstacole împotriva respectării drepturilor femeii;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. 5/2002 privind protecţia femeilor împotriva violenţei;
- ✓ Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999;
- ✓ Convenţia de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaţionale de copii, ratificată prin Legea nr. 100/1992.
- ✓ Convenţia europeană asupra recunoaşterii şi executării hotărârilor în materie de încredinţare a copiilor şi de restabilire a încredinţării copiilor, adoptată la Luxembourg la 20 mai 1980, ratificată prin Legea nr. 216/2003;
- ✓ Convenţia Organizaţiei Internaţionale a Muncii nr. 182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor şi acţiunea imediată în vederea eliminării lor, adoptată la cea de-a 87-a sesiune a Conferinţei Generale a Organizaţiei Internaţionale a Muncii la Geneva la 17 iunie 1999, ratificată prin Legea nr. 203/2000;
- ✓ Convenţia Naţiunilor Unite împotriva criminalităţii transnaţionale organizate, a Protocolului privind prevenirea, reprimarea şi pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor şi copiilor, adiţional la Convenţia Naţiunilor Unite împotriva criminalităţii transnaţionale organizate, precum şi a Protocolului împotriva traficului ilegal de migranţi pe calea terestră, a aerului şi pe mare, adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, ratificată prin Legea nr. 565/2002;
- ✓ Protocolul facultativ la Convenţia cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituţia copiilor şi pornografia infantilă, semnat la New York la 6 septembrie 2000, ratificată prin Legea nr. 470/2001;
- ✓ Recomandarea nr. 19/2006 a consiliului de Miniştri ai Consiliului Europei către statele membre, referitoare la politicile care vizează susţinerea parentalităţii pozitive;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- ✓ Rezoluția nr. 97/1996 a Consiliului Europei și a reprezentanților guvernelor țărilor membre în cadrul Consiliului privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. R (92) pentru o politică coerentă privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap (1992);
- ✓ Convenția de la Haga privind protecția copiilor și cooperării în materia adopției internaționale;
- ✓ Carta Socială a Organizației Națiunilor Unite privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap (art. 15-parte a doua);
- ✓ Rezoluția Consiliului Europei și a reprezentanților guvernelor țărilor membre în cadrul Consiliului privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap din 1996;
- ✓ Directiva Consiliului European nr. 76/207/EEC privind aplicarea principiului egalității de tratament egal între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrare în muncă, formare și promovare profesională și condițiile de muncă din 9 februarie 1976;
- ✓ Recomandarea Consiliului Europei nr. R (92) pentru o politică coerentă pentru egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, 1992;
- ✓ Strategia Europa 2020;
- ✓ Agenda 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015;
- ✓ Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă”;
- ✓ Pilonul European al Drepturilor Sociale, adoptat la data de 17 noiembrie 2017 de către Parlamentul European, Consiliul și Comisia Europeană;
- ✓ Strategia Consiliului Europei pentru Promovarea Drepturilor Copilului 2016-2021;
- ✓ Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilității 2021 – 2030;
- ✓ Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea 18/1990;
- ✓ Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, ratificată prin Legea nr. 30/1994;
- ✓ Legea asistenței sociale nr. 292/2011;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- ✓ Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune;
- ✓ Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 2017/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- ✓ Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;
- ✓ Legea educației naționale nr. 1/2011, ce prevede și garantează „drepturi egale de acces al tuturor cetățenilor României la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nici o formă de discriminare”.
- ✓ Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social;
- ✓ Legea nr. 488/2004 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 86/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale;
- ✓ Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor;
- ✓ Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- ✓ Legea nr. 515/2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale;
- ✓ Legea nr. 7/2007 privind aprobarea OUG 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului;
- ✓ Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată;
- ✓ Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii;
- ✓ Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- ✓ Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată;
- ✓ Legea nr. 174/2008 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 97/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii;
- ✓ Legea 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal;
- ✓ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020, precum și proiectul de hotărâre privind Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2021-2027;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale;
- ✓ Hotărârea nr. 218/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- ✓ Hotărârea nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal;
- ✓ Hotărârea nr. 18/2015 privind aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț

precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027;

✓ Hotărârea nr. 558/2021 privind Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027;

✓ Hotărârea nr. 3/2007 privind indexarea cuantumului alocației minime de plasament;

✓ Hotărârea nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist;

✓ Hotărârea nr. 1.295/2004 privind aprobarea Planului Național de acțiune pentru prevenirea și combaterea traficului de copii;

✓ Hotărârea nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului;

✓ Hotărârea nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale;

✓ Hotărârea nr. 1439/2004 privind serviciile specializate destinate copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal;

✓ Hotărârea de guvern nr. 1664/2008 privind indexarea nivelului lunar al venitului minim garantat și al alocației pentru copii nou – născuți, prevăzute de legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat;

✓ Hotărârea nr. 559/2017 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2011, a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 38/2011, și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 920/2011;

✓ Hotărârea nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- ✓ Hotărârea nr. 430/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap;
- ✓ Hotărârea nr. 522/2006 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 430/2001 privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor;
- ✓ Hotărârea nr. 577/2008 privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii 61/1993 privind acordarea alocației de stat pentru copii;
- ✓ H.G. nr. 802/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul implementării instrumentelor structurale;
- ✓ Hotărârea nr. 491/2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale;
- ✓ Ordinul nr. 82/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;
- ✓ Ordinul 424/2014 privind aprobarea criteriilor specifice care stau la baza acreditării furnizorilor de servicii sociale;
- ✓ OUG nr. 65/2014 privind modificarea și completarea unor acte normative;
- ✓ Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
- ✓ Ordinul nr. 28/2019 privind aprobarea standardelor de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice;
- ✓ Ordinul nr. 304/2004 privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- ✓ Ordin nr. 253/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind trimiterea copiilor care beneficiază de o măsură de protecție specială la tratament medical în străinătate;
- ✓ Ordin nr. 741/577/2019 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr. 762/1.992/2007 pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- ✓ Ordin nr. 762/2007 pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap;
- ✓ Ordin nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;
- ✓ Ordin nr. 286/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea Planului de servicii și a Normelor metodologice privind întocmirea Planului individualizat de protecție;
- ✓ Ordinul nr. 26/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție socială;

8.2. În elaborarea prezentei strategii s-au avut în vedere și strategiile sectoriale:

- ✓ **Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului** pentru perioada 2014 – 2020, precum și proiectul de hotărâre privind strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2021-2027;

http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Transparenta/2014/2014-02-03_Anexa1_HG_Strategie_protectia_copilului.pdf

- ✓ **Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice** pentru perioada 2015 – 2020, precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2021-2027

<http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/3995>

- ✓ **Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități”** 2016-2020 și Planul operațional privind implementarea strategiei naționale, precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027

<http://anpd.gov.ro/web/strategia-nationala-o-societate-fara-bariere-pentru-persoanele-cu-dizabilitati-2016-2020-si-planul-operational-privind-implementarea-strategiei-nationale/>

- ✓ **Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome** pentru perioada 2015–2020, precum și proiectul de hotărâre privind

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027;

<http://www.fonduri-ue.ro/pncr/2084-strategia-guvernului-romaniei-de-incluziune-a-cetatenilor-romani-apartinand-minoritatii-rome-pentru-perioada-2015-2020>

✓ **Strategia Educației și Formării Profesionale din România** pentru perioada 2016-2020, precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de digitalizare a educației din România pentru perioada 2021-2027

https://www.edu.ro/sites/default/files/_fișiere/Minister/2016/strategii/Strategia_VET%2027%2004%202016.pdf

✓ **Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România**

http://www.edu.ro/sites/default/files/_fișiere/Minister/2016/strategii/Anexe%20Strategie%20PTS.pdf

✓ **Strategia Națională de Sănătate** 2014-2020, precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale de sănătate 2021-2027;

<http://www.ms.ro/strategia-nationala-de-sanatate-2014-2020/>

✓ **Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027**

http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/SNOFM_2021-2027.pdf

✓ **Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice** 2014-2020, precum și proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei pentru Consolidarea Administrației Publice 2021-2027

http://www.dpfbldrap.ro/documents/strategia_administratiei_publice/Strategia_pentru_consolidarea_administratiei_publice_2014-2020.pdf

✓ **Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021**, <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/06/Strategia-Nationala-ES-si-VD.pdf>

✓ **Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024**, <http://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2020/05/ANEXA-14.pdf>

✓ **Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

<https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20articole/Strategia%20privind%20reducerea%20parasirii%20timpurii%20a%20scolii.pdf>

✓ **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030**

http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2012/06/2012-06-12_dezvoltare_durabila_snddfinalromana2008.pdf

✓ **Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030**

<https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-României-2030.pdf>

9. PREZENTAREA ORAȘULUI BICAZ, JUDEȚUL NEAMȚ

9.1. Prezentare generală

Sursa: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Bicaz>

Bicaz (în maghiară Békás) este un oraș în județul Neamț, Moldova, România, format din localitățile componente Bicaz (reședința), Capșa, Dodeni și Izvoru Muntelui, și din satele Izvoru Alb, Potoci și Secu.

9.2. Așezare geografică și accesibilitate

Orașul Bicz se situează în vestul județului Neamț, la intersecția drumurilor naționale ce duc spre Piatra Neamț (26 km), spre Durău (50km) și spre Lacul Roșu (30km), fiind amplasat la poalele Munților Ceahlău, pe malurile Bistriței, acolo unde se află barajul ce formează lacul Izvorul Muntelui. Pe teritoriul orașului, Bistrița primește apele afluenților Bicz și Izvorul Muntelui (care se varsă direct în Bistrița în aval de baraj), Izvorul Alb și Secu (care se varsă în lacul Izvorul Muntelui). Este străbătut de șoseaua națională DN15, care leagă Piatra Neamț de Toplița. La Bicz, din acest drum se ramifică șoseaua națională DN12C care urcă pe valea râului Bicz, trece prin cheile Biczului și duce la Gheorgheni. Gara din oraș este capătul căii ferate Bacău–Bicz, care se continuă pe valea râului Bicz cu calea ferată industrială Bicz–Bicz Chei. Bicz face parte din Regiunea Nord-Est, regiunea de dezvoltare cu cea mai mare suprafață din România (36.850 km²).

Din punct de vedere administrativ, orașul Bicz este mărginit de masivul Ceahlău și comuna Hangu la nord, de comuna Tarcău la sud, de comuna Tașca la vest și de comunele Pângărați și Tarcău la Est. Biczul este situat în principalul punct de acces atât spre Masivul Ceahlău cât și spre numeroase obiective turistice din zonă, dintre care amintim:

- ✓ Peștera Toșorog (24 km);
- ✓ Peștera Munticelu (26 km);;
- ✓ Cheile Biczului și Cheile Șugăului (25 km);
- ✓ Poiana Teiului și Valea Tarcăului;
- ✓ ruinele Palatului Cneșilor sau Mănăstirea Buhalnița ctitorită în 1627;
- ✓ stațiunile Durău și Borsec;
- ✓ primul complex hidroenergetic din țară–barajul și lacul de acumulare Izvoru Muntelui.

Din punct de vedere al accesibilității rutiere, orașul Bicz este străbătut de 2 drumuri naționale și de 1 drum județean, respectiv:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

- ✓ Drumul național D.N. 15 care face legătura între Turda și Bacău;
- ✓ Drumul național D.N. 12C între Gheorghieni - Lacul Roșu – Bicz;
- ✓ Drumul județean D.J. 155 F care face legătura între Bicz - Izvorul Muntelui - Durău - Ceahlău și Bistricioara.

Pe cale feroviară, legăturile naționale se realizează prin rețeaua CFR, magistrala secundară 509 Bicz – Piatra Neamț – Buhuși – Bacău. Fluxul feroviar din cadrul gării din Bicz este asigurat prin:

- 6 trenuri personale pe ruta Bicz - Piatra Neamț - Bacău și retur;
- 2 trenuri accelerat pe ruta Bicz – Piatra-Neamț – Bacău - Roman – Pașcani – Iași și retur;
- 2 trenuri Intercity pe ruta Bicz – Piatra-Neamț - Bacău – Adjud – Focșani – Buzău – Ploiești Sud – București Nord.

Pentru transportul mărfurilor există o cale ferată cu ecartament normal care asigură conexiunea între Bicz - Biczu Ardelean – Bicz Chei.

Distanțele între Bicz și capitală, respectiv principalele orașe din Moldova sunt următoarele:

- Bicz – București: 347 km;
- Bicz – Iași: 156 km;
- Bicz – Suceava: 127 km;
- Bicz – Bacău: 86 km.

Cel mai apropiat aeroport de orașul Bicz este cel de la Bacău. Distanță dintre Bicz și Aeroportul Bacău este de 92 de km și poate fi parcursă cu mașina în aproximativ 1 oră și 30 de minute. Rutele directe disponibile de pe aeroportul Bacău spre orașe europene din cadrul unor țări dezvoltate economic precum Marea Britanie, Irlanda, Spania, Turcia, reprezintă un real suport pentru atragerea investitorilor străini în zonă cu efecte directe asupra impulsivității mediului de afaceri și a diversificării domeniilor investiționale. O alternativă mai îndepărtată pentru rute aeriene este și aeroportul internațional din Iași, aflat la o distanță de 171 km de orașul Bicz. Aeroportul Internațional Iași operează zboruri atât pe rute interne cât și pe rute externe. Zborurile interne au ca destinație

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031 a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ

Aeroportul Otopeni Bucureşti, iar cele externe sunt către Italia (Roma, Torino, Bologna), Austria (Viena) şi Marea Britanie (Londra).

Surse: <https://www.primariabicaz.ro/wp-content/uploads/2016/08/Strategie-de-dezvoltare-locală-Bicaz-2014-2020.pdf>, <https://ro.wikipedia.org/wiki/Bicaz>

9.3. Istoria Oraşului Bicaz

Prima atestare documentară a Biczului – oraşul de la poalele Ceahlăului, datează din anul 1611 din timpul lui Constantin Movilă Voievod, într-un hrisov din 12 august 1611, în care se menţiona: „*satul Bicz ... format pe moşia Mănăstirii Bisericanii*”.

La sfârşitul secolului al XIX-lea, Biczul era o comună rurală inclusă în plasa Piatra-Muntele a judeţului Neamţ, formată din satele Bicz, Chişirig, Capşa, Cârnu, Cheile-Biczului, Crasna, Fârţigu, Floarea, Fundu Biczului, Gura Biczului, Hamzoaia, Izvorul Muntelui, Mărceni, Neagra, Poiana Corbului, Secu, Taşca şi Ticoş, având o populaţie totală de 2416 locuitori. În comună funcţionau şase mori, opt fierăstraie, o şcoală şi patru biserici. Anuarul Socec din 1925 consemnează comuna ca reşedinţă a plăşii Muntele a aceluiaşi judeţ, având 2550 de locuitori în satele Aţa, Bicz, Capşa, Cârnu, Chişirig-Neagra, Ciungi, Hămzoaia, Izvoru Muntelui, Poiana Cârnelui, Secu, Taşca, Ticoş, Floarea şi în cătunul Mărceni. În 1931, câteva sate din comună au fost desprinse pentru a forma comuna Taşca, comuna Bicz rămânând cu satele Bicz, Capşa, Cârnu, Ciungi, Izvoru Muntelui, Mărceni şi Poiana Cârnelui.

În 1950, comuna a fost arondată raionului Piatra Neamţ din regiunea Bacău. Localitatea rurală a ieşit din anonimat un an mai târziu, în 1951, când au început lucrările de construcţie a barajului pe lacul de acumulare Izvorul Muntelui. Satul din munte a devenit mai întâi o colonie muncitorească, apoi un mic oraş, cu cartiere de blocuri de locuinţe, şcoli, biblioteci şi un muzeu. Lucrările la baraj s-au încheiat în 1960 şi atunci a intrat în funcţiune şi hidrocentrala de 210 MW „Stejaru”. Miile de oameni aduşi de regimul comunist în zonă au dat naştere coloniei şi, ulterior, oraşului Bicz, care în vremurile sale de glorie, a ajuns la circa 15.000 de locuitori. În 1952, aici avea să fie pusă în funcţiune Fabrica de Ciment Bicz care asigura necesarul de ciment pentru ridicarea barajului de la Izvorul Muntelui.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031 a Orașului Bicaz, județul Neamț

În același an, comuna Bicaz a primit statut de oraș raional, pe 26 august, printr-un decret publicat în Monitorul Oficial; au fost desființate cu această ocazie satele Bicaz Centru, Cojuna, Piatra Corbului, Cârnu, Poiana Cârului, Gavrileşeni și Ruseni. În 1964, localitatea componentă Ciungi a primit numele de *Cartierul-Nou*. În 1968, orașul a revenit la județul Neamț, reînființat; tot atunci au fost desființate localitățile componente Mărcești și Cartierul Nou, comasate cu localitatea Bicaz, iar orașul a primit și satele Izvoru Alb, Potoci și Secu ale comunei Izvorul Alb, desființată.

În ultimii 50 de ani orașul Bicaz s-a dezvoltat și chiar a prosperat prin apariția industriei cimentului și a altor fabrici de dimensiuni variate, din diverse ramuri economice, care au contribuit în mod direct la apariția de noi locuri de muncă în zonă. În următoarea perioadă se dorește conturarea imaginii de oraș turistic, renumit pe piața de profil, obiectiv care odată atins va conduce la prosperitatea zonei și la asigurarea de noi locuri de muncă, având în vedere proximitatea orașului cu o serie de obiective turistice naturale care atrag anual un număr important de turiști (Lacul Izvorul Muntelui, Barajul Bicaz, Masivul Ceahlău, zona Portului Bicaz, etc.).

Monumente istorice. Două obiective din orașul Bicaz sunt incluse în lista monumentelor istorice din județul Neamț ca monumente de interes local, ambele clasificate ca monumente de arhitectură și aflate în localitatea principală a orașului: teatrul sătesc „Ion Calinderu” (1908–1912), - astăzi muzeu; și Casa Regală (1912), - astăzi primărie.

Surse: <https://www.primariabicaz.ro/wp-content/uploads/2016/08/Strategie-de-dezvoltare-locală-oraș-Bicaz-2014-2020.pdf>, <https://ro.wikipedia.org/wiki/Bicaz>

9.4. Imagine de ansamblu și atracții turistice

Orașul Bicaz, cunoscut ca „*orașul mării dintre munți*”, situat la poalele Muntelui Ceahlău, prezintă un real potențial de a deveni un important centru turistic județean, având în vedere proximitatea sa față de cele mai importante obiective turistice ale județului Neamț, printre care și rezervația naturală Ceahlău.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Urbanizarea și dezvoltarea industrială a localității are ca punct de plecare procesul de dezvoltare a văii Bistriței, Biczul fiind ales drept centru pentru lucrările hidroenergetice de mare amploare efectuate pe cursul râului Bistrița, începând cu anul 1951.

Instaurarea regimului comunist în România – din anul 1945 – care urmărea dezvoltarea industriei grele a relansat planul construirii barajului de la Bicz și hidrocentrala Stejaru din nevoia stringentă de energie electrică.

De asemenea, construirea Fabricii de Ciment de la Bicz este strâns legată de începutul lucrărilor de construcție a barajului, a hidrocentralei de la Stejaru și de existența rocilor de calcar în zona Bicz Chei.

Oraș muncitoresc în trecut, Biczul, datorită poziției geografice și resurselor naturale disponibile, a devenit un important reper turistic în regiunea Nord-Est. Lacul de acumulare „Izvoru Muntelui”, cunoscut și sub numele de „Lacul Bicz” este cel mai mare lac antropic amenajat pe râurile interioare din România. În apropierea barajului este amenajat Portul Bicz unde se pot face mini-croaziere cu vaporul pe lac sau se pot închiria bărci, șalupe și hidro-biciclete. Anual, se sărbătorește pe 15 august, Ziua Marinei, fiind singurul oraș de munte din țară unde se organizează un astfel de eveniment.

La o distanță de aproximativ 20 de km de orașul Bicz, Cheile Biczului reprezintă una din cele mai atrăgătoare zone turistice ale României, făcând legătura între județele Neamț și Harghita. Zona este străbătută de drumul transcarpatic DN12C, care leagă orașul Gheorgheni de Bicz. Drumul din Cheile Biczului este format de serpentine de o frumusețe deosebită.

Atracția turistică a orașului Bicz este datorată, pe lângă Cheile Biczului, și de alte obiective existente în zonă precum:

- ✓ Lacul Izvorul Muntelui;
- ✓ Monumentul Piatra Teiului;
- ✓ Barajul de la Bicz;
- ✓ Rezervația Naturală Secu;
- ✓ Munții de pe raza orașului;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031 a Orașului Bicaz, județul Neamț

- ✓ Pereții de calcar ai stâncilor ascund peșteri de o frumusețe uimitoare (Peștera Neagră, Peștera Cascada);
- ✓ Parcul Național Ceahlău.

Anual, Bicazul atrage peste 10.000 de turiști care înnoptează în structurile de cazare existente, însă la acest număr se adaugă și persoanele care tranzitează zona pentru a ajunge la anumite obiective turistice renumite din imediata apropiere. Un exemplu concret este Parcul Național Ceahlău, care a atras în anul 2013 un număr 33.6054 vizitatori.

De asemenea, o atracție deosebită a zonei o constituie și numeroasele activități artisanale ce au loc aici: pictarea icoanelor, meșteșugul lemnului, olăritul, sculptura în piatră, țesutul și lucrăturile din piele, blănărie, măști populare.

Surse: <https://www.primariabicaz.ro/wp-content/uploads/2016/08/Strategie-de-dezvoltare-locală-oraș-Bicaz-2014-2020.pdf>

9.5. Economia

Economia orașului Bicaz este predominant industrială, dominată de producția de energie a centralei *Stejaru*. La Bicaz funcționează o fabrică de ciment înființată în 1951 cu scopul de a furniza materie primă în vederea construcției ulterioare a barajului de acumulare. Fabrica „Moldocim”, deținută în prezent de compania germană Carpat Cement, valorifică marnele și calcarele din carierele din zonă. Relevante sunt și industria de prelucrare a lemnului și industria alimentară.

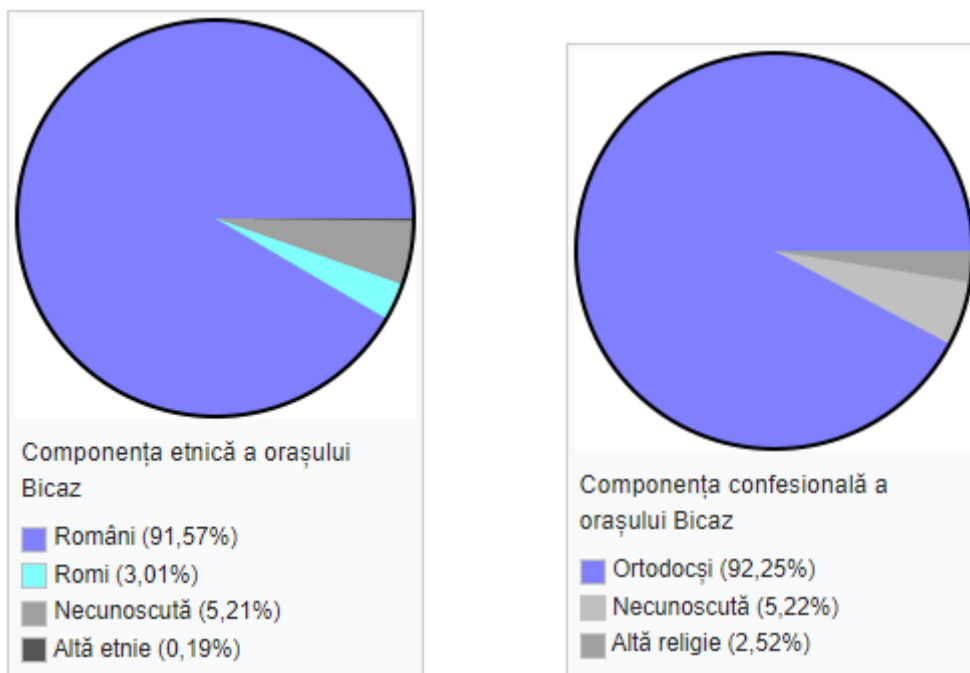
În orașul Bicaz se înregistrează un grad relativ ridicat de diversificare a economiei locale, dacă analizăm după prezența de întreprinderi active în majoritatea sectoarelor economice. Cele mai multe activează însă, în domeniul comerțului, urmat de transporturi și de construcții. De asemenea, se remarcă și prezența întreprinderilor din domeniile silvicultură și exploatare forestieră, prelucrarea lemnului, respectiv a unităților de cazare și de alimentație publică.

Surse: <https://www.primariabicaz.ro/wp-content/uploads/2016/08/Strategie-de-dezvoltare-locală-oraș-Bicaz-2014-2020.pdf>

9.6. Indicatorsi demografici

Conform recensământului efectuat în 2011, populația Orașului Bicz se ridică la 6.543 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 8.428 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (91,57%), cu o minoritate de romi (3,01). Pentru 5,21% din populație apartenența etnică nu este cunoscută, iar 0,19% sunt de alte etnii.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (92,25%). Pentru 5,22% din populație nu este cunoscută apartenența confesională, iar 2,52% sunt de alte religii.

(Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Orașul_Bicz,_Neamț)

Conform Institutului Național de Statistică, din ultimele date oficiale disponibile, populația Orașului Bicz la 1 ianuarie a fiecărui an, pe categorii de vârstă și sexe, se prezintă în felul următor:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicăz, judeţul Neamţ**

Categoria	2017	2018	2019	2020	2021
Total, din care:	8.533	8.405	8.307	8.250	8.127
Masculin	4.196	4.148	4.108	4.081	3.999
Feminin	4.337	4.257	4.199	4.169	4.128
0-4 ani, total din care:	302	290	294	293	287
Masculin	159	160	158	157	146
Feminin	143	130	136	136	141
5-9 ani, total din care:	341	329	313	296	285
Masculin	188	177	166	162	160
Feminin	153	152	147	134	125
10-14 ani, total din care:	441	422	410	379	367
Masculin	215	219	220	196	192
Feminin	226	203	190	183	175
15-19 ani, total din care:	448	441	416	409	399
Masculin	243	234	215	214	204
Feminin	205	207	201	195	195
20-24 ani, total din care:	489	462	450	456	459
Masculin	251	238	231	236	241
Feminin	238	224	219	220	218
25-29 ani, total din care:	642	616	559	527	461
Masculin	320	311	293	274	244
Feminin	322	305	266	253	217
30-34 ani, total din care:	589	595	639	637	633
Masculin	318	321	348	351	335
Feminin	271	274	291	286	298
35-39 ani, total din care:	728	650	596	574	556
Masculin	384	341	315	303	295
Feminin	344	309	281	271	261
40-44 ani, total din care:	631	667	693	702	688
Masculin	325	354	360	370	368

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Feminin	306	313	333	332	320
45-49 ani, total din care:	875	798	681	652	621
Masculin	436	393	348	325	307
Feminin	439	405	333	327	314
50-54 ani, total din care:	488	575	691	752	811
Masculin	229	265	323	369	400
Feminin	259	310	368	383	411
55-59 ani, total din care:	591	568	534	500	468
Masculin	266	264	245	218	209
Feminin	325	304	289	282	259
60-64 ani, total din care:	597	595	602	607	584
Masculin	282	280	281	280	264
Feminin	315	315	321	327	320
65-69 ani, total din care:	395	438	470	485	525
Masculin	168	187	208	224	239
Feminin	227	251	262	261	286
70-74 ani, total din care:	304	289	289	316	326
Masculin	122	113	115	128	139
Feminin	182	176	174	188	187
75-79 ani, total din care:	309	301	287	274	258
Masculin	138	137	120	109	92
Feminin	171	164	167	165	166
80-84 ani, total din care:	213	214	214	222	226
Masculin	88	85	89	92	87
Feminin	125	129	125	130	139
85 ani și peste, total din care:	150	155	169	169	173
Masculin	64	69	73	73	77
Feminin	86	86	96	96	96

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Analizând datele statistice disponibile, observăm o creştere a populaţiei Oraşului Bicaz, de la ultimul recensământ din 2011 şi până la 01 ianuarie 2021, cu cca. 1.584 locuitori, adică 24,21%.

Totodată, analizând datele disponibile la 01 ianuarie 2021, Oraşul Bicaz are o populaţie de 8.127 de locuitori, dintre care:

Sex	Număr	Procent
Masculin	3.999	49,21%
Feminin	4.128	50,79%
Total	8.127	100%

În ceea ce priveşte distribuţia locuitorilor pe grupe de vârstă, situaţia procentuală este următoarea:

Vârstă	<20 ani	20-64 ani	>64 ani	Total
Procent	16,46%	64,98%	18,56%	100%
Nr. total	1.338	5.281	1.508	8.127

Din situaţia prezentată, se poate observa că tinerii cu vârste sub 20 ani reprezintă 16,46% din totalul populaţiei, vârstnicii peste 64 de ani reprezintă 18,56%, iar majoritatea de 64,98% este reprezentată de segmentul populaţiei apte de muncă, cu vârste cuprinse între 20 şi 64 de ani.

9.7. Mişcarea naturală şi speranţa de viaţă

Mişcarea naturală a populaţiei reprezintă una din componentele care determină evoluţia unei populaţii. Cele două fenomene surprinse de aceasta sunt natalitatea şi mortalitatea.

Natalitatea este măsurată prin rata natalităţii care reprezintă numărul de copii născuţi vii la 1000 locuitori într-o perioadă determinată (1 an calendaristic, de regulă). În judeţul Neamţ, natalitatea este în scădere, în ultimii ani, atât în mediul urban cât şi în mediul rural. Se pare că în ultimii 5-6 ani, preferinţa populaţiei tinere pentru un mediu rezidenţial

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

mai sănătos, departe de poluarea urbană, a făcut din mediul rural un mediu atractiv, motiv pentru care natalitatea tinde să crească în aceste zone.

În ceea ce priveşte populaţia Oraşului Bicaz, natalitatea este redată după cum urmează:

Născuţi vii, în anul:	Nr.
2016	51
2017	58
2018	63
2019	61
2020	57

Surse: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

După cum se observă, natalitatea din Oraşul Bicaz se menţine în continuare la un nivel scăzut.

Mortalitatea, ca fenomen demografic, este şi un indicator al calităţii vieţii, fiind influenţat de factori economici şi sociali cum ar fi accesul la serviciile de sănătate şi nivelul de educaţie, dar şi de factori ecologici. Un indicator al mortalităţii este rata brută a mortalităţii, numărul de decedaţi la 1000 de locuitori. Creşterea mortalităţii din ultimii ani reprezintă un semnal de alarmă în ceea ce priveşte starea de sănătate a populaţiei.

În ceea ce priveşte populaţia Oraşului Bicaz, mortalitatea este redată după cum urmează:

Decedaţi, în anul:	Nr.
2016	103
2017	96
2018	86
2019	94
2020	111

Surse: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

După cum observăm în tabelul de mai sus, mortalitatea în Oraşul Bicaz se menţine la un nivel ridicat, cea mai mare valoare înregistrându-se în ultimul an de referinţă, 2020.

În concluzie, constatăm că şi în Oraşul Bicaz se înregistrează un spor natural negativ, fenomen întâlnit în majoritatea zonelor ţării.

9.8. Migrația populației

Migrația este un proces complex, cu un caracter multinațional și multidimensional ce poate fi gestionat doar prin intermediul unui management eficient, care să aibă în vedere beneficiul tuturor celor implicați și caracteristicile în schimbare ale procesului migraționist. Deplasarea masivă a populației dintr-o zonă geografică în alta, în căutarea unui loc de muncă satisfăcător și implicit a unui trai mai bun este o caracteristică a lumii moderne, fenomenul globalizării presupunând asimilare, integrare și incluziune a grupurilor care migrează.

Fenomenul migrației/imigrației își face simțite efectele în spațiul european, dar și în România, criza persoanelor care pleacă din statele de origine și sunt lipsite (cel puțin temporar de protecție), fiind o problemă stringentă a comunității internaționale, în ultimii ani.

Migrația se manifestă în două direcții principale, după cum urmează: mișcarea internă, care se desfășoară între principalele regiuni ale țării și mișcarea externă, care presupune emigrarea cetățenilor români către alte state, în special în cele membre ale Uniunii Europene. Procesul de integrare socială în context migraționist presupune o transformare observabilă și verificabilă într-o anumită perioadă de timp, desfășurându-se într-o anumită arie geografică și fiind: dinamic și dual, un proces de durată, multidimensional.

O problemă socială prioritară o constituie fenomenul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate. Deși autoritățile administrației publice locale și centrale depun eforturi în vederea determinării numărului acestor copii, cu toate acestea dimensiunea reală a acestui fenomen rămâne necunoscută.

Deși legislația prevede măsuri de prevenție, de evaluare și intervenție specifice pentru copiii de privați parental prin plecarea părinților la muncă în străinătate, personalul cu atribuții în acest domeniu fiind insuficient numeric, intervențiile nu acoperă complexitatea fenomenului și nu reușesc să combată efectele în plan psiho-comportamental ale deprivării, asupra copiilor.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

În concluzie, aspectele specifice în ceea ce priveşte migraţia de orice tip a populaţiei, care impun dezvoltarea şi diversificarea serviciilor sociale integrate, sunt:

- sporul natural negativ şi declinul demografic, care au dus la îmbătrânirea populaţiei;
- tendinţa migraţionistă către Europa Occidentală a tinerilor, crescând astfel numărul vârstnicilor rămaşi fără sprijin;
- subdimensionarea forţei de muncă tinere şi calificate pentru activităţile economice ce încorporează valoare adăugată mare;

În evidenţele anului 2021 ale primăriei Oraşului Bicaz sunt înregistrate 2.200 persoane plecate la muncă în străinătate, în creştere comparativ cu anul precedent 2020 (2.000 persoane). De multe ori, cetăţenii nu respectă obligaţia de a transmite/ depune la Compartimentul de Asistenţă Socială din cadrul Primăriei o notificare scrisă privind intenţia de a pleca la muncă în străinătate, cu cel puţin 40 de zile înainte de plecare, în special părinţii sau părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuieşte copilul. Această notificare este obligatorie, *indiferent dacă munca în străinătate implică sau nu şi existenţa unui contract de muncă.*

În acest sens, primăria Oraşului Bicaz are în vedere identificarea şi monitorizarea acestor persoane, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa.

În ceea ce priveşte migraţia populaţiei, situaţia pe ultimii ani statistici în Oraşul Bicaz este următoarea:

Categoria	2016	2017	2018	2019	2020
Plecări cu domiciliul (inclusiv migraţia internaţională)	170	208	195	162	182
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migraţia internaţională)	119	109	115	147	105
Plecări cu reşedinţa	99	116	107	113	95
Stabiliri cu reşedinţa	46	45	38	47	51
Imigranţi	6	3	8	55	11
Emigranţi	12	15	20	15	13

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

Analizând datele prezentate mai sus, observăm că numărul persoanelor plecate cu domiciliul ori reședința se menține, în continuare, ridicat. Prin prezenta strategie, primăria Oraşului Bicz își propune să identifice programe de sprijin, ajutor și consiliere pentru familiile ai căror membri sunt plecați în străinătate, în special a copiilor rămași în țară. Totodată, este necesară identificarea de soluții ce vin în sprijinul populației fără loc de muncă și cu posibilități financiare reduse pentru a-i ajuta să rămână în țară alături de familie și pentru a reduce fluxul migrator.

9.9. Contextul socio-economic

Din punct de vedere socio-economic, structura populației pe sexe și vârste condiționează semnificativ mărimea potențială a forței de muncă, structura ocupațională a populației și structura cererii de bunuri și servicii. Cunoașterea structurii populației pe vârste permite anticiparea tendinței de dezvoltare a unor fenomene demografice deja instalate.

În capitolul de mai sus, *9.6.Indicatori demografici*, care detaliază distribuția populației pe sexe și grupe mici de vârstă, se poate observa distribuția relativ echilibrată a populației pe cele două sexe. Atât la nivelul județului Neamț, cât și la nivelul Oraşului Bicz, populația cu vârste cuprinse între 60 - 64 de ani este mult mai numeroasă în special pentru partea feminină, rezultând o nevoie în creștere de servicii pentru populația care se pregătește să iasă din activitate și de pe piața muncii. Fenomenul este cunoscut în demografie și explicabil prin speranța de viață mai mare la femei, dat fiind faptul că mortalitatea la aceste categorii de vârste este mai accentuată în rândul bărbaților.

Piramida vârstelor pentru județul Neamț, ne indică faptul că segmentul cu cea mai mare reprezentare în populație este cel al persoanelor cu vârste cuprinse între 40 - 44 de ani, urmat fiind de cele între 45 - 49 de ani și de cele între 30 - 34 ani, ceea ce denotă efective mari ale populației relativ tinere, important rezervor de resursă de muncă. Cu toate acestea, din îngustarea bazei piramidei se poate afirma că populația foarte tânără se micșorează în volum, din cauza scăderii constante a natalității în intervalul 1992-2002, existând totuși tendințe ușoare de redresare a acesteia în ultimii 10 ani, mai ales pe seama populației rurale.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

Putem afirma că în urbanul județului Neamț avem o populație ușor devitalizată, dar cu o resursă de muncă importantă, ce poate sprijini dezvoltarea economică a județului. Marele atu al acestei structuri de populație, comparativ cu alte zone ale țării, îl reprezintă prezența unor contingente de populație tinere, în mediul rural, ceea ce demonstrează avantajul unei resurse de muncă viitoare, ce poate constitui un potențial de susținere a activităților economice, mai curând decât a celor sociale. Este de remarcat totuși ponderea populației rurale a județului în vârstă de muncă, inferioară contextului suprateritorial, ceea ce indică o dificultate pe termen scurt în mobilizarea resursei de muncă pentru dezvoltarea economică a mediului rural.

Ponderea mare a populației vârstnice demonstrează instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, accentuat în urbanul județului, dar și al regiunii din care face parte. Faptul că populația tânără din mediul rural este mai numeroasă ca pondere comparativ cu mediul urban constituie și un avantaj, dar și un dezavantaj. Avantaj pentru că reprezintă un potențial de întinerire și de revigorare a forței de muncă viitoare, dezavantaj că, în combinație cu ponderea mare de vârstnici, crește raportul de dependență demografică, adică gradul de suportabilitate al populației adulte față de tineri și bătrâni. Populația în vârstă de muncă redusă ca pondere reprezintă un semnal de alarmă, deoarece consecința acestui fapt este insuficiența forței de muncă, ce poate avea efecte inhibitoare privind dezvoltarea economiei locale.

Indicele de îmbătrânire demografică a populației, considerat un indicator al vitalității populației, calculat prin raportarea populației vârstnice la populația tânără, indică o devitalizare mult mai accentuată a populației urbane a județului față de restul teritoriului național. De remarcat că totuși, Neamț are o situație mai bună comparativ cu alte județe privind evoluția mai lentă a procesului de îmbătrânire demografică la nivelul mediului rural. Se poate trage concluzia că îmbătrânirea demografică este mult mai accentuată în mediul urban al județului Neamț față de alte județe ale țării, însă mult mai lentă la nivelul ruralului, unde se conservă un volum de populație tânără mult mai mare comparativ cu populația vârstnică.

(Surse: <https://cnsisp.insp.gov.ro/wp-content/uploads/2021/06/Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2020.pdf>, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf)

Totodată, domeniul asistenței și protecției sociale este un domeniu cu implicații în viața economico-socială având drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natură economică, fizică, psihică și socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru a se integra social.

Asigurarea accesului la participarea la activități culturale pentru toți este o dimensiune esențială pentru promovarea unei societăți incluzive. Participarea la diverse activități culturale poate avea un rol important în a ajuta oamenii și comunitățile pentru a depăși sărăcia și excluziunea socială.

Orașul Bicaz acordă o atenție deosebită în ceea ce privește protejarea și ajutorarea persoanelor ce necesită ajutor în integrarea socială și sprijină cetățenii aflați în nevoi, pentru a duce un trai decent.

9.10. Sărăcie și grad de excluziune socială

*“Sărăcia nu este doar o problemă a lipsei de oportunități economice: aceasta implică o deprivare care derivă din nerespectarea de către state a obligațiilor ce le incumbă din perspectiva respectării drepturilor omului. În acest sens, **sărăcia poate fi definită ca o încălcare a drepturilor omului**”.*

Sărăcia presupune o viață lipsită de șansa de a trăi în cadrul unui anumit standard minim de nivel de trai, raportat la țara sau regiunea în care-și desfășoară existența individul, familia ori comunitatea din care face parte. Alți indicatori ai sărăciei sunt: insuficiența venitului, lipsa resurselor pentru asigurarea hranei zilnice, sau a necesarului pentru îmbrăcăminte, pentru plata utilităților și a altor necesități indispensabile traiului. Efectele sărăciei determină printre altele, deficiențe educaționale prin creșterea eșecului și a abandonului școlar la nivelul populației afectate și implicit, lipsa calificărilor profesionale adecvate și dificultățile de acces pe piața muncii.

Categoriile de populație care s-au dovedit a fi expuse în mod special riscului sărăciei sunt: *copii, tineri, părinți singuri, vârstnici lipsiți de sprijin, gospodării cu persoane dependente, persoane în context migrațional, anumite minorități etnice (precum romii), persoanele cu handicap* etc. Este necesar ca intervențiile de protecție socială de tip inovator, să se combine cu un set extins de politici sociale, cum ar fi: educația direcționată, asistență socială, asigurarea de locuințe, accesul la sănătate, reconcilierea

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

vieții de familie cu cea activă și politici orientate către susținerea familiilor aflate în dificultate.

România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc și cu grupuri specifice aflate în situație de vulnerabilitate ridicată precum: *copiii și tinerii; locuitorii din mediul rural; persoanele cu dizabilități; persoanele cu un nivel scăzut de școlaritate (maximum gimnaziu), familiile monoparentale care au copil/copii în întreținere, familiile cu copii – în special cele cu trei copii sau mai mult; persoanele vârstnice singure sau dependente, cu nevoi de îngrijire de lungă durată.*

Conform art. 6, alin c) din Legea nr. 292/2011 (Legea asistenței sociale) „procesul de incluziune socială reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării - comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor, la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății“.

Incluziunea socială este definită ca fiind „procesul care conferă persoanelor confruntate cu riscul sărăciei și excluziunii sociale, oportunitățile și resursele necesare pentru a participa pe deplin la viața economică, socială și culturală, pentru a se bucura de un standard de viață și bunăstare considerat normal, în societatea în care trăiesc. Incluziunea socială asigură participarea sporită a acestor persoane la luarea deciziilor care le afectează viața, precum și accesul la drepturile fundamentale“.

Scopul demersurilor de evaluare a problematicii sociale existente în Orașul Bicaz este acela al incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin servicii de calitate.

În ceea ce privește populația Orașului Bicaz, primăria își propune îmbunătățirea și extinderea serviciilor sociale existente, în scopul sprijinirii persoanelor vulnerabile pentru ca acestea să depășească situațiile de risc și să poată duce un trai decent.

9.11. Serviciul public de asistență socială (SPAS)

Una dintre cauzele care au condus la aceste situații de excluziune socială este faptul că instrumentele de implementare pe de o parte, a principiului subsidiarității, iar pe de

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

altă parte, a principiului descentralizării și regulilor procesului de descentralizare, nu s-au dezvoltat într-o cronologie care să permită cea mai eficientă implementare.

Indiferent de dimensiunea/rangul/categoria unității administrativ-teritoriale, drepturile cetățenilor la servicii de interes public sunt aceleași. Atât cetățenii din comune cât și cei din municipii și orașe ar trebui să aibă acces la aceleași servicii publice de interes local, în principalele domenii enumerate la art.129 alin. (7) din Codul Administrativ, aprobat prin OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare. Acestea includ:

- educația;
- serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
- sănătatea;
- locuințele sociale;
- dezvoltarea urbană;
- cultura;
- tineretul;
- sportul, etc.

Serviciul public de asistență socială are scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială și de a acorda cel puțin serviciile de asistență comunitară.

Serviciul de asistență socială (SPAS) realizează acele activități/servicii care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială și pe care, în clasificarea serviciilor sociale reglementată în anul 2003, prin OG nr. 68/2003 privind serviciile sociale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 515/2003, se regăseau, la acea dată, sub denumirea de servicii sociale cu caracter primar, respectiv:

- a) activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup;
- b) activități de informare despre drepturi și obligații;
- c) măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială;
- d) măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

e) măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate;

f) activități și servicii de consiliere;

g) măsuri și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale;

h) orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

În România, serviciul public de asistență socială nu este accesibil tuturor cetățenilor din fiecare unitate administrativ-teritorială. Deși asistența socială este parte din pachetul minim de servicii publice, necesar și obligatoriu a fi prestate la fiecare nivel administrativ-teritorial, obligația înființării SPAS în fiecare UAT fiind prevăzută de Legea asistenței sociale nr. 292/2011, totuși dintr-un număr de 3181 de unități administrativ-teritoriale, datele de evidență din registrul electronic unic al serviciilor sociale identifică doar un număr de 873 de servicii publice de asistență socială care au obținut certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, în baza prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, ceea ce reprezintă numai 29% din comunități.

Dintre cele 873 de SPAS, numai 29 au înființat serviciul de asistență comunitară. Cu ocazia controlului de fond al Serviciilor publice de asistență socială, realizat în anul 2018 de MMPS prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială s-a constatat numărul mic al UAT care au înființat și acreditat SPAS, numărul mic de servicii sociale înființate de acestea, precum și faptul că, deși asistentul social este veriga cheie în implementarea politicilor de asistență socială, numai 17 % din SPAS respectă raportul de 1 asistent social la 300 de persoane beneficiare; de asemenea, personalul care îndeplinește atribuții de asistență socială fie nu are studii de specialitate, fie nu este informat, îndeplinind sarcini care nu au legătură cu domeniul.

Sistemul de asistență socială are o componentă dominantă (dar nu și generoasă și acoperitoare) de beneficii și ajutoare de diferite tipuri, în condițiile în care sistemele contemporane ale țărilor europene dezvoltate se îndreaptă spre o paradigmă a

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

serviciilor sociale centrate pe prevenție, consiliere, educație - informare cu scop profilactic.

La nivelul Orașului Bicz, în cadrul aparatului de specialitate al primarului, există un compartiment de asistență socială ce necesită acreditare.

În perioada 2022-2031, primăria Orașului Bicz are în vedere acreditarea compartimentului de asistență socială și înființarea unui serviciu public de asistență socială (SPAS) care să vină în sprijinul cetățenilor, precum și îmbunătățirea mijloacelor de comunicare cu aceștia, mai ales din perspectiva modului în care Pandemia SARS-CoV-2 a afectat accesul cetățenilor la serviciile de interes public general – asistență socială, educație și formare.

9.12. Participarea socială

„Participarea locală” sau comunitară se referă la procesul angajării membrilor unei comunități locale, în acțiuni care urmăresc satisfacerea unor cerințe cu caracter local (preponderent local și public sau grupal). Participarea socială aduce împreună oameni, instituții, organizații cu aceeași viziune, cu aceleași dorințe și nevoi de schimbare. În cadrul procesului participativ este important să fie angrenate atât instituțiile publice, cât și societatea civilă, dar și beneficiarii direcți ai demersurilor sociale, întreprinse la nivel comunitar.

În documentele strategice naționale se evidențiază în ultimii ani o creștere semnificativă a nivelului de toleranță a populației față de grupurile vulnerabile sau minoritare, însă există încă manifestări ale fenomenului discriminării, care accentuează excluziunea și marginalizarea acestor grupuri. Pentru participarea la viața socială și pentru o bună integrare, oamenii au nevoie de educație, dar și de înțelegere, de acceptare și suport și de asemenea, de oportunități de dezvoltare personală, ori de a fi cooptați în echipe și grupuri cu interese și cu obiective comune.

Participarea socială contribuie la creșterea bunăstării grupurilor vulnerabile și diminuarea in justiției sociale, la creșterea gradului de coeziune și la o mai bună relaționare interumană. De asemenea, prin lobby și advocacy, prin campanii de

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

conştientizare şi sensibilizare a membrilor comunităţii cu privire la diversele probleme sociale, vizibilitatea acestora creşte iar vocile persoanelor cu risc de marginalizare se pot face auzite.

Numeroase proiecte de dezvoltare comunitară au drept scop împuternicirea şi creşterea participării sociale a grupurilor vulnerabile. Participarea socială pentru şi împreună cu grupurile vulnerabile, poate fi sprijinită doar prin crearea unui climat social proactiv şi pozitiv, prin stabilirea unor legături adecvate între oameni şi resursele societăţii, prin dezvoltarea unor reţele de cooperare între sistemul instituţional şi societatea civilă, ceea ce ar putea determina creşterea încrederii populaţiei în instituţiile publice.

Principala dimensiune a participării sociale este voluntariatul prin care, pe de o parte se propun măsuri şi sunt sprijinite persoanele excluse social, iar pe de altă parte, persoanele implicate direct, care aduc schimbări pozitive în viaţa lor.

Creşterea participării la activităţi de voluntariat cu şi pentru grupurile vulnerabile, este o prioritate a strategiei naţionale pentru incluziunea socială şi reducerea sărăciei. Cadrul legislativ actual din România, deşi reglementează voluntariatul şi-i conferă noi valenţe educaţionale şi un nou cadru de manifestare, nu este suficient pentru încurajarea participării sociale.

În domeniul social, se constată o nevoie mai mare de implicare şi organizare a acestor activităţi care să faciliteze mobilizarea tuturor categoriilor sau tipurilor de resurse identificate, în scopul acoperirii necesarului de servicii sociale şi de sănătate.

În acest sens, primăria Oraşului Bicaz stabileşte o serie de obiective clar asumate, de implicare a comunităţii în procesul decizional local şi de promovare a unui nivel crescut al responsabilităţii atât la nivel societal, cât şi în rândul beneficiarilor de servicii şi beneficii, în scopul consolidării solidarităţii cetăţenilor prin:

➤ măsuri de dezvoltare a parteneriatelor locale între organizaţiile societăţii civile (centrele de voluntari, grupurile de întrajutorare şi suport, comitetele parohiale, asociaţiile de elevi şi de părinţi constituite la nivelul unităţilor şcolare din structura Inspectoratul Şcolar Judeţean etc);

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- implicarea mediului de afaceri în susținerea activităților de asistență socială și dezvoltarea economiei de tip social;
- întărirea rolului și a implicării consiliilor consultative ale departamentului de Asistență Socială în asistența socială comunitară;
- crearea unor centre comunitare multifuncționale, care să includă componenta de participare socială și solidaritatea civică etc.

9.13. Educația

Ca orice alt sistem construit de și pentru om, cel educațional trebuie să țină pasul cu evoluția umană, cu nevoile și cerințele copiilor și tinerilor care își petrec timpul în sălile de clasă, în zilele noastre. Drept urmare, vom defini educația ca fiind ansamblul de acțiuni sociale de transmitere a culturii, de generare, organizare și conducere a învățării individuale sau colective.

Punerea în valoare și dezvoltarea potențialului cultural, științific și uman constituie o componentă și o resursă esențială a securității naționale și a modernizării societății românești. În democrațiile liberale *educația este considerată una dintre principalele modalități de ascensiune socială*, participarea la educație fiind unul dintre instrumentele prin care copiii și tinerii pot întrerupe cercul vicios al sărăciei.

Educația este în general corelată cu tipurile de ocupație și veniturile obținute; astfel, cu cât nivelul de educație este mai ridicat, cu atât indivizii pot avea acces la poziții ocupaționale considerate prestigioase și la venituri mai ridicate. Pe de altă parte, trebuie înțeles și faptul că sărăcia și excluziunea influențează accesul, participarea și rezultatele școlare, fiind necesar ca statul să se asigure că fiecare elev participă obligatoriu la educație până la un anumit nivel și i se furnizează educație de calitate.

9.13.1. Factori și statistici

Nivelul de școlarizare este un factor important care influențează probabilitatea unei persoane de a se afla în risc de sărăcie sau excluziune socială. Procentul ridicat de tineri aflați în risc de sărăcie sau excluziune socială este corelat cu părăsirea timpurie a școlii (PTS), care a rămas crescută în ultimii ani, predominant în mediul rural. Aproximativ 4 din 10 elevi de 15 ani care sunt în învățământ sunt analfabeți funcțional.

Copiii proveniți din familii dezavantajate au șanse mai mari să nu aibă competențe de bază, întărind ideea că învățământul este inechitabil din perspectiva asigurării de oportunități educaționale egale tuturor elevilor;

Un indicator important din perspectiva finalizării învățământului obligatoriu și dobândirii competențelor de bază este **participarea la educație timpurie**. Aceasta este esențială întrucât influențează major traiectoria școlară ulterioară. Există o legătură importantă între participarea la educație preșcolară (mai ales dacă e una de calitate) și obținerea unor rezultate școlare bune în sistemul educațional, scăzând probabilitatea de abandon școlar și probabilitatea de a fi sub pragul sărăciei la ieșirea din sistem. Un alt indicator esențial care se află în strânsă legătură cu procentul ridicat de tineri aflați în risc de sărăcie sau excluziune socială este **părăsirea timpurie a școlii (PTȘ)**.

9.13.2. Participarea la educație a populației de etnie romă

În ceea ce privește procentul tinerilor NEET reiese existența unor diferențe foarte mari între persoanele de etnie romă și media națională. *Aproape două treimi dintre tinerii romi nu sunt în sistemul educațional, altă formă de învățământ și nici pe piața muncii, iar procentul fetelor romi este semnificativ mai mare decât al bărbatilor. Așadar, se poate afirma că tinerii romi și în special tinerele romi se află în risc ridicat de excluziune socială, nefiind pe piața formală a muncii și nici în sistemul de educație.*

Principalele cauze pentru care tinerii romi părăsesc timpuriu școala într-o proporție covârșitoare sunt legate de un cumul de factori care se află în strânsă legătură cu acest fenomen:

- ✓ rate mari de sărăcie și excluziune socială;
- ✓ pondere scăzută a ocupării formale;
- ✓ condiții de locuire precară;
- ✓ discriminare;
- ✓ rasism instituțional.

De asemenea, la nivelul sistemului de învățământ, sunt identificate cazuri de segregare a etnicilor romi în școli sau clase separate, precum și nivelul scăzut al așteptărilor cadrelor didactice cauzate de prejudecățile față de persoanele de etnie romă. La nivel național se urmărește prevenirea și/sau combaterea segregării școlare în învățământul

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

preuniversitar, în vederea asigurării creșterii calității educației. Monitorizarea segregării școlare reprezintă o prioritate, fiind important ca acest proces să se deruleze în bune condiții și să se culeagă date, în baza cărora să se poată obține o diagnoză exactă a fenomenelor de segregare școlară și a dinamicii lor.

Participarea la educație este unul dintre factorii esențiali pentru care romii se află în risc de excluziune socială. Încă de la grădiniță se poate vorbi despre un procent extrem de mare de copii romi care nu participă, ceea ce influențează în mod negativ participarea ulterioară în sistemul de învățământ. Conform datelor oficiale, *numai 38% dintre romi erau înscriși la grădiniță, mult sub media națională de 88%.*

Cauzele neparticipării la învățământul preșcolar sunt similare cauzelor pentru părăsirea timpurie a școlii. La aceste cauze se adaugă faptul că participarea la învățământul preșcolar presupune costuri ridicate, dar trebuie să avem în vedere că învățământul secundar superior și grupa mare din învățământul preșcolar au devenit obligatorii până cel mai târziu în anul 2020, grupa mijlocie până cel mai târziu în anul 2023, iar grupa mică până în anul 2030.

Poate cel mai alarmantă statistică este însă rata de părăsire timpurie a școlii. Practic *aproximativ 8 din 10 copii romi părăsesc timpuriu școala*, lucru care este echivalent cu posibilități reduse de a obține locuri de muncă calificate. Această statistică pune semne de întrebare și cu privire la capacitatea sistemului de învățământ de a asigura egalitate de șanse copiilor romi în condițiile în care învățământul obligatoriu este de zece clase.

9.13.3. Obiectivele Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în ceea ce privește educația sunt următoarele:

- ✓ Îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire pentru copiii preșcolari;
- ✓ Creșterea ratei participării și îmbunătățirea rezultatelor obținute de toți copiii cuprinși în învățământul primar și gimnazial;
- ✓ Promovarea unui acces mai larg la învățământ terțiar (nonuniversitar) a grupurilor sub-reprezentate;
- ✓ Creșterea accesului la programul de învățare și formare pe tot parcursul vieții pentru tinerii dezavantajați și populația de vârstă activă;
- ✓ Îmbunătățirea eficienței programelor de protecție socială în educație;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ

- ✓ Creşterea accesului copiilor din grupuri vulnerabile la educaţie de calitate;
- ✓ Creşterea accesului copiilor cu nevoi educaţionale speciale;
- ✓ Creşterea accesului copiilor romi;
- ✓ Creşterea accesului copiilor din rural şi din zonele urbane marginalizate.

9.13.4. Principalele **direcţii de acţiune** ale strategiei în domeniul educaţiei sunt esenţiale a fi analizate şi corelate cu nevoile educaţionale identificate la nivelul Oraşului, după cum urmează:

- ✓ Extinderea reţelei de creşe şi grădiniţe, pentru a permite accesul tuturor copiilor;
- ✓ Dezvoltarea şi implementarea unui program naţional centrat pe copiii cu risc de abandon şcolar, destinat celor care nu sunt înscrişi în învăţământul primar şi gimnazial, prin:

a) constituirea unui sistem de referire coerent către sistemul de educaţie, cu intrări din toate sistemele care au în vedere copiii din familii vulnerabile;

b) implementarea unui sistem de monitorizare pentru copiii cu cel mai mare risc de abandon şcolar sau pentru cei neînscrişi la şcoală;

c) consolidarea mecanismelor de monitorizare în şcoli prin urmărirea acestor cazuri;

d) dezvoltarea unui program care să furnizeze asistenţă, educaţie parentală, sprijin şi monitorizare pentru gospodăriile care au copii de vârstă şcolară, care nu frecventează şcoala.

- ✓ Îmbunătăţirea disponibilităţii programelor de tip „a doua şansă” în zona rurală (după absolvirea învăţământul secundar inferior) şi alocarea resurselor pentru sprijinirea grupurilor dezavantajate care frecventează aceste programe, ca o compensaţie la costurile educaţionale şi pentru asigurarea altor costuri indirecte;

- ✓ Asigurarea oportunităţilor egale de acces pentru toţi copiii;

- ✓ Îmbunătăţirea accesului la educaţie de calitate a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale (SEN), prin:

a) revizuirea procedurilor instituţionale, financiare şi legale pentru educaţia copiilor cu cerinţe educaţionale speciale;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

b) includerea tematicii toleranței față de persoanele cu dizabilități și diversității în curricula educațională, pentru a reduce stigmatizarea și respingerea asociate dizabilității și cerințelor educaționale speciale;

c) îmbunătățirea bazei de cunoaștere pentru copiii cu cerințe educaționale speciale și a accesului lor la educație.

9.13.5. Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România cuprinde 4 piloni strategici:

- *Pilonul 1*: Asigurarea accesului la educație și la o educație de calitate pentru toți copiii;
- *Pilonul 2*: Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu de către toți copiii;
- *Pilonul 3*: Reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care au părăsit timpuriu școala;
- *Pilonul 4*: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat.

De asemenea, strategia se adresează principalelor patru grupuri țintă indentificate și anume:

- *Grupul țintă 1*: Copiii și tinerii care se vor încadra în grupa de vârstă 18 –24 de ani în 2020;
- *Grupul țintă 2*: Copiii și tinerii din familiile cu statut socio-economic scăzut;
- *Grupul țintă 3*: Copiii și tinerii din zonele rurale;
- *Grupul țintă 4*: Populația de etnie romă și alte grupuri marginalizate și sub-reprezentate.

Creșterea nivelului de educație al populației reprezintă o direcție-cheie a dezvoltării naționale deoarece aceasta determină în mare măsură eficiența activității economice și productivitatea, precum și calitatea forței de muncă, creând premisele pe termen lung, pentru atingerea unui nivel de trai mai ridicat și sporirea calității vieții.

Infrastructura educațională este esențială pentru dezvoltarea timpurie a copiilor, pentru educația acestora, în vederea construirii și dezvoltării de abilități sociale și a capacității de integrare socială.

De multe ori școala nu reușește să identifice și să contracareze factorii de risc care duc la abandonul școlar al copiilor, la performanțele slabe în școală sau la retragerea acestora de la școală. Principalelor cauze reprezentate de veniturile mici, nivelul scăzut

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

de educație al părinților, lipsa sprijinului familiei, li se adaugă și o serie de cauze individuale, cum ar fi anumite probleme de sănătate și dificultăți de învățare.

Conform datelor oficiale disponibile, populația școlară pe niveluri de educație în Orașul Bicz prezintă următoarea evoluție:

Nivel de educație	2016	2017	2018	2019	2020
Copii înscriși în creșe	25	35	33	31	22
Copii înscriși în grădinițe	142	139	140	147	122
Elevi înscriși în învățământul primar	273	249	251	240	238
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	265	264	234	214	205
Elevi înscriși în învățământul liceal	677	653	651	564	522
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	1215	1166	1160	1086	1050

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

În ceea ce privește populația stabilă de 10 ani și peste această vârstă, pe sexe și nivel de educație, din datele oficiale disponibile pentru anul 2021, abandonul școlar în Orașul Bicz este:

Nivel de educație	Total	Procent populație peste 10 ani (N=7.555 în 2021)	Masculin		Feminin	
			nr	%	nr	%
Fără școală absolvită	113	1,50 %	57	0,75	56	0,74
Fără școală/ analfabeți	27	0,36 %	12	0,16	15	0,20

Surse: <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>, <http://statistici.insse.ro:8077/tempoonline/#/pages/tables/insse-table>

Din situațiile sus-prezentate, prin raportarea populației școlare la numărul populației peste 10 ani (N=7.555) reiese faptul că 1,50% nu au o școală absolvită iar 0,36% sunt analfabeți. Cele mai mare valori se înregistrează în rândul populației feminine. De asemenea, din analizele statistice rezultă un risc de scădere a populației școlare până în 2060, preconizându-se pentru județul Neamț un procent de -28,9%, în paralel cu îmbătrânirea populației.

(Sursa: https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_scolare_din_romania_la_orizontul_anului_2060_0.pdf)

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Pentru a reduce riscul abandonului școlar și scăderea populației școlare, primăria Orașului Bicz are în vedere un plan de măsuri, printre care amintim:

- ✓ Campanii de informare a populației și programe de sprijinire a participării copiilor din Orașul Bicz la învățământul general obligatoriu, în special a celor care provin din grupuri vulnerabile sau aflate în situații de risc;
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii învățământului, prin: înființarea și acreditarea de creșe și grădinițe care să ofere servicii de educație timpurie antepreșcolară, cu grupe cu program prelungit la nivelul unităților de învățământ preșcolar; dezvoltarea unor programe de tip after-school în unitățile de învățământ gimnazial;
- ✓ Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea și organizarea, cu regularitate, a unor programe speciale de învățământ pentru elevii cu CES (cerințe educaționale speciale), pentru combaterea abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii și de tip „a doua șansă”;
- ✓ Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea nivelului de competențe cheie ale tinerilor NEET, cu vârste între 15 și 34 ani din Orașul Bicz, pentru dobândirea unor experiențe profesionale;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de educație nonformală pentru copiii și tinerii din Orașul Bicz, care să cuprindă inclusiv activități de socializare și petrecere a timpului în aer liber;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de educație parentală („Școala părinților”) pe teritoriul Orașului Bicz.

Unitățile de învățământ existente în Orașul Bicz sunt:

Nivel de educație	Nr. copii înscriși, 2021
Școala gimnazială “Regina Maria”, Bicz	539
Școala gimnazială nr. 2, Bicz	
Grădinița cu program prelungit “Lumea copiilor”, Bicz	
Grădinița cu program normal Mărceni, Bicz	
Clubul copiilor, Bicz – activități extrașcolare	
Liceul “Carol I”, Bicz	664

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Surse: http://www.isjneamt.ro/site/wp-content/uploads/2020/01/NT_Anexa_11b.pdf, <https://www.siiir.edu.ro/carto/>, Primăria Orașului Bicz

Situația sălilor de clasă în Orașul Bicz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. săli
<i>Total, din care:</i>	<i>49, din care:</i>
Învățământ antepreșcolar	3
Învățământ preșcolar	8
Învățământ primar și gimnazial	21
Învățământ liceal	17

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația laboratoarelor în Orașul Bicz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. laboratoare
<i>Total, din care:</i>	<i>9, din care:</i>
Învățământ primar și gimnazial	6
Învățământ liceal	3

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația sălilor de gimnastică în Orașul Bicz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. săli
<i>Total, din care:</i>	<i>3, din care:</i>
Învățământ primar și gimnazial	2
Învățământ liceal	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația atelierelor școlare în Orașul Bicz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. ateliere
<i>Total, din care:</i>	<i>1, din care:</i>
Învățământ liceal	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Biczaz, județul Neamț**

Situația terenurilor de sport în Orașul Biczaz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. terenuri
<i>Total, din care:</i>	<i>1, din care:</i>
Învățământ liceal	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația PC-urilor în Orașul Biczaz este următoarea:

Nivel de educație	Nr. PC-uri
<i>Total, din care:</i>	<i>140, din care:</i>
Învățământ antepreșcolar	1
Învățământ preșcolar	2
Învățământ primar și gimnazial	62
Învățământ liceal	75

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația personalului didactic în Orașul Biczaz este:

Nivel de educație	Nr. persoane
<i>Total, din care:</i>	<i>76, din care:</i>
Învățământ preșcolar	10
Învățământ primar	11
Învățământ gimnazial	18
Învățământ liceal	37

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația bibliotecilor școlare în Orașul Biczaz este:

Categorii de biblioteci	Nr.
Publice	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Situația volumelor existente în biblioteci, în Orașul Bicz este:

Volume existente, în anul:	Nr.
2020	88.484

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația cititorilor activi în Orașul Bicz este:

Cititori activi, în anul:	Nr.
2016	1740
2017	2072
2018	1879
2019	1926
2020	1408

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Din situația sus-prezentată reiese faptul că numărul cititorilor activi din Orașul Bicz este în scădere, în special în ultimul an de referință, 2020.

Având în vedere aspectele prezentate mai sus, primăria Orașului Bicz își propune, prin prezenta strategie, urmărirea obiectivelor europene și naționale și are în vedere implementarea unor programe și servicii pentru îmbunătățirea infrastructurii învățământului și educației. La prioritățile menționate anterior, adăugăm și:

- ✓ Îmbunătățirea permanentă a infrastructurii de învățământ și echiparea unităților cu dotări și resurse materiale noi și performante;
- ✓ Investiții pentru construirea și dotarea unei biblioteci, precum și programe pentru creșterea numărului de cititori activi.

9.14. Sănătatea

Sănătatea și sărăcia sunt puternic interdependente. Sărăcia poate afecta semnificativ starea de sănătate a populației, în timp ce precaritatea acesteia și lipsa prevenției și a educației în domeniul sănătății la rândul său pot deveni cauze majore ale sărăciei, prin reducerea capacității de muncă a persoanelor afectate și prin costurile sociale ridicate ale tratamentelor și îngrijirilor de care acestea au nevoie. Persoanele sărace sau

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

vulnerabile se îmbolnăvesc mult mai frecvent și au o speranță de viață mai redusă, în comparație cu populația generală.

Lipsa mijloacelor de subzistență, a unui venit decent și sustenabil în cazul populației care trăiește sub pragul sărăciei, imposibilitatea asigurării hranei zilnice sau a condițiilor de locuire corespunzătoare (accesul la utilități, la minime dotări și la o igienă elementară), afectează grav calitatea vieții indivizilor și a familiilor, acest fapt reflectându-se în starea lor precară de sănătate.

Accesul la servicii de sănătate reprezintă o condiție necesară pentru reducerea excluziunii sociale, dreptul la servicii de sănătate la un preț accesibil fiind considerat o nevoie de bază în țările europene.

9.14.1. Statistici

România are printre cele mai scăzute speranțe de viață la naștere și speranțe de viață sănătoasă din Uniunea Europeană; în ceea ce privește nevoile neîndeplinite pentru sănătate în România cele mai importante motive sunt de natură financiară, în special pentru persoanele care au un nivel de școlaritate scăzut.

Una dintre cele mai întâlnite probleme cu care se întâlnesc persoanele vârstnice sunt cele de sănătate. Atât deprivarea materială pe termen lung, condițiile de muncă din ultimele decenii, hrana, poluarea, lipsa sau insuficiența activității fizice (sport) cât și tipologiile de muncă au condus la creșterea numărului persoanelor care suferă de boli cronice. În ceea ce privește persoanele vârstnice, acestea sunt cele mai expuse bolilor cronice. În România, persoanele vârstnice (65+ ani) declară într-o mai mare măsură că au o problemă de sănătate de lungă durată.

În ceea ce privește impactul sărăciei asupra stării de sănătate a copiilor și a tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 19 ani, cei care trăiesc în sărăcie prezintă o pondere mai ridică a cazurilor de obezitate decât cei care nu sunt săraci.

9.14.2. Principalele obiective ale Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în domeniul sănătății populației sunt, după cum urmează:

➤ Promovarea echității în materie de sănătate și protecție financiară;

- Crearea unei sistem de finanțare care răspunde necesităților specifice ale grupurilor vulnerabile;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- Asigurarea protecției financiare a grupurilor sărace sau vulnerabile;
- Îmbunătățirea furnizării de servicii de sănătate în arii de intervenție relevante pentru grupurile sărace sau vulnerabile;
- Sănătatea reproducerii;
- Alimentația mamei și a copilului;
- *Bolile infecțioase*, în special tuberculoza (TB) și HIV/SIDA ce sunt deosebit de răspândite în rândul grupurilor vulnerabile, inclusiv al romilor;
- *Bolile cronice*.
- Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară de bună calitate
- Consolidarea și creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară;
- *Dezvoltarea rețelei emergente de personal care să lucreze în domeniul asistenței medicale*.

Accesul la servicii de sănătate adecvate este încă limitat pentru anumite părți ale populației, în special pentru gospodăriile sărace sau vulnerabile, cu un acces redus la asigurările de sănătate și un nivel scăzut de educație și informare. O mare parte a populației de etnie romă este expusă acestor riscuri similare, situația acesteia fiind agravată de atitudinea discriminatorie a personalului medical, în contextul solicitării accesului la serviciile de specialitate.

Starea de sănătate a populației este monitorizată în cadrul serviciilor medicale din Orașul Bicaz. Unitățile sanitare din Orașul Bicaz sunt:

Categoriile de unități sanitare	Forma de proprietate	Nr. unități
Spital	publică	1
Ambulatorii integrate spitalului	publică	1
Dispensare medicale	publică	1
Cabinete medicină generală	privată	1
Cabinete medicale școlare	publică	5
Cabinete medicale de familie	privată	4
Cabinete stomatologice	privată	10

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

Cabinete medicale de specialitate	privată	4
Farmacii	privată	2
Farmacii	publică	1
Puncte farmaceutice	privată	1
Laboratoare medicale	publică	3
Laboratoare medicale	privată	1
Laboratoare de tehnică dentară	privată	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Situația personalului medico-sanitar în Oraşul Bicz este:

Categoriile de cadre medico-sanitare	Forma de proprietate	Nr. cadre
Medici	publică	18
Medici, <i>din care:</i>		5
Medici de familie	privată	4
Stomatologi	privată	9
Farmacişti	publică	1
Farmacişti	privată	5
Personal sanitar mediu	publică	44
Personal sanitar mediu	privată	24

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Urmărind obiectivele europene și naționale, primăria Oraşului Bicz are în vedere următoarele măsuri pentru îmbunătățirea sistemului sanitar din localitate, precum și pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor:

- ✓ Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unui program de informare a populației Oraşului Bicz cu privire la educația sanitară, precum și de monitorizare și control a factorilor de risc pentru sănătatea acesteia;
- ✓ Îmbunătățirea permanentă a infrastructurii în care are loc furnizarea serviciilor sociale de pe teritoriul Oraşului Bicz, amenajarea unităților și achiziția de dotări și resurse performante în cadrul acestora;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

- ✓ Înfiinţarea unui call-center pentru urgenţele în domeniul socio-medical (violenţă domestică; abuz de alcool, stupefiante, narcotice; agresiune sexuală; episoade demenţă persoane vârstnice, etc);
- ✓ Crearea unui protocol de colaborare cu unităţile sanitare şi cu personalul medical din municipiul Neamţ pentru îmbunătăţirea accesului locuitorilor Oraşului Bicz la serviciile medicale de specialitate, de urgenţă şi de imagistică medicală;
- ✓ Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor servicii medicale de îngrijire la domiciliu pentru locuitorii Oraşului Bicz;
- ✓ Colaborarea inter-instituţională şi/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru crearea unei echipe multidisciplinare de specialişti şi pentru subvenţionarea unor servicii integrate educaţionale, medicale şi sociale, adresate persoanelor şi grupurilor vulnerabile sau aflate în situaţii de risc, în vederea creşterii calităţii vieţii şi incluziunii sociale a acestora.

9.15. Sistemul de asistenţă comunitară reprezintă cel mai puternic element egalizator din cadrul sistemului naţional de sănătate. În cadrul strategiei naţionale se au în vedere următoarele:

- ✓ investiţia în dezvoltarea profesională (prin revizuirea fişelor postului şi furnizarea de formare periodică pentru lucrătorii comunitari din domeniul sănătăţii);
- ✓ investiţia în echipamentul de bază necesar;
- ✓ îmbunătăţirea rolului jucat de Direcţiile de Sănătate Publică (DSP) şi creşterea capacităţii acestora;
- ✓ adoptarea unei abordări integrate în furnizarea serviciilor sociale, prin înfiinţarea echipelor comunitare de intervenţie integrate;
- ✓ acordarea finanţării adecvate şi clarificarea prevederilor privind cheltuielile operaţionale şi costurile auxiliare ale furnizării de servicii de sănătate comunitare.

În acelaşi timp, având în vedere faptul că serviciile de îngrijiri medicale la domiciliu constituie o alternativă mult mai ieftină pentru sistemul de sănătate şi în acelaşi timp, una care poate determina creşterea calităţii vieţii pacienţilor, se urmăreşte ca asiguraţii cu afecţiuni acute şi/sau cronice, care prezintă un anumit nivel de dependenţă şi o

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

capacitate limitată de a se deplasa la o unitate sanitară, să beneficieze în continuare de anumite tratamente de durată, la domiciliu.

Măsurile de prevenire a îmbolnăvirilor contribuie la îmbunătăţirea stării de sănătate a populaţiei. Acestea se pot aplica prin programe de prevenţie primară şi depistare precoce a bolilor cronice. Asistenţa medicală comunitară este considerată a fi un domeniu de importanţă majoră, pentru asigurarea serviciilor destinate creşterii accesului echitabil al tuturor cetăţenilor la servicii de sănătate centrate pe prevenţie şi în special, al celor aparţinând grupurilor vulnerabile.

Furnizarea asistenţei medico-sanitare integrate la nivel comunitar şi promovarea educaţiei pentru sănătate pot contribui semnificativ la îmbunătăţirea stării generale de sănătate a populaţiei, prin reducerea numărului de boli transmisibile şi identificarea principalilor factori de risc, prevenţia fiind un aspect extrem de important în acest sens. Spre exemplu, un demers important ar putea fi educaţia pentru o nutriţie adecvată a gravidei şi copilului, promovarea importanţei alimentaţiei naturale a nou-născuţilor şi a unei diete echilibrate din punct de vedere caloric în primii ani de viaţă pot preveni apariţia obezităţii, a diabetului şi a bolilor cardiovasculare, boli în expansiune în rândul copiilor, în societatea modernă.

Având în vedere existenţa unor persoane adulte cu risc de excluziune socială, persoane care nu au un loc de muncă stabil, nu înregistrează venituri stabile şi nu beneficiază de asigurare medicală se impune aşadar, cu prioritate, intervenţia integrată a instituţiilor furnizoare de servicii sociale şi medicale, pentru evaluarea acestor persoane, pentru furnizarea unor servicii adaptate nevoilor identificate, în vederea creşterii gradului de incluziunea socială a grupurilor marginalizate social.

De asemenea, pentru perioada 2022-2031, primăria Oraşului Bicaz are în vedere şi:

- ✓ campanii de informare a populaţiei privind educaţia sanitară şi serviciile de care pot beneficia;
- ✓ programe de educaţie sexuală în şcoli, pentru reducerea numărului de mame minore, a îmbolnăvirilor şi a violenţei domestice;
- ✓ programe de consiliere şi nutriţie pentru proaspetele mămici, în special a celor aflate la prima naştere.

9.16. Ocuparea forței de muncă

9.16.1. Ocuparea forței de muncă este un domeniu extrem de relevant din perspectiva reducerii sărăciei și excluziunii sociale. Principalul mijloc prin care indivizii își obțin resursele ce le asigură bunăstarea este de pe piața forței de muncă, prin urmare, este de așteptat ca persoanele care n-au un loc de muncă să fie într-o șansă mai ridicată de a se afla în risc de sărăcie. Un prim indicator relevant este **rata de activitate**, calculată ca ponderea populației active din grupa de vârstă 15-64 ani, incluzând populația ocupată și șomerii. Distribuția pe vârste sugerează că ratele cele mai mici de activitate se regăsesc în cadrul categoriilor 15-19 ani (11,3% în 2018), 20-24 ani (47,9%) și 60-64 ani (32,8%). Acest lucru este explicabil, majoritatea tinerilor fiind în sistemul de învățământ, iar o bună parte dintre persoanele 60-64 ani s-au pensionat. În ceea ce privește diferențele de gen se constată că rata de activitate în rândul bărbaților este mai mare decât în rândul femeilor. Există diferențe majore în ceea ce privește rata de ocupare a femeilor comparativ cu a bărbaților (73% bărbați, față de 56% femei).

Un indicator important ce relevă gradul de diminuare a nivelului de sărăcie în rândul populației este reprezentat de *rata contractelor de muncă cu perioadă temporară de încadrare*. Conform surselor oficiale, în România tinerii au deținut cea mai mare pondere a contractelor de muncă temporare, uneori chiar de patru sau aproape cinci ori mai mare decât media națională pentru toate persoanele lucrătoare cu vârste cuprinse între 15-64 de ani. La această situație se adaugă și procentul ridicat de ocupare *part-time* în rândul tinerilor (15-24 ani), peste dublul mediei naționale pentru persoanele ocupate (15-64 ani). Motivele pentru care persoanele lucrează *part-time* diferă; cel mai important motiv în cazul României este faptul că nu au găsit un loc de muncă cu normă întreagă. Prin urmare, ocuparea *part-time* nu este o opțiune reală pentru majoritatea populației care are un astfel de contract, persoanele alegându-l pentru că nu au găsit unul cu normă întreagă. Mai mult de jumătate din populația ocupată cu timp parțial de lucru nu a ales în mod voluntar acest tip de contract.

9.16.2. În ceea ce privește **rata șomajului** din România (4.2%), măsurat ca procent din populația activă, aceasta este sub media UE (6.8%) (Sursa: Eurostat).

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

În rândul tinerilor cu vârste sub 30 de ani, în funcţie de nivelul educaţional, se înregistrează un decalaj foarte mare a ratei şomajului. Astfel, rata şomajului pentru tinerii cu studii superioare avea valoarea de 5.5% (2018), la jumătatea valorii aferente tinerilor care au urmat liceul şi sub jumătatea valorii pentru tinerii care au cel mult şcoala gimnazială. Persoanele care locuiesc în oraşe mari au o probabilitate mai mică să fie şomere.

Furnizorii de servicii de ocupare şi formare profesională şi uneori cei de servicii sociale au un rol foarte important în implementarea măsurilor active de ocupare din cadrul politicilor publice de ocupare sau incluziune socială. Principalele politici publice atribuite economiei sociale un rol important în realizarea obiectivelor şi punerea în practică a măsurilor active de incluziune socială a grupurilor cu risc ridicat de excludere socială şi de pe piaţa muncii.

Pentru anumite grupuri de populaţie accesul la piaţa muncii este influenţat nu doar de contextul socio-economic, ci şi de alţi factori de risc şi/sau de discriminare cum ar fi, vârsta, situaţia profesională, originea etnică, sănătatea ş.a. Este cazul *tinerilor, a populaţiei de etnie romă, a persoanelor cu dizabilităţi, a persoanelor încarcerate sau foştilor deţinuţi, a persoanelor care au în îngrijire o persoană cu dizabilităţi sau o persoană vârstnică, a persoanelor din comunităţi rurale, izolate unde nu există sau există foarte puţine locuri de muncă, a persoanelor care au un nivel foarte scăzut de educaţie (mai puţin de 8 clase absolvite) etc.*

Multe grupuri marginalizate se confruntă cu un deficit de oportunităţi de angajare, în comparaţie cu ansamblul populaţiei. Pentru a reduce sărăcia şi excluziunea pe piaţa muncii, principala prioritate în domeniul ocupării o constituie prevenirea şomajului şi creşterea ocupării forţei de muncă în rândul persoanelor care doresc să se angajeze, cu precădere din rândul populaţiei vulnerabile, prin aplicarea eficace a politicilor active de ocupare şi de acces pe piaţa muncii.

9.16.3. Strategia naţională îşi propune **obiective** care să vizeze alinierea strategiilor judeţene şi locale cu privire la ocupare şi anume:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- ✓ Activarea persoanelor sărace care nu sunt angajate, nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau formare profesională;
- ✓ Reducerea ocupării în sectorul informal și creșterea productivității fermelor mici și mijlocii;
- ✓ Reducerea sărăciei persoanelor încadrate în muncă;
- ✓ Dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor serviciului public de ocupare;
- ✓ Creșterea participării pe piața muncii a categoriilor vulnerabile;
- ✓ Dezvoltarea economiei sociale în vederea creșterii oportunităților de angajare pentru grupurile vulnerabile.

Astfel, în linii prioritare, este important să se aibă în vedere:

- Creșterea finanțării pentru politici de ocupare a forței de muncă și includerea șomerilor și a persoanelor inactive în servicii personalizate de ocupare a forței de muncă;
- Susținerea tinerilor din grupurile vulnerabile, inclusiv prin punerea în aplicare a Planului de implementare a Garanției pentru Tineret;
- Utilizarea fondurilor europene pentru întărirea capacităților de implementare, monitorizare și evaluare a politicilor active de ocupare;
- Promovarea reconversiei profesionale și a învățării pe tot parcursul vieții, în vederea creșterii angajabilității pe o piață a muncii în continuă schimbare și a programelor de formare menite să crească gradul de alfabetizare digitală, în special a persoanelor din grupurile vulnerabile și a celor din mediul rural.

Populația activă, cu vârste între 20 și 64 ani, în Orașul Bicăz:

Anul	Total populație activă (20-64 ani)	Masculin		Feminin	
		Nr.	Procent	Nr.	Procent
2021	5.281	2.663	50,43%	2.618	49,57%

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

Situația șomerilor în Orașul Bicz este:

Sex	2016	2017	2018	2019	2020	Septembrie 2021	
						Număr	% din populația activă
Total, din care:	120	45	54	37	68	53	1,00%
Masculin	56	22	24	10	34	21	0,40 %
Feminin	64	23	30	27	34	32	0,61 %

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Din situația prezentată reiese faptul că numărul șomerilor din Orașul Bicz se menține destul de ridicat.

În vederea diminuării șomajului și a riscului de sărăcie, primăria are în vedere următoarele măsuri, pentru perioada 2022-2031:

- ✓ O mai bună corelare dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere și tendințele manifestate pe piața muncii;
- ✓ Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea nivelului de competențe cheie ale tinerilor NEET, cu vârste între 15 și 34 ani din Orașul Bicz, pentru dobândirea unor experiențe profesionale și obținerea unui loc de muncă;
- ✓ Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea accesului populației Orașului Bicz la programe de calificare/recalificare, specializare sau de ucenicie, în vederea obținerii unor competențe/specializări/calificări, corelate cu actualele cerințe ale pieței muncii;
- ✓ Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tinerii și adulții din localitate.

9.17. Locuirea socială

9.17.1. Situația actuală

Locuirea și calitatea locuirii reprezintă un domeniu esențial pentru calitatea vieții indivizilor. Importanța unei locuințe este crucială pentru șansele de participare la educație, pentru ocuparea forței de muncă și o condiție necesară pentru ca o persoană să nu se afle în risc de sărăcie sau excluziune.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Conform surselor oficiale, persoanele care au rate sau care locuiesc în chirie sunt mai degrabă tineri care s-au mutat în marile oraşe din alte zone ale ţării. Având în vedere tendinţa de concentrare a populaţiei în aceste zone este foarte probabil ca pe viitor să crească numărul celor care au locuinţe închiriate sau cumpărate cu rate la bancă.

Un alt indicator important pentru a înţelege situaţia locuirii este **rata de supraaglomerare**. Chiar dacă România are cea mai mare rată de proprietari pe locuinţe, rata de supraaglomerare este printre cele mai mari din Europa. *Cea mai mare rată de supraaglomerare a locuinţelor este în cazul familiilor cu copii.*

În România, 56% din populaţia care se află sub pragul sărăciei locuieşte într-o gospodărie supraaglomerată, în timp ce 43% dintre cei care nu se află în sărăcie locuiesc de asemenea într-o locuinţă supraaglomerată. Tinerii (16-29 de ani) sunt într-o mai mare măsură în riscul de a se afla în situaţia de deprivare severă de locuinţă. Persoanele care se află în risc de sărăcie au o probabilitate mai mare să fie privaţi sever de locuinţă.

În ceea ce priveşte *ponderea tinerilor (18-34 ani) care locuiesc cu părinţii* în România, mai mult de jumătate se află în această situaţie (56,8% în anul 2018). Totodată există diferenţe importante în funcţie de gen, 66% dintre tinerii bărbaţi, faţă de 47% dintre tinerele femei locuind cu părinţii. Pe lângă cei care încă urmează studiile, se poate spune că veniturile nu permit multor tineri să se mute de acasă, fiind nevoiţi sau preferând să locuiască mai mult cu părinţii.

9.17.2. Obiective şi măsuri

Asigurarea accesului la serviciile de locuire, în special pentru persoanele fără adăpost şi pentru alte persoane care nu îşi pot permite o locuinţă, este unul din obiectivele stabilite în strategiile la nivel european şi naţional. Creşterea accesului la locuinţe reprezintă unul dintre factorii cheie în atingerea obiectivelor europene, cu privire la scăderea numărului de persoane cu risc de sărăcie sau de excluziune socială. Există numeroase grupuri vulnerabile care se confruntă cu sărăcia extremă, cum ar fi oamenii străzii şi persoanele care locuiesc în condiţii inadecvate, iar programele de sprijin în

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

domeniul locuirii au o acoperire insuficientă a populaţiei vulnerabile pe această dimensiune, ori nu sunt furnizate în mod integrat pentru sprijinirea grupurilor vulnerabile. Aşadar, **Dezvoltarea sectorului locuirii sociale** este unul dintre principiile strategiei naţionale, prin care se reaminteşte statelor membre, autorităţilor locale şi regionale, că subvenţionarea sectorului locuinţelor sociale constituie o garantare a drepturilor fundamentale ale omului şi este totodată, un răspuns la nevoile sociale acute, actuale. Îmbunătăţirea condiţiilor de locuire constituie în acelaşi timp o investiţie socială strategică, având în vedere efectele de ameliorare a stării de sănătate a populaţiei şi creşterea bunăstării sociale a acesteia, prin accesul la piaţa muncii şi prin împuternicirea persoanelor, pentru a duce o viaţă independentă.

Aşadar, este necesară o evaluare a necesarului de locuinţe sociale pentru toate grupurile vulnerabile (tineri care părăsesc sistemul de protecţie, persoanele fără adăpost, foşti deţinuţi, victime ale violenţei domestice, persoane evacuate din locuinţe restituite foştilor proprietari, persoane dependente de droguri), stabilirea unui cadru strategic privind locuinţele sociale implicând coordonarea intersectorială şi cooperarea între autorităţile centrale şi locale.

O altă prioritate a strategiei este **Asigurarea sprijinului de urgenţă şi creşterea capacităţii de prevenţie timpurie pentru persoanele fără adăpost, cu specificarea faptului că** nu există o evaluare exactă a numărului şi situaţiei acestor persoane, în ţara noastră. Conform datelor recensământului din 2011, marea majoritate a acestora (aproape 90%) trăiesc în mediul urban, iar mai mult de unul dintre zece oameni ai străzii sunt copii.

Strategia naţională menţionată propune câteva **măsuri decisive** în viitorul apropiat, printre care:

- ✓ eradicarea fenomenului copiilor străzii;
- ✓ evaluarea dimensiunii populaţiei fără adăpost;
- ✓ creşterea numărului şi capacităţii adăposturilor;
- ✓ îmbunătăţirea capacităţii intervenţiilor de urgenţă pe stradă în vederea asigurării nevoilor de bază cu privire la alimentaţie şi asistenţă medicală pentru persoanele nevoiaşe;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicz, județul Neamț**

- ✓ prevenirea și stoparea evacuărilor ilegale;
- ✓ adoptarea politicilor de prevenire pentru persoanele cu risc de a rămâne fără adăpost, inclusiv persoanele eliberate din detenție, din instituțiile de îngrijire a copiilor, centre rezidențiale și spitale, victimele violenței domestice, persoanele dependente de droguri și persoanele vârstnice singure și vulnerabile.

Conform informațiilor furnizate de Primăria Orașului Bicz, figurează:

	Anul 2021
Număr total de gospodării locuite, pe localități, sate și cartiere	3.897 gospodării
Sat Secu (case)	45
Sat Izvorul Alb (case)	100
Sat Potoci (case)	125
Loc. Izvorul Muntelui (case)	205
Loc. Capșa (case)	300
Loc. Dodeni (case și apartamente)	1252
Orașul Bicz, pe cartiere:	
Ciungi (case)	180
Mărceni (case și apartamente)	1200
Centru (case și apartamente)	490

Sursa: Primăria Orașului Bicz

Urmărind obiectivele europene și naționale, primăria Orașului Bicz pune accent pe identificarea familiilor aflate în situații de risc, ce și-ar putea pierde locuința. De aceea, primăria are în vedere:

- ✓ monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie sau de excluziune socială;
- ✓ identificarea persoanelor fără adăpost și plasarea acestora în locuințe sociale până la remedierea situației, precum și ajutorarea acestora în vederea reintegrării sociale;
- ✓ asigurarea sprijinului de urgență și creșterea capacității de prevenție timpurie pentru persoanele fără adăpost;
- ✓ identificarea unui spațiu de găzduire pentru persoanele fără adăpost, precum și pentru victimele violenței domestice.

9.18. Servicii sociale

9.18.1. Scopul strategiei județene în domeniul asistenței sociale și protecției copilului la nivelul județului Neamț, este protejarea, apărarea și garantarea tuturor drepturilor omului și ale copilului, ale persoanelor cu handicap, ale persoanelor victime ale violenței în familie, etc. Astfel, strategia își asumă o serie de obiective strategice atât pentru protecția copilului cât și în domeniul asistenței sociale, a protecției persoanelor cu dizabilități, a victimelor violenței domestice ori a persoanelor vârstnice aflate în dificultate. Dechiderea către o comunitate evidențiată prin prevederile strategiei conduce la o colaborare eficientă, ce are în vedere complementaritatea serviciilor oferite în sistem integrat și interinstituțional.

În cadrul strategiei se menționează faptul că *“fiecare persoană are dreptul să fie parte integrantă a comunității, păstrându-și în același timp independența și individualitatea. Dacă unele persoane se află într-o situație de nevoie care le creează dependență față de serviciile socio-medicale, ele au dreptul la servicii care să le ofere sprijinul necesar acolo unde este posibil, pentru ca acele persoane să continue să locuiască în propria lor comunitate”*.

9.18.2. Furnizorii de servicii sociale

Sistemul local de servicii sociale cuprinde ansamblul tuturor serviciilor sociale funcționale la nivelul Orașului, asigurate de furnizorii de servicii sociale acreditați, publici și privați, prin care autoritățile publice locale, împreună cu societatea civilă, intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor sau comunităților.

Legea asistenței sociale nr. 292/2011 creează cadrul general al sistemului de asistență socială. Principiile și valorile conturează sistemul național de asistență socială pe două componente majore, respectiv sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale, constituite ca măsuri unitare, complementare și corelate/ ajustate la nevoile beneficiarilor.

Beneficiile sociale au impact direct asupra beneficiarilor, reprezentând sume acordate lunar persoanelor îndreptățite și care vizează combaterea riscului de sărăcie (ajutorul

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

social) sau susţinerea familiilor cu copii (alocaţia de stat pentru copii, alocaţia pentru susţinerea familiilor, indemnizaţia pentru creşterea copilului). Accesul la beneficii şi servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale şi de reducere a excluderii sociale.

În prezent, la nivelul Oraşului Bicz, sunt acreditaţi următorii furnizori de servicii sociale:

Denumire	Adresa	Nr. decizie acreditare	Data acreditării	Serie şi nr. certificat
SC Matei Junior Com SRL	str. Potoci, nr. 46, Bicz	4.238	31.01.2019	AF/005996

Sursa: https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/08102021_Furnizori_acreditati.pdf

Şi următorii furnizori de servicii sociale licenţiaţi:

SC Matei Junior Com SRL	
Denumire serviciu social	Cămin de bătrâni La Coca
Tip serviciu social	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
Cod serviciu social	8730 CR-V-I
Adresă serviciu social	str. Apusului, nr. 1-1A, Bicz
Capacitate/ nr. beneficiari	61
Data licenţă funcţionare	27.05.2021
Nr. şi serie licenţă funcţionare	LF/0010262

Sursa: https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/03112021_servicii_sociale.pdf

9.18.3. Informaţii despre personal

În ceea ce priveşte personalul angajat în domeniul social, în Oraşul Bicz:

Personal	2021
Angajaţi în centre	-
Asistenţi personali	15
Ingrijitori informali	-
Voluntari	-

Sursa: Primăria Oraşului Bicz

Primăria Oraşului Bicaz are în vedere suplimentarea personalului angajat, odată cu extinderea și îmbunătățirea serviciilor sociale oferite. De asemenea, se va asigura formarea profesională continuă și specializarea personalului, în conformitate cu cerințele legale în vigoare.

9.18.4. Grupuri vulnerabile

Serviciile sociale din Oraşul Bicaz vizează, în principal, grupurile expuse unui risc ridicat de excludere în moduri care sunt, uneori, dar nu întotdeauna, asociate cu sărăcia. Varietatea, complexitatea și numărul mare de probleme sociale cu care se confruntă familiile, persoane aflate în dificultate, au ca principale cauze:

- dificultăți materiale;
- stare de sănătate precară;
- familii dezorganizate;
- copii a căror părinți au plecat la muncă în străinătate;
- conflict intrafamiliar;
- violența domestică.

Tuturor grupurilor vulnerabile trebuie să li se ofere oportunități de a-și atinge potențialul și de a deveni o parte activă a societății.

Persoanele sau grupurile identificate ca fiind în dificultate ori în situație de risc de marginalizare sau excludere socială includ:

a) Copii și familii aflate în dificultate:

- copii separați de părinți sau cu risc de separare;
- copii instituționalizați;
- copii cu dizabilități;
- copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- tinerii;
- tinerii de peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție;
- mame adolescente;
- familiile monoparentale;
- familii cu mai mult de doi copii;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- victimele violenţei în familie;

Problemele sociale cu care se confruntă această categorie sunt:

- lipsa locuinţei;
- resurse financiare insuficiente şi dificultăţi în gestionarea lor;
- familii cu un climat social defavorabil;
- abandonul şcolar;
- probleme de sănătate;
- dificultăţi în menţinerea unui loc de muncă;
- dificultăţi în obţinerea unor drepturi.

b) Persoane adulte cu dizabilităţi:

Problemele sociale ale persoanelor cu dizabilităţi:

- atitudinea discriminatorie a societăţii;
- lipsa accesibilităţii, inclusiv în mediul familial;
- situaţii materiale precare;
- lipsa locurilor de muncă adaptate;
- absenţa suportului pentru familia care are în întreţinere persoane cu handicap;
- capacitate scăzută de autogospodărire.

c) Persoane vârstnice (vârstnici dependenţi, fără sprijin familial sau săraci)

Problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt:

- probleme de sănătate;
- izolare, singurătate, venituri mici în raport cu necesităţile;
- lipsa locuinţei;
- absenţa suportului pentru familia care are în îngrijire un vârstnic dependent;
- lipsa de acces la servicii sociale.

d) Persoane victime ale violenţei în familie

Problemele sociale ale persoanelor victime ale violenţei în familie:

- negarea situaţiei în care se găsesc;
- situaţie materială precară;
- absenţa monitorizării şi susţinerii acestor persoane în procesul de reintegrare;
- nivel redus de şcolarizare şi educaţie;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- sărăcie;
- condiţii improprii de viaţă (spaţiu de locuit inadecvat, număr mare de copii);
- probleme de sănătate și probleme comportamentale.

e) Persoanele de etnie romă

Problemele sociale ale persoanelor de etnie romă sunt:

- familii dezorganizate;
- nivel redus de școlarizare și educație;
- sărăcie;
- lipsa actelor de identitate;
- starea de sănătate;
- mentalitatea romilor cu privire la educație și muncă;
- dificultate în obținerea unui loc de muncă din cauza lipsei calificării;
- condiții improprii de locuit.

f) Alte persoane aflate în situație de risc sau marginalizare socială:

- persoane cu diferite adicții, consum de droguri, alcool sau alte substanțe toxice, jocuri de noroc, internet;
- persoane fără adăpost;
- persoane care au părăsit penitenciarele, infractori, foști delincvenți.

Problemele sociale cu care se confruntă această categorie de persoane sunt:

- stare de sănătate precară;
- situație materială precară;
- negarea situației în care se găsesc;
- conflicte familiale;
- atitudine discriminatorie a societății.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

9.19. Beneficiarii de ajutor social

În evidențele primăriei Orașului Bicaz, prestațiile sociale sunt acordate astfel:

Tipul prestației	2021, total 367, din care:	2020, total 246, din care:
Ajutoare sociale conform Legii nr. 416/2001	47	41
Alocații pentru susținerea familiei	46	48
Alocații de stat pentru copii	18	52
Ajutoare de urgență susținute din bugetul de stat	6	9
Ajutoare pentru încălzirea locuinței cu lemne pentru beneficiarii de ajutor social	-	41
Ajutoare pentru încălzirea locuinței cu lemne pentru populație	250	55

Sursa: Primăria Orașului Bicaz

După cum se observă în situația sus-prezentată, numărul prestațiilor sociale din Orașul Bicaz este în creștere în anul 2021, comparativ cu anul precedent 2020. Primăria Orașului Bicaz are în vedere îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor sociale existente, precum și identificarea de noi servicii ce pot satisface nevoile populației aflate în situații dificile. De asemenea, se va pune accent pe consilierea și sprijinirea persoanelor aflate în nevoi pentru depășirea situațiilor de risc și reintegrarea socială a acestora.

10. TIPOLOGIA SITUAȚIILOR DE DIFICULTATE, VULNERABILITATE, DEPENDENȚĂ SAU RISC SOCIAL

10.1. Copii și familii în dificultate

Potrivit Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, interesul superior al copilului reprezintă principiul fundamental pe care se bazează toate actele normative ce reglementează domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, cu impact în toate domeniile: educație, sănătate, justiție, asistență socială etc.

Problematika socială a copiilor fiind extrem de diversă, menționăm câteva dintre categoriile de copii, care necesită servicii sociale specializate la nivel local:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- Copii cu măsură de protecție specială/ rezidențială/ plasament la AMP (serviciul de asistență maternală)/ plasament familial;
- Copii abuzați, neglijati, exploatați prin muncă;
- Copii cu părinții plecați la muncă în străinătate;
- Copii din familii sărace/monoparentale, fără venituri sau cu venituri reduse la risc de excluziune socială;
- Copii victime ale violenței în familie;
- Copii cu dizabilități psihice/autism;
- Copii cu dizabilități neuro-motorii/din familii;
- Copii cu cerințe educaționale speciale (CES);
- Copii delincvenți;
- Copii neșcolarizați, cu nevoi de integrare în mediul educațional, inclusiv copii imigranți;
- Copii la risc de abandon școlar sau care au abandonat școala;

Conform statisticilor, 34% dintre copiii români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială. Problematika copiilor aparținând etniei rome continuă să preocupe atât autoritățile române cât și pe cele internaționale. Apartenența la etnia romă crește riscul unui copil de a fi sărac. Studiile realizate în domeniu arată că aproximativ 40% dintre copiii romi nu au hrana zilnică asigurată, iar aproximativ 28% dintre adolescenții și tinerii romi cu vârste cuprinse între 15 și 19 ani sunt căsătoriți, situație cu un impact negativ asupra participării școlare și accesului pe piața muncii a tinerelor familii, dar și în ceea ce privește șansele de dezvoltare ale noilor generații. În același timp, o serie de decalaje între copiii de etnie romă și cei proveniți din etnia majoritară apar în ceea ce privește participarea la educație și performanțele școlare.

Situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, deși satisfăcătoare la nivel economic, ridică o cu totul altă problemă în ceea ce privește dezvoltarea copiilor, deprivarea parentală având consecințe profunde la nivel emoțional și reflectându-se în scăderea performanțelor școlare ale acestora și chiar în riscul de abandon școlar.

Furnizarea serviciilor sociale cu caracter primar pentru copil și familia sa constau în:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

- ✓ evidențierea, diagnosticarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale și de grup;
- ✓ informarea asupra situațiilor de risc social, precum și asupra drepturilor sociale ale persoanei;
- ✓ identificarea persoanelor și a familiilor aflate în situații de risc, în vederea inițierii de acțiuni și măsuri preventive;
- ✓ furnizarea de măsuri de urgență în vederea înlăturării situației de dificultate în care se poate găsi o familie sau o persoană la un moment dat;
- ✓ sensibilizare asupra necesităților sociale existente sau latente și asupra resurselor umane, materiale și financiare necesare satisfacerii lor;
- ✓ dezvoltarea de programe cu caracter comunitar, în scopul promovării sociale a indivizilor și colectivităților;
- ✓ prevenirea oricărei forme de dependență prin acțiuni de identificare, ajutor, susținere, informare și consiliere;

10.1.1. Situația copiilor expuși riscurilor de sărăcie și excluziune socială

Rata sărăciei relative în rândul copiilor din România, calculată la pragul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent este cu peste 40% mai mare față de valoarea înregistrată în rândul persoanelor cu vârsta peste 64 de ani; această concluzie este întărită și de *analiza riscului de sărăcie în funcție de vârste*. Copiii (0-18 ani) se află într-o mai mare măsură în risc de sărăcie decât adulții (18-64 ani) și vârstnicii (65+). În România, situația este precară: *2 din 5 copii aflându-se în risc de sărăcie sau excluziune socială (38.1%)*. Față de celelalte grupe de vârstă, categoria copiilor înregistrează un procent al ratei sărăciei relative persistente cu peste 50% mai mare față de categoria tinerilor (18-24 de ani) și a persoanelor adulte cu vârsta cuprinsă între 25 și 49 de ani. Fenomenul sărăciei în rândul copiilor (0-17 ani) este influențat totodată de o serie de caracteristici cum ar fi *subcategoria de vârstă, tipul gospodăriei, numărul de copii dependenți dintr-o gospodărie, situația profesională a părinților sau fluxul migrator*.

a. în funcție de tipul gospodăriei

Rata sărăciei relative se menține ridicată în rândul copiilor (0-17 ani) care trăiesc în *familii cu 1 sau 2 copii dependenți și în general în gospodării cu copii dependenți*, similar și în ceea ce privește rata sărăciei relative în rândul copiilor care trăiesc în *familii monoparentale*. Singura categorie de gospodării pentru care rata sărăciei relative în rândul copiilor a scăzut ușor este cea a familiilor cu doi adulți și un singur copil dependent. În schimb, rata sărăciei relative în rândul copiilor care trăiesc în familii numeroase (cu doi adulți și 3 sau mai mulți copii dependenți) aproape s-a dublat.

b. în funcție de vârstă

Diferențierea indicatorului ratei sărăciei relative în rândul copiilor (0-17 ani) pe subcategorii de vârstă (copii mai mici de 6 ani, cu vârste între 6 și 11 ani și respectiv, cu vârste între 12 și 17 ani), relevă un trend descendent pentru categoria copiilor cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani, dar și pentru categoria copiilor sub 6 ani. În pofida unor progrese punctuale, tendința aferentă ratei sărăciei relative pentru categoria copiilor cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani cunoaște un trend ascendent.

Ca o concluzie, ***rata sărăciei relative în rândul copiilor din România crește în general odată cu vârsta acestora***, iar ecartul înregistrat între valorile indicatorului pentru preșcolari (copiii sub 6 ani) și ceilalți copii (6-17 ani) a crescut considerabil de-a lungul decadei. (Sursa: Eurostat, EU-SILC).

c. în funcție de fluxul migrator

Sursele oficiale afirmă că rata sărăciei copiilor este strâns legată și de fluxul migrator, în special în familiile cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate, familii în care neajunsurile sunt mai mari. De asemenea, o altă cauză importantă ce conduce la creșterea gradului de sărăcie în rândul copiilor este și cea legată de *nivelul educațional al părinților* - riscul sărăciei în rândul copiilor crește odată cu scăderea nivelului educațional al părinților.

10.1.2. Grupul vulnerabil al copiilor lipsiți de îngrijire și sprijin parental

10.1.2.1. Minori aflați în sistemul de protecție specială a copilului

În contextul respectării dreptului copilului de a nu fi separat de părinți decât în situațiile în care separarea este în interesul superior al acestuia, trebuie remarcate eforturile considerabile ale Statului Român înregistrate de-a lungul ultimului deceniu în ceea ce

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

privește scăderea ratei de părăsire a copiilor în unitățile sanitare și, mai cu seamă, lupta permanentă pentru a-i reîntoarce în familie sau a-i plasa fie la familia extinsă, familie, fie la asistenți maternali, centre de plasament etc. Cei mai mulți dintre aceștia sunt reîntorși în familie sau plasați la asistenți maternali. (Sursa: Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții)

Un aspect semnalat ca prioritar de *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei* este numărul mare de minore care devin mame.

Urmărind consolidarea serviciilor sociale de protecție a copilului, Guvernul României și-a propus să accelereze procesul de reducere a numărului de copii cuprinși în sistemul de protecție specială, prin:

- dezvoltarea și consolidarea capacității serviciilor de prevenție și asistență bazate pe comunitate;
- reconsiderarea căilor și mijloacelor (inclusiv beneficii sociale) de a oferi sprijin pentru familii și pentru a preveni separarea copiilor de familii;
- revizuirea serviciilor existente de protecție a copilului pentru a îmbunătăți calitatea îngrijirii acordate, reducând în același timp durata de ședere în sistemul de protecție specială la minimum necesar.

Legea nr. 272/2004 *privind protecția și promovarea drepturilor copilului* introduce posibilitatea legală ca, în ceea ce privește *situația copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate*, pe lângă rudele până la gradul IV, care pot fi desemnate să asigure creșterea și îngrijirea acestor copii, să fie introduse și *persoanele care fac parte din rețeaua socială* a acestuia și față de care a dezvoltat relații de atașament sau cu care s-a bucurat de viața de familie; în aceeași lege sunt vizați și *minorii solicitanți de azil*. Astfel, se propune lărgirea categoriile de copii care beneficiază de măsuri de protecție specială prin adăugarea copiilor solicitanți de azil, dar și obligația Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC) de a numi o persoană care să asiste solicitantul de azil minor pe parcursul tuturor procedurilor legale privind clarificarea situației sale.

10.1.2.2. Tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială

Noile modificări și completări din anul 2019 aduse Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului au în vedere și creșterea calității vieții tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială, fiind introdusă *obligația direcției generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) de a le acorda sprijin în căutarea unui loc de muncă și a unui loc de cazare în ultimele șase luni de ședere în sistem, iar serviciului public de asistență specială, să îi monitorizeze timp de doi ani.*

Tot pentru a veni în sprijinul tinerilor care părăsesc sistemul de protecție specială, s-a stabilit creșterea indemnizației acordate acestora la ieșirea din sistem, de la valoarea unui salariu de bază minim brut pe țară la valoarea a trei salarii minime brute pe țară.

10.1.2.3. Copii cu dizabilități

Un sprijin pentru compensarea deficiențelor create de dizabilitate (cum ar fi sporirea performanțelor în învățare, comunicare, independență, mobilitate) îl reprezintă tehnologiile asistive, de multe ori inaccesibile ca preț pentru a fi achiziționate pentru sprijinirea acestor copii, fără contribuția financiară a statului.

În ceea ce privește copiii diagnosticați cu tulburări de sănătate mintală (din sistemul de servicii publice), afecțiuni care conduc la scăderea gradului lor de autonomie și participare socială, o atenție specială este acordată copiilor care prezintă tulburări de autism.

La nivelul Orașului Bicz sunt înregistrați 11 copiii cu dizabilități, astfel:

Grad handicap, din care:	Nr. copii
Grad 1 – grav	9
Grad 2 – accentuat	-
Grad 3 - mediu	2
Grad 4 - ușor	-

Sursa: Primăria Orașului Bicz

Pentru toți acești copii dar și pentru familiile acestora, primăria Orașului Bicz va identifica programe de sprijin și consiliere, precum și programe de sporire a performanțelor în învățare, comunicare, independență și mobilitate.

10.1.2.4. Copii abuzați, neglijați sau exploatați

Conform datelor oficiale, în România numărul copiilor care au fost expuși abuzului/ neglijarii/ exploatării este în ușoară creștere. Totodată, cresc și cazurile de situații de abuz (emoțional, fizic și sexual) al copilului.

10.1.2.5. Copii delincvenți

Un factor negativ care conduce la creșterea delincvenței în rândul copiilor (0-17 ani) îl reprezintă *consumul de alcool și droguri*. Cea mai înaltă vulnerabilitate față de efectele alcoolului și dependența de alcool este asociată cu debutul folosirii alcoolului înainte de împlinirea vârstei de 15 ani.

Primăria Orașului Bicaz are în vedere identificarea timpurie a copiilor ce experimentează consumul de droguri și alcool, pentru limitarea efectelor nocive și reducerea numărului de copii delincvenți.

10.1.3. Situația actuală în domeniul strategice de intervenție pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale

10.1.3.1. Copii (0-17ani) și tineri (18-24 ani)

Sărăcia și excluziunea socială generează *„multiple dezavantaje sub forma șomajului, venitului redus, locuirii în condiții precare, a serviciilor de sănătate inadecvate și a barierelor care le opresc accesul la procesul de învățare pe parcursul vieții, cultură, sport și recreere. Oamenii săraci sunt adesea excluși și marginalizați din participarea la activități (economice, sociale și culturale), care sunt obișnuite pentru alți oameni, iar accesul lor la drepturile fundamentale poate fi restricționat”*.

Valorile ridicate în ceea ce privește sărăcia relativă în rândul tinerilor impune o analiză detaliată a *ponderii tinerilor care nu sunt în educație, formare sau pe piața muncii (NEET)* și a *caracteristicilor* acestora. Această categorie este ca fiind una vulnerabilă, aflându-se în risc de excluziune socială. Pentru *categoria tinerilor cu vârste între 18-24 de ani*, ce reprezintă a doua categorie de vârstă în rândul populației, indicatorul ratei sărăciei relative se menține în continuare ridicat.

10.1.3.2. Tinerii NEET (15-24 ani)

Aproape jumătate din tinerii NEET în România și-ar dori să lucreze indiferent dacă sunt în căutarea sau nu, a unui loc de muncă. Cu alte cuvinte, fie *oportunitățile de muncă* sunt scăzute în anumite regiuni, fie *tipurile de locuri de muncă disponibile* nu sunt în domeniile în care tinerii sunt calificați, fie *nivelul veniturilor* pe care le pot obține din ocuparea unui loc de muncă nu este satisfăcător, fie *lucrează ca și freelanceri, bloggeri, vloggeri, antreprenori în IT* etc. Totodată, *procentul tinerilor NEET care nu sunt dispuși să muncească a crescut*, fiind ușor mai ridicat comparativ cu cei care și-ar dori să muncească.

De asemenea, actuala situație generată de pandemie a evidențiat dificultățile întâmpinate de mulți tineri în perioada de tranziție “*de la școală la muncă*”, fiind o perioadă destul de dificilă. Perioadele lungi de șomaj și inactivitate în care se regăsesc foarte mulți tineri are un impact negativ pe termen lung, aceștia fiind expuși unui risc ridicat de excluziune socială. Pandemia SARS–CoV-2 a afectat sistemele de educație și formare din întreaga lume. În domeniul formării profesionale, soluția dispusă a fost închiderea fizică a instituțiilor de specialitate, fiind aprobate domeniile de activitate pentru care se poate acorda avizul comisiilor de autorizare în vederea desfășurării programelor de formare profesională autorizate în sistem on-line.

Pentru toate categoriile de tineri și copii, primăria Orașului Bicaz are în vedere identificarea și monitorizarea situației actuale la nivelul Orașului, precum și:

- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de învățământ;
- ✓ Înființarea de creșe, centre de zi și After-school;
- ✓ Dezvoltarea unor programe de petrecere a timpului liber și socializare;
- ✓ Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tineri.

10.2. Persoanele cu dizabilități

Persoanele care au dizabilități sunt mult mai expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială comparativ cu persoanele care nu aparțin acestei categorii vulnerabile. *Grupul*

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

persoanelor cu dizabilități poate fi considerat unul dintre cele mai expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială. Excluziunea socială resimțită de către persoanele cu dizabilități nu apare doar în sistemul educațional, ci aceasta este perpetuată, având efecte inclusiv pe piața muncii.

Din totalul persoanelor cu dizabilități, femeile reprezintă 53,10%, iar numărul persoanelor cu vârsta de peste 50 ani reprezintă 72,12%. De asemenea, în acest total, centralizarea datelor pe grupe de vârstă arată că 54,23% sunt persoane cuprinse între 18-64 ani și 45,77% au peste 65 ani.

Indiferent de venituri, adultul cu dizabilități beneficiază de indemnizație lunară care se calculează astfel: 70% din indicatorul social de referință pentru adultul cu handicap grav, 53% din indicatorul social de referință, pentru adultul cu handicap accentuat. În plus, există alocat un buget personal complementar lunar (30% din indicatorul social de referință pentru adultul cu handicap grav, 22% din indicatorul social de referință pentru adultul cu handicap accentuat și 12% din indicatorul social de referință pentru adultul cu handicap mediu). La aceștia se adaugă și copii cu dizabilități pentru care părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii, beneficiază de prestații sociale, pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere, astfel:

- a) 60% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap grav;
- b) 35% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap accentuat;
- c) 12% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap mediu.

Cu toate că au existat și există astfel de politici prin care este încurajată încadrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, procentul acestor persoane aflate în risc de sărăcie s-a situat în ultimii 10 ani între valorile 19,4% și 25,1%, prin urmare în prezent ***aproximativ 1 din 4 persoane ocupate cu dizabilități se află în risc de sărăcie.*** În

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

cea ce privește diferența dintre femei și bărbați cu dizabilități angajate și aflate în risc de sărăcie, procentul bărbaților este mai ridicat.

Uniunea Europeană promovează incluziunea și participarea activă a persoanelor cu dizabilități în societate, în acord cu promovarea drepturilor acestora. Pe această bază a fost elaborată Strategia Europeană privind persoanele cu dizabilități, ale cărei obiective sunt orientate către opt mari direcții de acțiune:

- ✓ Accesibilitatea bunurilor și a serviciilor, promovarea pe piață a unor device-uri facilitatoare, care să îmbunătățească calitatea vieții persoanelor cu dizabilități;
- ✓ Asigurarea participării la viața socială și la activități de recreere și loisir, prin înlăturarea oricăror bariere și prin furnizarea unor servicii comunitare;
- ✓ Egalitatea de șanse și combaterea discriminării;
- ✓ Angajabilitatea, inserția pe piața muncii prin creșterea semnificativă a numărului persoanelor cu dizabilități producătoare de venituri;
- ✓ Educație și formare, prin promovarea educației incluzive și a învățării pe tot parcursul vieții pentru elevii și studenții cu dizabilități;
- ✓ Protecție socială prin asigurarea unor condiții de locuire decente, combaterea sărăciei și a incluziunii sociale;
- ✓ Sănătatea, prin promovarea accesului liber și neîngrădit la servicii medicale și alte contexte terapeutice;
- ✓ Acțiuni în plan extern, prin dezvoltarea de programe dedicate persoanelor cu dizabilități care să promoveze drepturile acestora în spațiul european și să le consolideze participarea la viața socială.

Conform legislației naționale (Legea nr. 448/2006), persoanele cu dizabilitati sunt cele cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedica total sau le limiteaza accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri speciale de protecție, în sprijinul integrării și al incluziunii sociale. Dizabilitatea poate fi abordată din perspectiva medicală (cu referire strictă la problema individului și la nevoia sa de tratamente și terapii) și din cea socială, care pune accentul pe adaptările și modificările aduse mediului social și comunitar astfel încât

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

dificultăţile şi riscul de discriminare şi de excluziune ale persoanelor cu dizabilităţi, să fie cât mai mult reduse.

Strategia naţională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilităţi” şi Planul operaţional privind implementarea strategiei naţionale, vizează prin diferite proiecte şi programe, înfiinţarea de servicii sociale de tip centre de zi, centre respiro/centre de criză şi locuinţe protejate, în vederea dezinstituţionalizării persoanelor cu dizabilităţi aflate în instituţii de tip vechi şi pentru prevenirea instituţionalizării persoanelor cu dizabilităţi din comunitate (HG nr. 798/2016).

Din situaţiile înregistrate în evidenţele primăriei Bicz reiese existenţa unui număr de 224 persoane adulte cu dizabilităţi:

Grad handicap, din care:	Nr. adulţi cu dizabilităţi
Grad 1 – grav, cu indemnizaţie	15
- grav, cu asistent personal	81
Grad 2 - accentuat	113
Grad 3 - mediu	15
Grad 4 - uşor	-

Sursa: Primăria Oraşului Bicz

Analizând situaţia prezentată în Oraşul Bicz, considerăm că există la nivel local nevoia de extindere a serviciilor de zi furnizate de către furnizorii publici, cu precădere pentru persoanele cu dizabilităţi şi pentru familiile acestora, care au resurse financiare limitate şi care nu-şi pot permite costurile terapierilor de specialitate. De asemenea, sunt necesare derularea de campanii de informare a populaţiei cu privire la drepturile pe care le au aceste persoane, precum şi programe de sprijin şi consiliere psihologică.

10.3. Persoanele fără adăpost, persoanele vârstnice singure sau dependente, persoanele de etnie romă aflate în situaţii de sărăcie sau excluziune socială, persoanele care locuiesc în comunităţi marginalizate sau izolate

Un rezumat al principalelor *date şi tendinţe statistice* aferente acestor grupuri vulnerabile poate fi sintetizat după cum urmează:

10.3.1. Persoane fără adăpost

Estimarea numărului de persoane fără adăpost este dificil de realizat întrucât indicatorii care sunt utilizați în statisticile privind gospodăria se referă doar la persoanele care locuiesc în gospodării private. Prin urmare, nu există o bază comună de date cu privire la caracteristicile personale ale persoanelor în cauză: vârstă, naționalitate, perioada în care sunt fără adăpost (temporar sau de lungă durată), venituri și amploarea deprivării lor.

În România nu există o strategie națională dedicată persoanelor fără adăpost, dar în prezent Ministerul Muncii și Protecției Sociale vizează elaborarea de instrumente și proceduri care vor fi folosite în identificarea persoanelor fără adăpost, realizarea unei cercetări calitative și cantitative din care să rezulte numărul de persoane fără adăpost la nivelul fiecărui județ, problemele cu care se confruntă, soluții și recomandări. De asemenea, Ministerul își propune elaborarea unei politici publice naționale dedicate persoanelor fără adăpost.

Conform prevederilor art. 59 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, se disting trei categorii principale de servicii sociale ce pot fi furnizate în special persoanelor fără adăpost de către furnizorii publici și privați de servicii sociale:

- echipe mobile de intervenție în stradă sau servicii de tip ambulanță socială;
- adăposturi de noapte;
- centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată.

Legea asistenței sociale nr. 292/2011, în articolul 6 (z), definește persoanele fără adăpost ca fiind o categorie socială formată din indivizi ori familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar-economic, juridic ori din cauza unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere ori sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de 2 luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Direcţia Generală de Evidenţă a Populaţiei defineşte persoana fără domiciliu prin menţiunile „lipsă act spaţiu” şi „lipsă spaţiu”, situaţia în care „persoana nu poate face dovada spaţiului de locuit asigurat ori, în ultimă instanţă nu are efectiv unde să locuiască, ori ocupă o locuinţă ilegal, neavând acceptul găzduitorului pentru întocmirea formelor legale”.

„Oamenii străzii” sau „persoanele adulte fără adăpost” reprezintă aşadar o categorie defavorizată, exclusă de la serviciile publice sociale şi medicale (ajutor social, cantină socială, asigurări de sănătate etc.).

Cauzele pierderii locuinţei de către o persoană, sunt în principal:

- procesele, divorţul şi conflictele familiale;
- evacuările (retrocedarea imobilelor naţionalizate);
- pierderea locului de muncă;
- bolile psihice (urmate de pierderea puterii de decizie, a discernământului);
- implicarea în unele scheme financiare (imposibilitatea plăţii creditelor bancare ce au fost garantate cu locuinţa);
- extorcarea /escrocheriile, etc.

Persoanele fără adăpost pot fi regăsite în orice societate şi chiar în marile capitale europene, ele generând o problematică diversă şi complexă, prea puţin abordată în ţara noastră.

Printre drepturile sociale ale persoanelor fără adăpost, legea prevede:

- ✓ dreptul la reintegrare socială prin găsirea unui spaţiu de locuit şi a unui loc de muncă;
- ✓ dreptul de acces la servicii speciale (direct orientate spre integrarea socială a persoanelor aflate în stradă);
- ✓ dreptul la consiliere pe termen lung, în vederea integrării sociale;
- ✓ dreptul de acces la condiţii minimale de viaţă, respectiv găzduire şi îngrijire, la servicii publice medico-sociale.

Cele mai multe dintre persoanele fără adăpost se află într-o situaţie de criză socială şi juridică, dar şi într-o stare de sănătate precară fizică şi psihică, având un comportament de multe ori imprevizibil şi cu un potenţial agresiv sporit.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

La nivelul Oraşului Bicaz sunt înregistrate 5 (cinci) persoane fără adăpost. Prin prezenta Strategie, primăria urmăreşte identificarea continuă a persoanelor fără adăpost, plasarea acestora într-un spaţiu de găzduire, determinarea cauzelor ce au generat această situaţie şi sprijinirea persoanelor vulnerabile în procesul de reintegrare socială. De asemenea, se va identifica un spaţiu de găzduire a acestor persoane, pâna la remedierea situaţiei.

10.3.2. Persoane vârstnice singure sau dependente

Conform datelor oficiale, 18% din populaţia rezidentă a ţării este reprezentată de persoane în vârstă de 65 de ani şi peste. Totodată, *indicele de îmbătrânire demografică* estimează că ponderea populaţiei cu vârsta mai mare sau egală cu 65 de ani va atinge 30%, până în anul 2060. În paralel, creşterea speranţei de viaţă a determinat creşterea numărului şi ponderii populaţiei vârstnice (de 65 ani şi peste). Oamenii trecuţi de vârsta de 65 de ani trăiesc mai mulţi ani din viaţă cu o boală cronică sau cu o dizabilitate. Deşi numai 46 % dintre românii cu vârsta peste 65 de ani declară că au una sau mai multe boli cronice, majoritatea pot să trăiască în continuare în mod independent. Cu toate acestea, 31 % dintre românii cu vârsta peste 65 de ani raportează că se confruntă cu unele limitări în desfăşurarea activităţilor cotidiene, precum îmbrăcarea şi hrănirea.

Datele statistice reflectă un fenomen de îmbătrânire demografică accentuată existând posibilitatea de a exercita o presiune puternică asupra bugetelor aferente pensiilor, serviciilor medicale şi serviciilor de îngrijire de lungă durată. Aceste provocări sunt accentuate de *migraţia semnificativă a populaţiei active* care contribuie totodată la creşterea procentului de persoane de 65 de ani şi peste (mai cu seamă cele care locuiesc singure) care riscă să rămână fără ajutorul familiei în contextul în care un procent scăzut din populaţia în vârstă a României beneficiază efectiv de servicii de îngrijire la domiciliu (0,23% din procentul de aproximativ 6-7% din populaţia în vârstă care are nevoie de aceste servicii).

În plus, accesul la instituţiile rezidenţiale este limitat şi prin capacitatea redusă de plată a familiei sau tutorelui legal, centrele de îngrijire pentru persoanele în vârstă acoperind

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

În mică măsură populația în vârstă de peste 75 de ani, ceea ce accentuează riscul de sărăcie și excluziune socială al acestui grup vulnerabil.

Având în vedere fenomenul continuu al îmbătrânirii populației, sistemul serviciilor sociale destinate vârstnicilor experimentează o presiune crescândă în România. Din cauza insuficienței implicării a populației de vârstă a treia în procesele decizionale în plan politic și social, nevoile și preferințele acestei categorii de populație nu sunt întotdeauna luate în considerare. În acest scop, structurile europene vizează prin diverse strategii, programe și proiecte, o mai bună integrare a serviciilor adresate vârstnicilor, pornind de la evaluarea stării de sănătate și a nevoilor acestora, până la implicarea lor nemijlocită în deciziile care-i afectează în mod direct și oferindu-le posibilitatea de a alege între diferite forme de asistență și suport.

Politicile europene, din care decurg cele naționale în domeniul protecției persoanelor vârstnice și al promovării îmbătrânirii active, vizează o serie de acțiuni și de măsuri prioritare, după cum urmează:

- consolidarea sistemului de protecție socială pentru creșterea calității vieții vârstnicilor;
- consilierea pre-pensionare a angajaților și combaterea discriminării acestora;
- promovarea și încurajarea mentoratului și voluntariatului în rândul vârstnicilor, pentru valorificarea experienței profesionale și de viață, a competențelor și abilităților lor;
- furnizarea unor oportunități de învățare (în domenii moderne, tehnologiile digitale, dar și în domeniul sănătății sau privind gestionarea veniturilor proprii), pentru creșterea participării la nivel societal;
- responsabilizarea instituțiilor publice și facilitarea accesului la servicii;
- întărirea rolului persoanelor vârstnice în cadrul comunităților și promovarea dialogului inter-generațional;
- asigurarea unor spații pentru întâlniri, în vederea socializării și derulării unor activități de recreere și loisir;
- informarea și acordarea suportului juridic, dar și consiliere psihologică și socială pentru unele nevoi identificate;
- oferirea cadrului adecvat de organizare în grupuri de acțiune și de inițiativă pentru protejarea și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- realizarea unor studii anuale pentru evaluarea și monitorizarea indicatorilor socio-economici ai populației vizate, care să reflecte nivelul de trai și gradul de bunăstare al acesteia;
- prevenirea și combaterea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice și a excluziunii sociale, etc.

În evidențele primăriei Oraşului Bicaz sunt înregistrate 150 persoane vârstnice, precum și alte 25 familii, aflate în dificultate. Pe lângă aceștia, alte 30 persoane se află în situații de risc social. Pentru toate aceste persoane, primăria are în vedere monitorizarea continuă a situației în care se află, identificarea și dezvoltarea de servicii de consiliere și sprijin.

10.3.3. Persoanele de etnie romă

La nivelul anului 2016, numai 28% din totalul persoanelor rome active și inactive erau angajate, diferențele fiind foarte mari între femei și bărbați. De altfel, cele mai multe persoane au declarat că sunt casnice (59% femei și 22% bărbați), fiind probabil ca acest răspuns să ascundă munca ocazională, fără contracte de muncă.

În ceea ce privește munca renumerată, aproximativ 46% dintre persoanele rome au desfășurat o muncă renumerată, diferențele de gen fiind însă foarte mari (27% femei vs. 64% bărbați), fapt care reflectă că femeile desfășoară o muncă domestică nerenumerată într-o măsură mult mai mare.

Locuirea este direct legată de sărăcie și excluziune. Populația de etnie romă trăiește în medie în condiții mai proaste comparativ cu media națională. De altfel, aspecte care pot fi incluse la categoria „deprivarea severă de locuință” sunt mai problematice în cazul populației de romi. De exemplu, aproape 7 din 10 locuințe ale romilor nu au apă în interiorul gospodăriei. De asemenea, 80% dintre locuințele cetățenilor romi nu au toaletă și duș sau baie în interiorul locuinței.

Un alt indicator pentru deprivarea severă de locuire se referă la starea fizică a locuinței. Astfel, un sfert dintre locuințele cetățenilor romi fie au acoperișul spart, au igrasie și mucegai și totodată 14% dintre acestea sunt prea întunecate.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Din punct de vedere al *mediului în care este plasată locuinţa* (fiind urmărite situaţiile în care persoanele locuiesc în zone afectate de poluare, criminalitate, violenţă şi vandalism) *gospodăriile populaţiei rome se află într-o mai mică măsură (11%) situate în zone cu poluare, murdărie sau alte probleme de mediu*, iar din punct de vedere al criminalităţii, violenţei sau vandalismului *gospodăriile rome se plasează (5%) sub media naţională (15%)*.

10.3.3.1. Persoane de etnie romă aflate în situaţii de sărăcie sau excluziune socială

La nivelul României nu există date foarte fidele cu privire la populaţia de romi şi, totodată, nu există consens cu privire la numărul romilor din Europa şi România, existând inclusiv diferenţe între rezultatele la recensământul din 2011 şi estimările specialiștilor, acest lucru fiind explicat prin faptul că autorităţile române cu atribuţii în domeniul social nu colectează date după criteriul etnic, având în vedere că toate politicile sociale au la bază criteriul nediscriminării, măsurile de asistenţă socială adresându-se tuturor persoanelor aflate în sărăcie şi excluziune socială sau în risc de sărăcie şi excluziune socială, indiferent de apartenenţa etnică. Şi mai mult, în orice grup etnic există şi persoane sărace şi persoane cu venituri peste medie, acestea din urmă neputând fi beneficiari de măsuri de asistenţă socială dacă nu au alte vulnerabilităţi ce necesită, de exemplu, servicii sociale (ex. persoane vârstnice sau cu dizabilităţi, cu nevoi de îngrijire, etc). Din datele oficiale reiese faptul că aproximativ 90% din gospodăriile rome se confruntă cu lipsuri materiale grave (deprivare materială severă). În prezent nu există studii de impact ale programelor care au avut ca scop reducerea sărăciei şi excluziunii cetăţenilor romi implementate în contextul recomandărilor Strategiei mai sus-amintite. De altfel, în ciuda iniţiativelor europene şi naţionale, respectarea drepturilor fundamentale (inclusiv sociale) ale cetăţenilor romi rămâne în continuare problematică în condiţiile persistenţei atitudinilor rasiste întâlnite şi sub denumirea de anti-ţigănist. De asemenea, se poate aprecia că în toate domeniile există fenomenul de discriminare pe criterii etnice precum: *discriminarea la locul de muncă sau la angajare, în educaţie, obţinerea unei locuinţe, sănătate sau alte servicii publice şi private*.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

În domeniul educaţional, decalajul dintre cetăţenii români aparţinând minorităţii rome şi cetăţenii de alte etnii este semnificativ. Conform Strategiei Guvernului României de incluziune a cetăţenilor de etnie romă, rata de înscriere la grădiniţă a copiilor romi de vârstă 3—6 ani este mult sub cea a populaţiei majoritare, 37% la copiii romi vs. 77% la copiii care nu aparţin minorităţii rome. De asemenea, doi din zece copii romi nu merg la şcoală, cel mai frecvent motiv invocat fiind cel legat de lipsa resurselor financiare (*Strategia Guvernului României de incluziune a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome pentru perioada 2015-2020, Monitorul oficial al României, Partea I, Nr. 49/21.01.2015*).

Acelaşi decalaj se reflectă şi în domeniul ocupării şi integrării, în cel al locuirii şi sănătăţii şi în calitatea vieţii persoanelor de etnie romă. Sărăcia absolută este de cel puţin patru ori mai mare în rândul cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome comparativ cu restul populaţiei. Riscul mortalităţii infantile este de 4 ori mai mare în rândul copiilor romi de 0—1 ani. Aproape jumătate dintre copiii romi nu beneficiază de vaccinarea gratuită furnizată de Ministerul Sănătăţii în cadrul Programului Naţional de Imunizări, fie din cauza refuzului vaccinării, fie a lipsei de informare/educaţie a mamelor sau din cauza deficienţelor din asistenţa medicală primară. Lipsa educaţiei este principalul factor declanşator al sărăciei şi excluziunii sociale în rândul populaţiei rome.

În vederea creşterii participării copiilor şi tinerilor de etnie romă la sistemul educaţional, Ministerul educaţiei a introdus în 2011 funcţia mediatorului şcolar, care are ca principală responsabilitate, sprijinirea participării tuturor copiilor din comunitate la învăţământul general obligatoriu, încurajând implicarea părinţilor în educaţia copiilor şi în viaţa şcolii şi facilitând colaborarea dintre familie – comunitate – şcoală. Pe postul de mediator şcolar, se recomandă angajarea unor persoane care cunosc limba şi cultura comunităţii locale pentru care sunt necesare serviciile de mediere şcolară.

În evidenţele anului 2021 ale Oraşului Bicaz sunt înregistrate 100 persoane de etnie romă aflată în dificultate, în creştere comparativ cu anul precedent 2020 (90 persoane). Prin prezenta strategie, primăria Oraşului Bicaz va depune eforturi pentru identificarea familiilor de etnie romă (sau de alte etnii) aflate în dificultate, în vederea integrării sociale, continuării educaţiei şi sprijinirea acestora pentru a-şi găsi locuri de muncă. De

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicăz, judeţul Neamţ**

asemenea, se vor derula campanii de informare și conștientizare a populației în vederea combaterii discriminării.

10.3.4. Comunitățile marginalizate

Conform studiilor de specialitate prin *comunitate marginalizată* se înțelege o comunitate care îndeplinește simultan următoarele trei condiții:

- are un nivel scăzut de capital uman;
- are un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal;
- are condiții de locuire precară.

O **comunitate are condiții de locuire precară** dacă îndeplinește *cel puțin unul dintre indicatorii*:

- *proporția locuințelor supraaglomerate* (<15,33m² pe persoană);
- *nesiguranță locativă*: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuință în proprietate personală au valori ce depășesc pragul minimal aferent:

- Proporția locuințelor supraaglomerate (<15,33 m² pe persoană), în totalul locuințelor din comunitatea vizată: 54%;
- Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală, în totalul gospodăriilor din comunitatea vizată: 12%.

Cele mai dezavantajate sunt satele mici (cele cu mai puțin de 500 de locuitori) și, în special, satele foarte mici (cele cu mai puțin de 200 de locuitori), în particular cele care au populația îmbătrânită și/sau cele care sunt situate în zone izolate, în aceste sate existând de obicei, o mică comunitate non-romă care trăiește într-o zonă marginalizată. Referindu-ne la populația totală care a fost identificată ca locuind în aceste zone rurale marginalizate, ea prezintă o *structură de gen*, după cum urmează: *copiii* (cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani) - 34%, *vârștnici* - 13%.

10.3.4.1. Persoane care locuiesc în comunități marginalizate sau izolate

În pofida inițiativelor derulate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și care vizează dezvoltarea serviciilor sociale la nivelul comunităților marginalizate, la sfârșitul anului 2020 continuă să existe comunități marginalizate fără servicii sociale licențiate.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

Aceste date reflectă o inechitate în ceea ce priveşte gradul de acoperire teritorială şi a calităţii serviciilor sociale şi medicale furnizate, o lipsă acută a personalului specializat din aceste două domenii, cu impact negativ asupra calităţii vieţii locuitorilor şi asupra dezvoltării comunitare.

Primăria Oraşului Bicz va pune accent pe ajutorarea persoanelor care trăiesc în comunităţi marginalizate sau izolate, prin identificarea de programe şi servicii sociale care să corespundă necesităţilor identificate.

10.4. Mame minore

Sărăcia sau dificultăţile financiare, lipsa educaţiei sexuale adecvate şi a planificării familiale, accesul restrâns la mijloacele de contracepţie, dar şi serviciile şi resursele insuficiente destinate consilierii şi prevenţiei, fac ca sarcinile în rândul adolescentelor să fie una dintre cele mai actuale probleme de sănătate publică ale zilelor noastre, fiind un fenomen răspândit atât la nivel global cât şi la nivel naţional.

Sarcina la adolescente, reprezintă atât o problemă socială, cât mai ales una medicală, deoarece pune mama în situaţii neobişnuite şi o expune anumitor riscuri. Principalele cauze ale creşterii numărului mamelor minore, sunt:

- condiţie socială şi economică precară;
- căsătorie timpurie (în special în cadrul anumitor grupuri etnice);
- nivel de şcolarizare redus;
- debutul timpuriu al activităţii sexuale şi întreţinerea de acte sexuale neprotejate;
- consumul de droguri;
- influenţa mediului şi a mass-mediei, etc.

Mamele adolescente reprezintă un grup de paciente cu risc crescut de complicaţii pe durata sarcinii şi în timpul naşterii, pentru făt şi nou-născut. Aspectul psiho-emoţional al sarcinilor la adolescente merită o atenţie deosebită, deoarece influenţa extrem de nefavorabilă a vieţii sexuale şi a sarcinii, au efecte negative asupra dezvoltării, determinând instalarea stresului şi a dezechilibrelor psihice, depresie, anxietate etc. (Hudson, Elik şi Campbell-Grossman 2000).

Serviciile socio-medicale destinate acestei categorii de beneficiari (*cuplul mamă-copil*), sunt:

- ✓ asistență socială și medicală, consilierea psihologică a mamelor aflate în dificultate și a copiilor cu risc de abandon, dezvoltarea abilităților maternale astfel încât integrarea copilului nou-născut să se realizeze în condiții optime în familie;
- ✓ urmărirea /monitorizarea declarării nașterii copiilor;
- ✓ dezvoltarea unei rețele de comunicare rapidă între autoritățile cu atribuții privind protecția drepturilor copilului astfel încât, la nevoie, să se inițieze o măsură de protecție specială pentru copil.

Obiectivele urmărite în această direcție sunt:

- ✓ prevenirea separării copiilor de părinți,
- ✓ obținerea rapidă a actelor de identitate,
- ✓ protecția și îngrijirea copiilor abandonți în unitățile spitalicești, în vederea pregătirii plasamentului acestora în familia substitutivă/asistent maternal profesionist sau serviciu rezidențial, în funcție de vârsta și nevoile copilului, etc.

Deși în evidențele Orașului Bicz nu sunt înregistrate mame minore, datele statistice arată că România se află pe locul 2 în Europa (după Bulgaria) în ceea ce privește numărul de mame minore. De aceea, primăria Orașului Bicz contribuie la reducerea acestui fenomen scăpat de sub control și va pune accent pe dezvoltarea de programe și campanii de informare și educare a populației care să prevină aceste situații de risc.

10.5. Victime ale violenței în familie

Violența domestică reprezintă un fenomen cu *dimensiuni internaționale*, ce poate afecta orice persoană indiferent de vârstă sau categorie socială și cu impact profund negativ asupra drepturilor și libertăților omului.

*Statistic, în România, în fiecare săptămână sunt înregistrate în medie, la Poliție, șase cazuri în care **un bărbat este autorul unei fapte de viol, agresiune sexuală sau act sexual cu un minor, iar multe dintre aceste fapte rămân în continuare neraportate.*** Studiile demonstrează că *alcoolul nu poate fi considerat o cauză a faptelor, ci doar un factor favorizant.* Se prefigurează însă aspecte îngrijorătoare în ceea ce privește

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

dimensiunea violenţei fizice în familia de adulţi cu sau fără copii, care este foarte ridicată, fiind necesară o perseverenţă şi mai mare a societăţii civile şi a instituţiilor statului pentru a construi soluţii eficiente de prevenire în viitor.

Datele statistice recente ale Inspectoratului General al Poliţiei Române (IGPR) ce implică violenţa domestică semnaleză că faptele de violenţă domestică sunt în creştere; aceste infracţiuni sunt prevăzute de Legea nr. 217/2003 *pentru prevenirea şi combaterea violenţei în familie*. Majoritatea agresorilor sunt adulţi de sex masculin (92%), iar majoritatea victimelor sunt adulţi de sex feminin (76%), dar şi minori. În ceea ce priveşte distribuţia infracţiunilor după mediul de provenienţă aceasta este relativ echilibrată, respectiv 47% dintre infracţiuni au avut loc în mediul urban şi 53% în mediul rural. Din punctul de vedere al locului de desfăşurare: spaţiul public vs spaţiu privat, 81% dintre infracţiuni se petrec în spaţiul privat, la domiciliu.

Violenţa şi comportamentele agresive constituie probleme majore, manifestate la nivel societal, afectând populaţia lumii indiferent de vârstă, educaţie sau statut social. Violenţa domestică poate să îmbrace forme diverse, mai mult sau mai puţin vizibile, precum violenţa fizică, psihologică, sexuală, economică şi socială. Manifestările agresive cu urmările lor nefaste asupra climatului familial şi asupra dezvoltării şi evoluţiei persoanelor implicate este nu numai o problemă socială şi de sănătate publică, ci şi o problemă a nerespectării şi a încălcării drepturilor omului, complexitatea ei solicitând atât protecţia integrităţii personale a victimelor, cât şi protejarea intereselor sociale comune, precum libertatea şi democraţia.

Conform Legii nr. 217/2003, art. 3, violenţa în familie reprezintă „*orice acţiune sau inacţiune intenţionată, cu excepţia acţiunilor de autoapărare ori de apărare, manifestată fizic sau verbal, săvârşită de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiaşi familii, care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferinţe fizice, psihice, sexuale, emoţionale ori psihologice, inclusiv ameninţarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate*”. Constituie de asemenea, violenţă în familie, împiedicarea oricărui membru al unei familii, dar cu precădere al femeilor şi copiilor, de a-şi exercita drepturile şi libertăţile fundamentale.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

Condițiile care favorizează apariția actelor de violență sunt, după cum urmează:

- disfuncții și carențe educative ale mediului familial (medii familiale dezorganizate, afectate de abuz și/sau adicții);
- deficiențele mediului educațional;
- educația sexuală lacunară;
- sărăcia și carențele socio-economice;
- deficiențele mediului instituțional și legislația neadecvată;
- creșterea gradului de permisivitate socială și lipsa reacțiilor la nivel comunitar;
- incidența tulburărilor psihice și a consumului de substanțe și alcool etc.

Conform legislației europene și naționale, **victimele violenței în familie au următoarele drepturi** legale:

- ✓ respectarea personalității, demnității și vieții private;
- ✓ protecție specială, adecvată situației și nevoilor;
- ✓ servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită;
- ✓ consiliere și asistență juridică gratuită.

Autoritățile administrației publice centrale și locale **au obligația să ia măsuri de prevenire** a violenței în familie, prin:

- ✓ informarea victimelor violenței în familie, potrivit competențelor ce le revin;
- ✓ consultarea și stabilirea de parteneriate cu organizațiile neguvernamentale care asigură asistență și protecție a victimei;
- ✓ colaborarea cu organele de urmărire penală la care pot face plângere;
- ✓ acordarea de asistență juridică și apărarea drepturilor procesuale ale persoanei vătămate, ale părții vătămate și ale părții civile;
- ✓ aplicarea procedurilor pentru acordarea compensațiilor financiare de către stat, potrivit legii.

Guvernul României a aprobat un proiect de modificare a legislației în domeniu, fiind vizate legile nr. 217/2003 și nr. 202/2002 și având ca scop reglementarea unui ordin de protecție provizoriu, un instrument care va permite forțelor de ordine chemate la locul agresiunii să ia măsuri speciale într-un mod rapid, astfel încât victimele violenței

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

domestice să fie protejate în timp real. Prin acest document-instrument, poliţistul va avea dreptul şi obligaţia să se deplaseze la domiciliul victimei, să intre chiar şi cu forţa şi să emită acest ordin de protecţie provizoriu care să asigure securitatea victimei, în cazul în care aceasta se află într-un pericol iminent. Agresorul poate fi înlăturat din domiciliu, chiar dacă este titularul contractului de proprietate al spaţiului respectiv. Acest ordin de protecţie provizoriu este complementar ordinului de protecţie deja existent în legislaţie încă din 2012, cu precizarea că *"se emite de către poliţist, are caracter executoriu, nu are un termen anume, nu are somaţie, are valabilitate cinci zile, cu posibilitatea de prelungire până la emiterea ordinului de protecţie"*. Documentul trebuie confirmat de un procuror, în 24 de ore pe baza declaraţiilor şi a probelor.

Cazurile de violenţă domestică înregistrate la nivelul Oraşului Bicz nu sunt cunoscute cu exactitate. Multe dintre victimele violenţei domestice nu declară aceste fapte fie pentru că se ruşinează să meargă la poliţie, fie pentru că le este frică de repercursiuni fizice sau economice din partea partenerului, fie pentru că atunci când ajung în faţa unui poliţist, acesta nu le ia întotdeauna în serios. Deseori, femeile abuzate rămân în capcana casei lor violente cu speranţa că la un moment dat viaţa lor va redeveni normală. De multe ori, victimele adulte întâlnesc violenţa încă din copilărie şi cresc cu stima de sine scăzută, uneori ajung să creadă că merită un astfel de tratament violent. Există un cerc vicios al violenţei domestice care foarte rar poate fi întrerupt şi care, adesea, continuă atât timp cât victima rămâne în viaţă. Acasă e un loc periculos şi adesea ascuns; intimitatea de dincolo de ziduri este, de multe ori, despre nervi, ţipete şi bătaii. Multe dintre drame rămân ascunse în spatele pereţilor, dincolo de uşile prin care se aud plânsetele şi pe care vecinii nu le iau în seamă, sub pretextul mioritic că „ei se ceartă, ei se împacă”.

Pentru a scăpa de aceste violenţe este necesar ca victimele să conştientizeze situaţia în care se află şi să prindă mai multă încredere în instituţiile statului, instituţii care le pot veni în ajutor doar dacă aceste victime declară abuzurile şi depun plângere.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

De aceea, începând cu perioada imediat următoare se va aloca o atenţie sporită acestor fenomene ce pot duce, uneori, chiar şi la deces. Astfel, considerăm că la nivelul Oraşului Bicaz este necesară **dezvoltarea unui serviciu social**, care să includă:

- activităţi de prevenţie, precum informarea şi conştientizarea fenomenului violenţei în familie şi a formelor sale de manifestare, a factorilor favorizanţi şi agravanţi;
- activităţi de identificare şi de evaluare a situaţiilor de violenţă domestică;
- activităţi de informare, consiliere primară şi îndrumare a victimelor, către serviciile specializate;
- centre de găzduire a victimelor, până la rezolvarea problemelor ce au dus la această situaţie.

10.6. Victime ale traficului de persoane

Traficul de persoane constituie o încălcare gravă a drepturilor fundamentale şi se referă la recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea persoanelor, prin ameninţări de recurgere sau prin recurgere la forţă ori la alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă, înşelăciune, abuz de autoritate sau de o situaţie de vulnerabilitate ori prin oferta sau acceptarea de plăţi sau avantaje pentru a obţine consimţământul unei persoane având autoritate asupra alteia, în scopul exploatării.

Din perspectivă statistică, date recente relevă faptul că România continuă să fie o ţară generatoare, dar şi de tranzit, a marilor reţele de trafic de persoane. Populaţia victimelor identificate are o structură de gen, în care femeile şi fetele sunt majoritare, în anul 2019 cunoscând o proporţie de 83,2% din totalul victimelor înregistrate. În ceea ce priveşte profilul persoanelor celor mai vulnerabile la trafic sau ale victimelor, în anul 2019 acesta corespundea persoanelor cu un nivel de educaţie scăzut şi foarte scăzut (49,5% din totalul victimelor înregistrate aveau cel mult studii gimnaziale, la momentul traficării), provenind atât din mediul rural (49,9%), cât şi din mediul urban (46,3%). Referitor la profilul traficantilor din România aceştia sunt cetăţeni români, de ambele sexe, cu vârste variate, unii cunoscuţi cu antecedente penale (trafic de persoane ori alte infracţiuni). În anul 2019, traficul intern se situează la o cotă de 55% din totalul victimelor identificate, ponderea acestuia fiind în creştere faţă de anul anterior. Principala formă de exploatare

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

rămâne exploatarea sexuală, dar o incidenţă ridicată o reprezintă şi exploatarea prin muncă şi exploatarea în scopul practicării cerşetoriei.

Serviciile sociale destinate victimelor traficului de persoane sunt asigurate de către furnizori publici (direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţie a copilului) sau de furnizori privaţi de servicii sociale (ONG-uri). De asemenea, din 2019, DGASPC-urile au obligaţia înfiinţării unui compartiment care să asigure, printr-o echipă integrată formată din asistent social, psiholog şi consilier juridic, servicii sociale specializate victimelor infracţiunilor, inclusiv victimelor traficului de persoane.

Printre principalele provocări cu care furnizorii publici şi privaţi de servicii sociale se confruntă în ceea ce priveşte dezvoltarea de servicii sociale destinate victimelor traficului de persoane se numără: asigurarea accesului la servicii victimelor, lipsa personalului de specialitate (asistenţi sociali, psihologi), necesitatea cursurilor de formare pentru specialişti, fondurile limitate destinate dezvoltării acestor servicii, necesitatea îmbunătăţirii, adaptării standardelor minime de calitate privind serviciile destinate victimelor traficului de persoane, luând în considerare nevoile reale ale acestora.

Legea nr. 678/2011 prevede următoarele accepţiuni cu privire la exploatarea unei persoane într-una din următoarele forme:

- executarea unor munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forţat, cu încălcarea normelor legale privind condiţiile de muncă, salarizare, sănătate şi securitate;
- ţinerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
- obligarea la practicarea prostituţiei, la reprezentări pornografice în vederea producerii şi difuzării de materiale pornografice sau alte forme de exploatare sexuală;
- prelevarea de organe;
- efectuarea unor alte asemenea activităţi, prin care se încalcă drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului.

Standardele naţionale prevăd faptul că termenul de *victimă a traficului de persoane/a exploataării*, desemnează orice persoană fizică vătămată despre care există informaţii

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

că a fost supusă infracțiunilor privind traficul de persoane prevăzute de Legea nr. 678/2001 cu modificările și completările ulterioare.

Comisia Europeană menționează într-un Raport publicat în 2016, existența unor rețele de crimă organizată implicate în traficul de persoane care vizează grupurile cele mai vulnerabile, persoane aflate la risc, indiferent de rasă, naționalitate, etnie, sex sau context social.

Biroul Națiunilor Unite în domeniul drogurilor, crimei și traficului de persoane, a raportat că 161 țări sunt afectate de traficul de persoane, fie prin a fi țară sursă, țară de tranzit sau țară de destinație, în timp ce:

- majoritatea victimelor traficului de persoane au vârste cuprinse între 18 și 24 ani;
- cele mai multe dintre victime provin din rândul femeilor și copiilor (aproximativ 1.2 milioane de copii sunt traficați în fiecare an);
- 95% dintre persoanele traficate experimentează violența sexuală sau fizică;
- 32 % dintre victime sunt folosite în mod forțat pe piața muncii, dintre care un procent de 56 % sunt femei și fete;
- o mare parte dintre victimele traficului de persoane au un nivel mediu de educație.

Alți **factori de risc** pentru persoanele traficate sunt:

- sărăcia, cea mai mare parte a victimelor provenind din țările slab dezvoltate din punct de vedere economic și social și ajung în statele dezvoltate, de obicei în Europa de Vest și America de Nord (în unele cazuri, persoanele pot avea un oarecare nivel de educație, dar pot fi totodată și responsabile pentru întreținerea unor familii și copii);
- abuzul experimentat în copilărie (fizic sau sexual în copilărie, neglijare, abandon sau deprivare parentală, traume emoționale etc);
- migrația, determinată de conflictele armate existente pe teritoriul unor state, dezastrele naturale, calamități etc.

Persoanele aflate într-o stare specială, din cauza situației ilegale ori precare de intrare sau ședere într-o altă țară, ori datorită sarcinii, unei boli sau infirmități ori unei deficiențe, fizice sau mintale se pot afla de asemenea, la riscul de a fi traficate.

La nivel național, pentru prevenirea traficului de persoane, organizațiile neguvernamentale cooperează cu ministerele interesate și organizează campanii de

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

informare privind fenomenul traficului de persoane și riscurile la care sunt supuse victimele acestuia. Victimele traficului de persoane pot fi cazate, la cerere, temporar, în centre de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane, înființate prin lege, și aflate în subordinea consiliilor județene. Centrele sunt amenajate și dotate astfel încât să ofere condiții civilizate de cazare și igienă personală, hrană, asistență psihologică și medicală. (Art. 32 din Legea 678/2001).

Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane are ca principale atribuții:

- ✓ coordonarea și monitorizarea la nivel național a colectării și diseminării datelor și informațiilor privind situația persoanelor traficate;
- ✓ asistența acordată victimelor traficului de persoane și reintegrării sociale a acestora;
- ✓ stabilirea indicatorilor și criteriilor de apreciere a dimensiunilor și caracteristicilor fenomenului;
- ✓ monitorizarea centrelor pentru asistența victimelor în conformitate cu standardele naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane;
- ✓ controlul organizațiilor neguvernamentale care beneficiază de programe și de finanțări naționale în domeniu;
- ✓ administrarea liniei telefonice gratuite și consilierea apelanților–victime sau prezumtive victime ale traficului de persoane aflate în situații de criză;
- ✓ gestionarea bazei naționale de date precum și a aplicațiilor de prelucrare a datelor în format electronic, cu respectarea regulilor de confidențialitate și de protecție a datelor cu caracter personal.

Deși în evidențele primăriei Orașului Bicaz nu sunt înregistrate cazuri de trafic de persoane, considerăm că sunt necesare acțiuni de informare și prevenire a acestor fenomene întrucât este posibil ca victimele să nu se adreseze unităților de poliție, din motive similare violenței domestice: teamă, rușine, amenințări, constrângeri.

10.7. Persoanele cu probleme de sănătate mintală

Un grup vulnerabil aparține este cel al persoanelor cu probleme de sănătate mintală. Această categorie de persoane sunt expuse unui risc crescut de sărăcie și excluziune

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicz, judeţul Neamţ**

socială și se află într-un raport de tip „cerc vicios” cu sărăcia și excluziunea, persoanele care trăiesc în sărăcie sau excluziune socială dezvoltând mai ușor probleme de sănătate mintală. Prin *cerc vicios* facem referire atât la dificultatea de a lua decizii, cât și la diverse cutume și prejudecăți ale comunității.

Persoanele cu probleme de sănătate mintală beneficiază, pe de o parte de asistență specializată în unități de psihiatrie sau în centre de recuperare și reabilitare iar pe de altă parte sunt persoane care rămân în comunitate, unde pot beneficia de asistență comunitară. Expunerea la prejudecățile membrilor comunității se poate asocia, de asemenea, cu un risc ridicat de excluziune socială. O parte din asistența comunitară este oferită și de către organizații neguvernamentale, acțiunile acestora fiind finanțate preponderant prin proiecte și donații, de unde rezultă și un grad redus al sustenabilității pe termen lung.

De cealaltă parte, centrele de recuperare și reabilitare pentru pacienții cu afecțiuni psihice cronice au fost gândite ca o alternativă viabilă la spitalele de psihiatrie, ele având funcția de a asigura un mediu de tip familial care oferă activități de recuperare, abilitare/reabilitare, activități de viață independentă și integrare în societate.

În evidențele primăriei Bicz sunt înregistrate 49 persoane cu probleme de sănătate mintală, în anul 2021. Dezvoltarea serviciilor sociale din Orașul Bicz implică identificarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală și implementarea unor programe de sprijin și consiliere psihologică destinate persoanelor cu aceste afecțiuni, precum și a familiilor acestora.

10.8. Persoane care suferă de boli cronice, inclusiv infectate cu virusul HIV/SIDA

Adunarea Generală ONU din septembrie 2015 a prilejuit comunității internaționale să pună capăt epidemiei SIDA ca problemă de sănătate publică în toate statele lumii, până în 2030. Pentru atingerea acestei ținte, Organizația Mondială a Sănătății a stabilit obiective intermediare, unul dintre acestea fiind asigurarea accesului la tratamente antiretrovirale a unui număr cât mai mare de pacienți diagnosticați.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

„Modelul cascadei” îngrijirilor HIV este un instrument din ce în ce mai folosit pentru evaluarea gradului de îndeplinire a țăintelor propuse, prin identificarea problematicii specifice, a obstacolelor întâmpinate în diferite etape, stadiul îngrijirilor și de asemenea, stabilirea intervențiilor necesare corectării funcționării sistemului, urmărindu-se astfel cunoașterea în permanență a numărului estimativ al persoanelor care trăiesc cu HIV, numărul celor diagnosticați, numărul celor incluși în TARV (tratamentul cu antiretrovirale) și în final, ponderea celor la care s-a obținut supresia virală.

Legea nr. 584/2002 este documentul care reglementează direcțiile principale de acțiune și stabilește măsurile necesare pentru prevenirea transmiterii infecției cu HIV și combaterea eficientă a bolii SIDA, precum și pentru protecția specială a persoanelor afectate de acest flagel. Articolele 2 și 3 din legea menționată fac referire la un plan de măsuri instituite la nivel național și regional în cadrul asistenței de sănătate publică, pentru prevenirea infectării și a transmiterii virusului HIV, asigurarea îngrijirilor medicale de profil și a tratamentului specific antiretroviral și al bolilor asociate infecției HIV/SIDA, în spital și în ambulatoriu, educarea individului, familiei și colectivităților, pregătirea profesională de calitate și continuă a personalului medico-sanitar care asigură servicii de asistență medicală pacienților HIV/SIDA, precum și pentru dezvoltarea cercetării medicale în domeniu. Persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA beneficiază de protecție socială, de tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește dreptul la învățătură, dreptul la muncă și protecție socială a muncii și la promovarea profesională, iar starea sănătății lor nu poate constitui un criteriu de concediere.

Instituțiile statului colaborează cu organizațiile neguvernamentale în scopul promovării și asigurării respectării drepturilor persoanelor diagnosticate, precum și în vederea creșterii calității vieții acestora, prevenirii combaterii marginalizării și a riscului de discriminare.

Conform art. 7 din Legea nr. 584/2002, principalele **măsuri de protecție socială pentru persoanele cu HIV/SIDA**, sunt următoarele:

- ✓ asigurarea neîngrădită și necondiționată a dreptului la muncă;
- ✓ promovarea profesională nediscriminatorie;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- ✓ respectarea dreptului la educație în cazul copiilor și tinerilor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA;
- ✓ orientare sau reorientare profesională ori pensionare, în funcție de gradul infecției stabilite prin expertiză medicală de specialitate, după caz;
- ✓ acordarea unei indemnizații lunare de hrană, în cuantum aprobat prin hotărâre a Guvernului, pentru o alimentație corespunzătoare, atât pentru bolnavii internați și instituționalizați, cât și pentru cei din ambulatoriu, care să asigure eficiența în tratamentul cu medicamente antiretrovirale.

În evidențele medicilor de familie din Orașul Bicaz sunt înregistrate 800 cazuri de persoane cu boli cronice în anul 2021, în creștere comparativ cu anul precedent 2020 (750 persoane). Unii dintre cetățenii aflați în nevoi nu solicită sprijin și ajutor din frica de marginalizare și discriminare și aleg, deseori, să-și ascundă diagnosticul. Pentru aceștia, primăria depune în permanență eforturi în vederea dezvoltării serviciilor sociale la care pot apela persoanele afectate. În acest sens, primăria Orașului Bicaz va lua o serie de măsuri, dintre care amintim:

- ✓ identificarea persoanelor cu boli cronice, informarea acestora cu privire la drepturile pe care le au, conform prevederilor legale;
- ✓ derularea de campanii de informare și programe de conștientizare pentru a opri discriminarea în rândul acestor pacienți, inclusiv în școli;

10.9. Persoane cu adicții

10.9.1. Persoane dependente de consumul de alcool

Pentru acest grup vulnerabil singurele date disponibile ce reflectă *nevoile, profilul consumatorului dependent de alcool sau al categoriilor care fac sau sunt predispuse la abuzul de alcool*, sunt cele puse la dispoziție de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), *România nedeținând un sistem național dedicat monitorizării consumului de alcool, consecințelor sociale și economice în rândul populației generate de acest consum sau a impactului politicii anti-alcool*, deși această situație a fost sesizată inclusiv în anul 2015 în documentul de fundamentare a *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020*.

În prezent, România se situează în rândul statele cu *număr ridicat de episoade de consum excesiv/compulsiv de alcool* în rândul consumatorilor de alcool. Potrivit unor date recente, în România se înregistrează o ușoară creștere a ratei deceselor cauzate de tulburările induse de consumul de alcool datorită faptului că *procentul populației care face abuz de alcool a crescut*. În România nu există, în prezent, o rețea consolidată de servicii specializate (există doar două centre de tratament specializat, la București și Târgoviște) pentru persoanele dependente de alcool. Din acest motiv, dar și din alte cauze, cum ar fi prejudecățile, categoriile de persoane care apelează la un medic specializat sunt cei vârstnici sau cazurile grave.

10.9.2. Consumatorii de droguri

Consumul și traficul de droguri constituie la nivel mondial un fenomen dinamic, puternic influențat de o multitudine de factori de natură socială și economică. Procesul de globalizare, caracterizat de mișcarea liberă a persoanelor, a bunurilor și a capitalurilor, de dezvoltare a noilor tehnologii informatice și de comunicații, a determinat noi provocări în propagarea și răspândirea acestui fenomen.

În ultimii ani au avut loc schimbări semnificative care pot influența evoluția fenomenului drogurilor, astfel:

- modificări ale profilurilor consumatorilor de substanțe psihoactive;
- apariția și răspândirea modelului policonsumului;
- precocitatea în debutul de consum al drogurilor;
- reducerea diferențelor de consum dintre sexe;
- existența unei relații foarte strânse între debutul precoce în consumul de droguri și modelul consumului recreațional;
- apariția de noi substanțe psihoactive pe piața drogurilor, cu o accesibilitate și o disponibilitate foarte crescută;
- creșterea riscurilor asociate consumului de droguri, prin sporirea numărului de cazuri de consumatori de droguri infectați cu HIV, HVC și sau HVB;
- generalizarea traficului de droguri la nivel național, etc.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

În prezent, România reprezintă un spațiu de tranzit pe rutele consacrate de trafic cu droguri de mare risc destinate pieței de consum internaționale, aceasta fiind poziționată pe Ruta Balcanică a heroinei, respectiv pe cea de intrare în Europa a cocainei, fiind și o zonă de tranzit pentru droguri sintetice din vestul Europei spre Orientul Mijlociu. Grupările de crimă organizată autohtone sau din alte zone care acționează pe teritoriul național sunt implicate preponderent în intermedierea operațiunilor de trafic de droguri, susținând operaționalizarea și gestionarea rutelor de transport în beneficiul unor rețele mai ample active la nivel internațional. Zona adiacentă a Mării Negre prezintă un potențial ridicat de traficare a drogurilor (în special cocaină și sintetice), fiind vizate de grupările de crimă organizate care exploatează riscurile și vulnerabilitățile aferente frontierei maritime a României, precum și cele rezultate din particularitățile comerțului cu diverse produse în sistem containerizat care sunt importate sau care urmează să tranziteze teritoriul țării noastre.

Pentru piața internă, cannabisul continuă să fie cel mai consumat drog în România, cocaina prezintă disponibilitate pe piață în cantități tot mai mari, iar drogurile sintetice sunt întâlnite preponderent în rândul tinerilor. Cu privire la heroină, piața a rămas stabilă, dar cantitățile traficate sunt de o puritate din ce în ce mai mare, în ultimii ani ajungând la aproximativ 20% sau chiar mai mare. Se constată o revigorare a cererii pentru substanțele noi psihoactive, pe fondul prețului relativ redus și a disponibilității crescute pe teritoriul național.

Strategia Națională Antidrog vizează în principal: reducerea cererii de droguri, prin consolidarea sistemului național integrat de prevenire și asistență, implementat în școală, familie și comunitate, precum și intervențiile de identificare, atragere și motivare a consumatorilor de droguri în vederea furnizării de servicii de asistență specializată ce au ca finalitate integrarea socială.

Programul de interes național de prevenire a consumului de tutun, alcool și droguri are drept scop dezvoltarea unor servicii profesionalizate care să vizeze, printre altele:

– formarea unor atitudini și practici la nivelul întregii populații de vârstă școlară, pentru adoptarea unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- creşterea influenţei factorilor de protecţie la vârste mici pentru evitarea sau întârzierea debutului consumului de tutun, alcool şi droguri;
- sensibilizarea şi educarea populaţiei şcolare în scopul evitării consumului experimental/recreaţional de droguri şi/sau trecerii la consumul regulat.

Obiectivele generale ale unui astfel de demers se referă la:

- ✓ dezvoltarea unor servicii de informare şi consiliere telefonică de tip permanent pentru persoanele cu adicţii;
- ✓ prevenirea consumului de tutun, alcool şi droguri în rândul adolescenţilor şi tinerilor, prin dezvoltarea atitudinilor şi practicilor sănătoase de viaţă;
- ✓ reducerea riscurilor asociate consumului de substanţe;
- ✓ reabilitarea şi reinserţia socio-profesională a persoanelor cu comportament adictiv.

Pentru atingerea acestor obiective, se prevede:

- ✓ crearea şi dezvoltarea de servicii integrative tip informare şi consiliere destinate consumatorilor de droguri şi foştilor consumatori de droguri, în vederea acordării de suport informaţional, psihologic şi social în situaţii de criză;
- ✓ informarea şi consilierea destinată familiilor, aparţinătorilor persoanelor consumatoare de substanţe, dar şi comunităţilor locale (inclusiv a specialiştilor implicaţi în lucrul cu persoanele cu adicţii, în intervenţiile în situaţii de criză etc.).

La nivelul Oraşului Bicaz nu se cunoaşte cu exactitate numărul de persoane cu adicţii. Oamenii, de multe ori, nu conştientizează gravitatea unor astfel de consumuri (alcool şi droguri). Înspre ajutorarea populaţiei primăria, împreună cu alte instituţii şi ONG-uri, va demara campanii de informare şi conştientizare, va identifica programe şi servicii care să vină în sprijinul persoanelor care se luptă cu dependenţa de droguri şi/sau alcool şi va contribui la educarea cetăţenilor înspre o viaţă sănătoasă.

10.10. Persoane care au săvârşit fapte penale

Potrivit Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, deţinuţii îşi exercită toate drepturile civile şi politice, cu excepţia celor care au fost interzise, potrivit legii, prin

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

hotărârea definitivă de condamnare, precum și a celor a căror neexercitare sau exercitare restrânsă rezultă inerent din privarea de libertate.

Activitatea socio-educativă din penitenciare are drept scop atenuarea influenței negative a privării de libertate asupra personalității deținuților și identificarea și dezvoltarea aptitudinilor și abilităților care să le permită integrarea într-o viață socială normală după ieșirea din penitenciar.

Pentru realizarea acestor obiective, în penitenciare se desfășoară următoarele categorii de activități:

- ✓ realizarea profilelor aptitudinale ale deținuților și evaluarea nevoilor socio-educative ale acestora;
- ✓ instruirea școlară;
- ✓ formarea profesională;
- ✓ formarea valorilor morale și însușirea regulilor de comportament;
- ✓ acțiuni cultural-educative și sportive;
- ✓ menținerea și sprijinirea legăturilor cu familia și comunitatea;
- ✓ educația moral-creștină și asistență religioasă;
- ✓ consiliere și asistență psihologică;
- ✓ grupuri de suport, etc.

Pentru fiecare persoană condamnată, la depunerea în penitenciar, în perioada de carantină și observare, se realizează o evaluare educațională, psihologică și socială, în scopul elaborării Planului individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică, cu respectarea nevoilor prioritare de intervenție și consultarea persoanei condamnate.

Alte aspecte luate în considerare în realizarea planului de intervenție, sunt: nevoile identificate, regimul de executare a pedepsei privative de libertate și momentul traseului execuțional.

Potrivit art. 79 din Legea nr. 254/2013, dreptul la învățământ este asigurat tuturor condamnaților care nu au reușit să își completeze studiile în viața liberă și doresc să o facă pe parcursul executării pedepsei privative de libertate. În sistemul penitenciar se

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

organizează cursuri de şcolarizare pentru formele de învăţământ general obligatoriu şi pot fi organizate cursuri şi pentru alte forme de învăţământ prevăzute de legea educaţiei. Persoanele care ispăşesc pedepse privative de libertate, se află la risc de a nu deţine sau de a nu putea susţine o locuinţă ori un domiciliu şi de a deveni „oameni ai străzii”, situaţie ce poate atrage după sine o criză existenţială caracterizată de sărăcie şi excluziune. Starea de criză presupune de asemenea, incapacitatea persoanelor care au fost (sau urmează să fie) eliberate din penitenciar, de a-şi mobiliza resursele interne pentru a găsi un loc de muncă, pentru a se reintegra în familie şi pentru a beneficia de resurse externe (servicii publice medico-sociale), ceea ce poate spori probabilitatea de a recidiva.

Astfel, considerăm că la nivelul Oraşului Bicaz este necesară **dezvoltarea unui serviciu social**, care să includă:

- activităţi de prevenţie, precum informarea şi conştientizarea fenomenului violenţei şi a formelor sale de manifestare, a factorilor favorizanţi şi agravanţi;
- activităţi de identificare şi de evaluare a situaţiilor de violenţă;
- activităţi de informare, consiliere primară şi îndrumare a victimelor, către serviciile specializate;
- centre de găzduire a victimelor, până la rezolvarea problemelor ce au dus la această situaţie;
- campanii de informare şi conştientizare, împreună cu alte instituţii şi ONG-uri, pentru a diminua numărul de persoane ce săvârşesc fapte penale.

10.11. Adulţii privaţi de libertate sau aflaţi în supravegherea serviciilor de probaţiune

O măsură în direcţia scăderii numărului de recidive o reprezintă *creşterea personalului socio-educativ şi psihosocial*, cu rol în sprijinirea persoanelor private de libertate în procesul de reintegrare în societate.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

În vederea creșterii șanselor de reintegrare socială, *serviciile educaționale, de asistență psihologică și socială au fost adaptate treptat* nevoilor deținuților, în prezent 38 de penitenciare deținând licențiere în furnizarea acestor servicii. Tot în sprijinul facilitării angajabilității în perioada postdetenție, este derulat începând cu anul 2010, proiectul național „Bursa locurilor de muncă”. Un demers al Statului Român pentru consolidarea procesului de reintegrare socială îl reprezintă *Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024*.

Primăria Orașului Bicaz are în vedere monitorizarea și consilierea psihologică a foștilor deținuți, pentru eliminarea recidivelor și reintegrarea socială a acestora.

10.12. Persoane cu măsură de ședere pe teritoriul României

Refugiații sunt acele persoane care experimentează o temere bine întemeiată de persecuție bazată pe rasă, religie, naționalitate, opțiuni politice ori apartenența la anumite grupuri sociale. În Europa ultimilor ani, criza refugiaților” a generat o nouă abordare a politicilor de imigrație, impunând dezvoltarea unei societăți incluzive, tolerante, ca o premisă cheie pentru o incluziune de succes a refugiaților, respectiv a persoanelor care au fost acceptate și recunoscute ca atare, în țările de destinație.

La nivelul Uniunii Europene, au fost prevăzute o serie de condiții pentru dobândirea statutului de refugiat, în vederea acordării dreptului la protecție internațională. Solicitanții de azil sunt acele persoane care depun o cerere formală în acest sens, deoarece viața lor este supusă unor anumite riscuri, în țările de origine.

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, România a adoptat politica europeană de sprijin a imigranților, dezvoltând programe de integrare bazate pe nevoile beneficiarilor, în cadrul procesului de incluziune socială, economică și culturală.

Strategia națională privind migrația pentru perioada 2019-2022, continuă prevederile strategiei naționale anterioare cu adăugiri, conform noilor situații apărute în plan intern și internațional, prin creșterea presiunii fenomenului imigrației ilegale asupra statelor membre ale Uniunii Europene. Scopul urmărit este gestionarea migrației ca „ansamblu de acțiuni de alocare și gestionare a resurselor publice pentru a controla și coordona

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

fluxul de cetăţeni proveniţi din state terţe care intră legal sau ilegal pe teritoriul României”.

Obiectivele politicilor de imigraţie, aşa cum reies ele din strategia menţionată anterior, sunt:

- ✓ promovarea migraţiei legale în beneficiul tuturor părţilor, facilitându-se accesul pe teritoriul României a cetăţenilor terţi care răspund nevoilor de ocupare a forţei de muncă, în domeniile considerate a fi deficitare;
- ✓ întărirea controlului legalităţii şederii cetăţenilor statelor terţe pe teritoriul României;
- ✓ îmbunătăţirea sistemului naţional de azil, în scopul eficientizării şi asigurării conformităţii cu standardele legale naţionale, europene şi internaţionale aplicabile, prin asigurarea accesului la procedura de azil şi procesarea în mod eficient a solicitărilor, asigurarea unui standard demn de viaţă al solicitanţilor de azil conform standardelor legale naţionale, europene şi internaţionale aplicabile;
- ✓ gestionarea unitară şi coerentă a situaţiilor apariţiei unui aflax de imigranţi ilegali pe teritoriul României, generat de posibile situaţii de criză de natură politică, socială, economică sau militară şi gestionarea eficientă a participării României la mecanismele de relocare intra şi extra-UE.

Participarea activă a României la eforturile comunităţii internaţionale şi statelor membre ale Uniunii Europene presupune asumarea obligaţiilor care-i revin, în calitate de stat de relocare a refugiaţilor, identificarea unor soluţii durabile pentru persoanele aflate în nevoie de protecţie internaţională şi integrarea socială a cetăţenilor statelor terţe, prin crearea unui mediu facilitator. Operaţiunile sunt derulate prin Centrul de Relocare de urgenţă de la Timişoara, conform Acordului tripartit semnat la 8 mai 2008 între Guvernul României, Înaltul Comisariat al Naţiunilor Unite pentru Refugiaţi şi Organizaţia Internaţională pentru Migraţie şi ratificat prin Legea nr. 291/2008.

Deşi pe teritoriul Oraşului Bicaz nu sunt înregistrate cazuri de persoane cu măsură de şedere (refugiaţi), personalul din primărie este pregătit pentru gestionarea unor astfel de situaţii ce pot interveni, la un moment dat.

11. Analiza SWOT a serviciilor sociale

Puncte tari	Puncte slabe
<p>+Existența unui compartiment de asistență socială în cadrul primăriei;</p> <p>+Acordarea ajutoarelor sociale și indemnizațiilor pentru persoanele cu venit minim garantat și pentru susținerea familiilor;</p> <p>+Acordarea ajutoarelor sociale pentru asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav;</p> <p>+Existența unui furnizor de servicii sociale acreditat, respectiv SC Matei Junior Com SRL, ce oferă servicii de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice, având o capacitate de 61 beneficiari.</p>	<p>-Lipsa acreditării departamentului de asistență socială;</p> <p>-Servicii insuficiente de asistență/ îngrijire la domiciliu, destinate vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități, etc.;</p> <p>-Căi insuficiente de acces pentru persoanele cu handicap;</p> <p>-Creșe insuficiente;</p> <p>-Lipsa unor centre After-school;</p> <p>-Zone de agrement și de petrecere a timpului liber, insuficiente;</p> <p>-Lipsa centrelor de reconversie profesională;</p> <p>-Servicii insuficiente de informare și consiliere psihologică și vocațională destinate tinerilor;</p> <p>-Servicii insuficiente de asistență, suport și acompaniere pentru reglementarea situației locative;</p> <p>-Servicii și/sau programe sociale insuficiente destinate unor categorii vulnerabile specifice, precum: copiii afectați de migrația părinților, tinerii NEET, minoritățile etnice, victimele abuzului și violenței domestice, familiile monoparentale sau cele cu mulți copii, mame minore, femei însărcinate sau lăuze, victime ale consumului de droguri</p>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț

	<p>și alcool, persoane cu probleme de sănătate mintală.</p> <ul style="list-style-type: none">-Număr insuficient de locuințe sociale;-Inexistența unui Serviciu public de asistență socială (SPAS);-Servicii insuficiente împotriva discriminării;-Servicii insuficiente împotriva abandonului școlar, în special în rândul populației de alte etnii;-Servicii insuficiente destinate familiilor aflate în dificultate;-Servicii insuficiente de reducere a violenței și scăderea numărului de fapte penale;-Servicii insuficiente privind creșterea numărului de cititori activi;-Servicii insuficiente privind educația sexuală în școli;-Parteneriate insuficiente cu unități sanitare și personal medical, pentru îmbunătățirea accesului locuitorilor la servicii medicale de specialitate, inclusiv servicii de consiliere psihologică;-Inexistența unui call-center pentru urgențele din domeniul socio-medical (violență domestică, agresiune sexuală, abuzuri, consum de alcool și droguri, atacuri de panică, depresii, etc)
--	---

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț

Oportunități	Amenințări
<p>+Poziționarea Orașului Bicăz, la 26 km de Municipiul Piatra Neamț, ceea ce duce la creșterea parteneriatelor încheiate cu instituții/ONG-uri furnizoare de servicii sociale;</p> <p>+Încurajarea fenomenelor asociative, inclusiv a parteneriatelor de tip public-privat pentru dezvoltarea unor noi servicii sociale și existența unor oportunități de finanțare în acest sens;</p> <p>+Oportunități de finanțare pentru dezvoltarea programelor sociale destinate unor categorii vulnerabile specifice, precum: copiii afectați de migrația părinților, tinerii NEET, minoritățile etnice, victimele abuzului și violenței domestice, familiile monoparentale sau cele cu mulți copii, femei însărcinate sau lăuze, etc;</p> <p>+Posibilitatea dezvoltării unor servicii socio-medicale destinate femeilor gravide și lăuzelor;</p> <p>+Posibilitatea dezvoltării unor programe de formare profesională cu scopul de a crea echipe multidisciplinare de specialiști, pentru acordarea de servicii integrate socio-medicale, adresate persoanelor, familiilor și grupurilor vulnerabile sau aflate în situații de risc;</p> <p>+Existența politicilor sociale de susținere din partea UE și oportunități de finanțare în acest sens pentru înființarea/ modernizarea infrastructurii și a serviciilor oferite;</p>	<p>-Eficiența redusă, pe termen lung, a unor servicii și acțiuni disparate adresate persoanelor, familiilor sau grupurilor vulnerabile sau aflate în situații de risc (este necesară o abordare integrată a sprijinului, din punct de vedere educațional, medical, social, locativ și ocupațional);</p> <p>-Programe operaționale insuficiente, dedicate dezvoltării infrastructurii serviciilor sociale;</p> <p>-Vulnerabilitatea socială a populației rurale;</p> <p>-Birocrația și timpul îndelungat în vederea obținerii surselor de finanțare, în vederea dezvoltării rapide a serviciilor sociale;</p> <p>-Interesul scăzut al persoanelor care ar putea să ajute, în mod voluntar, grupurile vulnerabile;</p> <p>-Interesul scăzut al antreprenorilor, în vederea angajării persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau aparținătoare a unor grupuri vulnerabile;</p> <p>-Locuri de muncă insuficiente pe piață, în special pentru persoanele cu probleme de sănătate, dizabilități, persoane de alte etnii, etc;</p> <p>-Fonduri naționale insuficiente, resurse bugetare reduse comparativ cu cererea</p>

	<p>în domeniul infrastructurii și serviciilor sociale;</p> <ul style="list-style-type: none">-Încrederea scăzută a populației în instituțiile statului, atunci când se confruntă cu violența domestică, abuzuri, agresiune sexuală, trafic de persoane, consum de droguri și alcool, etc;-Personal slab calificat și/ sau dezinteresat în unele instituții publice, care au rolul de a sprijini grupurile vulnerabile;-Atitudinea indiferentă și nepăsătoare a populației, cu privire la oamenii aflați în dificultate;-Posibilitatea de recidivă a persoanelor care au săvârșit fapte penale;-Cadru legislativ în schimbare, fapt ce duce deseori la încetinirea proceselor de ajutorare a persoanelor vulnerabile;-Creșterea continuă a prețurilor/inflația, fapt ce duce la sporirea gradului de sărăcie în rândul populației;-Scăderea natalității și îmbătrânirea prematură a populației;-Apariția de noi probleme sociale, generate de criza economică;-Comunicarea defectuoasă între anumite instituții;-Apariția/ extinderea unor situații pandemice care agravează problemele sociale existente;
--	--

În urma realizării analizei SWOT, concluzionăm că există un potențial ridicat de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Orașului Bicz. De aceea, în capitolul următor descriem prioritățile avute în vedere pentru o dezvoltare durabilă a acestor servicii.

12. Necesități identificate

În urma analizării situației existente, la nivelul Orașului Bicz s-au identificat următoarele necesități:

- Acreditarea departamentului de asistență socială din cadrul primăriei;
- Înființarea unui Serviciu public de asistență socială (SPAS), descris la capitolul 9.11;
- Înființarea și acreditarea de creșe și grădinițe, care să ofere servicii de educație timpurie antepreșcolară, cu program normal și prelungit;
- Dezvoltarea unor programe de tip after-school în unitățile de învățământ de pe teritoriul Orașului Bicz;
- Sprijinirea participării copiilor din Orașul Bicz la învățământul general obligatoriu, în special a celor care provin din grupuri vulnerabile sau aflate în situații de risc;
- Dezvoltarea unor programe de educație parentală („Școala părinților”) pe teritoriul Orașului Bicz;
- Identificarea și monitorizarea persoanelor care pleacă la muncă în străinătate, în special părinții sau părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;
- Servicii de consiliere pentru copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și pentru familiile aflate în situații de risc social;
- Programe de sporire a performanțelor în învățare, comunicare, independență și mobilitate pentru copiii cu dizabilități;
- Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea nivelului de competențe cheie ale tinerilor NEET, cu vârste între 15 și 34 ani din Orașul Bicz, pentru dobândirea unor experiențe profesionale și obținerea unui loc de muncă;
- Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea accesului populației la programe de calificare/ recalificare,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- specializare sau de ucenicie, în vederea obținerii unor competențe/ specializări/ calificări, corelate cu actualele cerințe de pe piața muncii;
- Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tinerii și adulții din Orașul Bicaz;
 - Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea și organizarea, cu regularitate, a unor programe speciale de învățământ pentru elevii cu CES (cerințe educaționale speciale), pentru combaterea abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii și de tip „a doua șansă”;
 - Dezvoltarea unor programe de educație nonformală pentru copiii și tinerii din Orașul Bicaz, care să cuprindă inclusiv activități de socializare și petrecere a timpului în aer liber;
 - Dezvoltarea de parteneriate locale între organizațiile societății civile (centrele de voluntari, grupurile de întrajutorare și suport, comitetele parohiale, asociațiile de elevi și de părinți constituite la nivelul unităților școlare din structura Inspectoratul Școlar Județean, etc);
 - Susținerea angajatorilor în vederea creării de noi locuri de muncă în localitate; campanii de informare și programe destinate antreprenorilor pentru a spori șansele de angajare a persoanelor cu dizabilități sau de etnie romă;
 - Creșterea finanțării pentru politici de ocupare a forței de muncă și includerea șomerilor și a persoanelor inactice în servicii personalizate de ocupare a forței de muncă;
 - Promovarea reconversiei profesionale și a învățării pe tot parcursul vieții, în vederea creșterii angajabilității pe o piață a muncii în continuă schimbare și a programelor de formare menite să crească gradul de alfabetizare digitală, în special a persoanelor din grupurile vulnerabile și a celor din mediul rural;
 - Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru crearea unei echipe multidisciplinare de specialiști și pentru subvenționarea unor servicii integrate educaționale, medicale și sociale, adresate persoanelor și grupurilor vulnerabile sau aflate în situații de risc, în vederea creșterii calității vieții și incluziunii sociale a acestora;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- Implementarea unor programe care să vină în întâmpinarea nevoilor persoanelor defavorizate;
- Monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie sau de excluziune socială în vederea inițierii de acțiuni și măsuri preventive;
- Creșterea și identificarea fondurilor pentru crearea și dezvoltarea rețelei de servicii sociale;
- Creșterea numărului de personal de specialitate în domeniul social și dezvoltarea profesională continuă a acestora;
- Îmbunătățirea permanentă a infrastructurii în care are loc furnizarea serviciilor sociale de pe teritoriul Oraşului Bicaz, amenajarea unităților și achiziția de dotări și resurse performante în cadrul acestora;
- Sprijinirea investițiilor, acțiunilor și proiectelor ONG-urilor în domeniul serviciilor sociale pe teritoriul Oraşului Bicaz, atât la nivelul infrastructurii, cât și a serviciilor furnizate, inclusiv prin parteneriatele public-privat;
- Implicarea mediului de afaceri în susținerea activităților de asistență socială și dezvoltarea economiei de tip social;
- Sprijinirea entităților publice sau private în procesul acreditării ca furnizori de servicii sociale sau în procesul licențierii serviciilor sociale furnizate;
- Colaborarea inter-instituțională și /sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe sociale destinate unor categorii vulnerabile specifice, precum: copiii instituționalizați, copiii afectați de migrația părinților, familiile monoparentale sau cele cu mulți copii, copiii aflați în risc de abandon școlar, tinerii NEET, persoanele care au părăsit timpuriu școala, minoritățile etnice, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice; victimele abuzului și violenței domestice, adolescentele și femeile însărcinate sau lăuze, mame minore, etc.
- Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe de informare a populației Oraşului Bicaz cu privire la: drepturile fundamentale ale copiilor și familiilor; prevenirea abandonului și instituționalizării copiilor; prevenirea riscului de abandon școlar și excluziune socio-profesională a tinerilor; prevenirea abuzului și violenței domestice, la locul de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ

- muncă, la şcoală (inclusiv fenomenul de cyber-bullying); prevenirea riscului de excluziune socială a persoanelor vârstnice, etc;
- Colaborarea inter-instituţională şi/sau atragerea surselor de finanţare pentru sprijinul material şi financiar acordat persoanelor vulnerabile şi/sau cu dificultăţi materiale, prin: locuinţe sociale, ajutoare de hrană, subvenţii pentru plata utilităţilor, materiale şcolare pentru copii, acces gratuit la anumite servicii şi resurse educaţionale, medicale, sociale, de transport, etc;
 - Servicii pentru persoane cu dizabilităţi, centre de recuperare şi abilitare/reabilitare;
 - Extinderea serviciilor de zi furnizate de către furnizorii publici, cu precădere pentru persoanele cu dizabilităţi şi pentru familiile acestora, care au resurse financiare limitate şi care nu-şi pot permite costurile terapiilor de specialitate;
 - Îmbunătăţirea accesibilităţii persoanelor cu handicap în instituţiile publice, culturale, sportive şi în mijloacele de transport în comun, prin înfiinţarea de noi căi de acces şi îmbunătăţirea celor existente;
 - Îmbunătăţirea serviciilor pentru persoane vârstnice: cantine sociale, centre de consiliere a persoanelor vârstnice, centre de petrecere a timpului liber;
 - Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor servicii de asistenţă/îngrijire la domiciliu destinate vârstnicilor şi persoanelor cu dizabilităţi;
 - Identificarea persoanelor cu boli cronice, informarea acestora cu privire la drepturile pe care le au conform prevederilor legale şi ajutorarea acestora în obţinerea drepturilor cuvenite;
 - Campanii de informare şi programe de conştientizare pentru a opri discriminarea în rândul acestor pacienţi, inclusiv în şcoli;
 - Campanii de informare la nivelul întregii populaţii de vârstă şcolară, pentru adoptarea unui stil de viaţă sănătos, fără tutun, alcool şi droguri;
 - Creşterea influenţei factorilor de protecţie la vârste mici pentru evitarea sau întârzierea debutului consumului de tutun, alcool şi droguri;
 - Sensibilizarea şi educarea populaţiei şcolare în scopul evitării consumului experimental/ recreaţional de droguri şi/sau trecerii la consumul regulat;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Oraşului Bicaz, judeţul Neamţ**

- Dezvoltarea unor servicii de informare și consiliere telefonică de tip permanent pentru persoanele cu adicții;
- Crearea și dezvoltarea de servicii integrative tip informare și consiliere destinate consumatorilor de droguri și foștilor consumatori de droguri, în vederea acordării de suport informațional, psihologic și social în situații de criză;
- Informarea și consilierea destinată familiilor, aparținătorilor persoanelor consumatoare de substanțe, dar și comunităților locale (inclusiv a specialiștilor implicați în lucrul cu persoanele cu adicții, în intervențiile în situații de criză, etc);
- Prevenirea oricărei forme de dependență prin acțiuni de identificare, ajutor, susținere, informare și consiliere;
- Activități de prevenție, precum informarea și conștientizarea fenomenului violenței în familie și a formelor sale de manifestare, a factorilor favorizanți și agravanți;
- Activități de identificare și de evaluare a situațiilor de violență domestică precum și a persoanelor cu adicții;
- Activități de informare, consiliere primară și îndrumare a victimelor, către serviciile specializate;
- Consultarea și stabilirea de parteneriate cu organizațiile neguvernamentale care asigură asistență și protecție victimei;
- Colaborarea cu organele de urmărire penală la care victimele pot face plângere;
- Acordarea de asistență juridică și apărarea drepturilor procesuale ale persoanei vătămate, ale părții vătămate și ale părții civile;
- Servicii pentru victime ale violenței domestice: centre de primire în regim de urgență și consiliere, identificarea unui spațiu de găzduire a victimelor, până la rezolvarea problemelor ce au dus la această situație;
- Înființarea unui call-center pentru urgențele în domeniul socio-medical (violență domestică, abuzuri, consum de alcool și droguri, agresiune sexuală, atacuri de panică și episoade de demență a persoanelor vârstnice, etc);
- Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor servicii medicale de îngrijire la domiciliu pentru locuitorii Oraşului Bicaz;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț

- Identificarea de programe subvenționate pentru analize uzuale oferite persoanelor vulnerabile;
- Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unui program de informare a populației cu privire la educația sanitară, precum și de monitorizare și control a factorilor de risc pentru sănătatea acesteia;
- Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară de bună calitate;
- Campanii de informare a populației privind educația sanitară și serviciile de care pot beneficia;
- Servicii de informare, consiliere și îngrijire a persoanelor diagnosticate cu boli cronice, inclusiv HIV/SIDA precum și a mamei minore, campanii de informare care să prevină răspândirea acestor fenomene;
- Programe de educație sexuală în școli, pentru reducerea numărului de mame minore, a îmbolnăvirilor și a violenței domestice;
- Programe de consiliere și nutriție în ce privește alimentația mamei și a copilului, în special pentru mamele aflate la prima naștere sau în situații de risc social;
- Servicii de informare și conștientizare, în vederea combaterii discriminării persoanelor de etnie romă, precum și a bolnavilor de boli cronice și dizabilități;
- Identificarea copiilor și adulților de altă etnie (în special etnie romă) fără acte de identitate, în vederea întocmirii acestora;
- Colaborarea inter-instituțională și/sau crearea unor parteneriate public-private pentru dezvoltarea unor servicii de asistență, suport și acompaniere, pentru reglementarea situației locative a unor locuitori;
- Identificarea persoanelor fără adăpost și plasarea acestora în locuințe sociale până la remedierea situației, precum și ajutorarea acestora în vederea reintegrării sociale;
- Înființarea/ identificarea de locuințe/ spații destinate persoanelor fără adăpost sau persoane aflate în dificultate temporară;
- Asigurarea sprijinului de urgență și creșterea capacității de prevenție timpurie pentru persoanele fără adăpost;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- Furnizarea de măsuri de urgență în vederea înlăturării situației de dificultate în care se poate găsi o familie sau o persoană, la un moment dat;
- Campanii de informare și conștientizare, împreună cu alte instituții și ONG-uri, pentru a diminua numărul de persoane ce săvârșesc fapte penale;
- Servicii de consiliere pentru reintegrarea socială a persoanelor ce au săvârșit fapte penale și au ieșit din centrele de detenție, precum și consilierea psihologică a acestora, în scopul de a evita recidivele;
- Extinderea și dotarea cu aparatură și mobilier a unităților de învățământ;
- Investiții pentru construirea și dotarea unei biblioteci, în vederea utilizării acesteia de către locuitorii Orașului Bicaz, precum și programe pentru creșterea numărului de cititori activi;
- Organizarea unui centru de documentare și informare în cadrul bibliotecii, atragerea sponsorizărilor de cărți și alte resurse culturale;
- Îmbunătățirea mijloacelor de comunicare cu cetățenii;
- Actualizarea permanentă a bazelor de date și a procedurilor de lucru.

În completarea necesităților stă la bază Planul operațional pentru implementarea strategiei de dezvoltare a Orașului Bicaz, județul Neamț, anexă la prezenta strategie.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicăz, județul Neamț**

13. Surse privind elaborarea Strategiei de dezvoltare a Serviciilor Sociale a Orașului Bicăz, pentru perioada 2022-2026-2031

- ✓ Date colectate din departamentul de asistență socială al primăriei Orașului Bicăz;
- ✓ <https://www.primariabicaz.ro/>, <https://www.primariabicaz.ro/wp-content/uploads/2016/08/Strategie-de-dezvoltare-locală-oraș-Bicăz-2014-2020.pdf>
- ✓ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Bicăz>
- ✓ Inspectoratul Școlar Județean Neamț, http://www.isjneamt.ro/site/wp-content/uploads/2020/01/NT_Anexa_11b.pdf
- ✓ Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, <https://www.siiir.edu.ro/carto/>
- ✓ Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro:8077/temponline/#/pages/tables/insse-table>; https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf
- ✓ Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, <https://cnsisp.insp.gov.ro/wp-content/uploads/2021/06/Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2020.pdf>
- ✓ Recensământ România, <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>
- ✓ Ministerul Muncii, https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/08102021_Furnizori_acreditati.pdf, https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/03112021_Servicii_Sociale1.pdf
- ✓ Eurostat, EU Survey on Income and Living Conditions (EU-SILC); <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- ✓ Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA)
- ✓ Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție,
- ✓ Statistica situațiilor de abuz, neglijare, exploatare a copilului pentru anii 2009-2019
- ✓ Fundamental Right Report, FRA 2016
- ✓ ANES, <https://anes.gov.ro/cresterea-numarului-de-situatii-de-violenta-domestica-de-la-inceputul-anului-2020-reprezinta-un-semnal-de-alarma-asupra-recrudescenței-fenomenului-violentei-intra-familiale-din-tara-noastra-si-asupra>

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2022-2026-2031
a Orașului Bicaz, județul Neamț**

- ✓ MMPS, ANDPDCA, *Buletin statistic – date statistice 31 decembrie 2019*
- ✓ Agenda 2030, http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/Agenda-2030_RO.pdf
- ✓ Strategia națională de dezvoltare durabilă a României, <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-României-2030.pdf>
- ✓ Europa 2020, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:RO:PDF;>
- ✓ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020 și 2021-2027;
- ✓ Alte legi naționale în vigoare la data elaborării prezentei Strategii.

PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE LA NIVELUL ORAȘULUI BICAZ PENTRU PERIOADA 2022-2026-2031

Obiectiv General 1: Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de protecție socială					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
1.1. Creșterea gradului de acoperire a serviciilor sociale pentru copil și familie prin dezvoltarea de servicii sociale eficiente, focusate pe nevoile sociale locale și dezvoltarea de facilități pentru petrecerea timpului liber	Înființarea și acreditarea de creșe și grădinițe, care să ofere servicii de educație timpurie antepreșcolară, cu program normal și prelungit	Primăria Bicăz	număr de creșe/grădinițe înființate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz, finanțări nerambursabile
	Extinderea numărului de grupe cu program prelungit la nivelul unităților de învățământ preșcolar de pe teritoriul orașului Bicăz	Primăria Bicăz	număr de grupe, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz, finanțări nerambursabile
	Dezvoltarea unor programe de tip after-school în unitățile de învățământ gimnazial de pe teritoriul orașului	Primăria Bicăz, ONG-uri, instituții de educație	număr de programe dezvoltate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz, finanțări nerambursabile
	Sprejinierea participării copiilor din orașul Bicăz la învățământul general obligatoriu, în special a celor care provin din grupuri vulnerabile sau aflate în situații de risc	Primăria Bicăz, ONG-uri, instituții de educație	număr de servicii dezvoltate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz

1.2. Creșterea calității serviciilor în vederea îmbunătățirii educației și performanțelor de învățare

Dezvoltarea unor programe de educație parentală („Școala părinților”) pe teritoriul orașului Biczaz	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții de educație	număr de programe dezvoltate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
Programe de sporire a performanțelor în învățare, comunicare, independență și mobilitate pentru copiii cu dizabilități	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții de educație	număr de programe/ servicii dezvoltate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor programe speciale de învățământ pentru elevii cu CES (cerințe educaționale speciale), pentru combaterea abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii și de tip „a doua șansă”	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții de educație	număr de programe/ servicii dezvoltate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
Dezvoltarea unor programe de educație nonformală pentru copiii și tinerii din orașul Biczaz, care să cuprindă inclusiv activități de socializare și petrecere a timpului în aer liber	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții de educație	număr de programe/ servicii dezvoltate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
Dezvoltarea de parteneriate locale între organizațiile societății civile (centrele de voluntari, grupurile de întrajutorare și suport, comitetele parohiale, asociațiile de elevi și de părinți constituite la nivelul unităților școlare din structura Inspectoratul Școlar Județean, etc)	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții de educație	număr de parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz

1.3. Îmbunătățirea infrastructurii de învățământ	Extinderea și dotarea cu aparatură și mobilier a unităților de învățământ	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de unități dotate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Construirea și dotarea de biblioteci, în vederea utilizării acestora de către locuitorii orașului	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de unități	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Derularea unor programe pentru creșterea numărului de cititori activi	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de cititori activi	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Organizarea unui centru de documentare și informare în cadrul bibliotecii, atragerea sponsorizărilor de cărți și alte resurse culturale	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de sponsorizări	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
1.4. Reducerea abandonului școlar și a ratei analfabetismului	Conștientizarea și sprijinirea comunității în ceea ce privește prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului copiilor la sistemul educațional, prin dezvoltarea de programe (Școala după Școală, A doua Șansă, Centre de zi și After-school)	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de persoane identificate, număr programe dezvoltate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
1.5. Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile destinate copilului și familiei	Optimizarea de campanii de informare/evenimente pentru a face cunoscut populației serviciile sociale la care poate apela	Primăria Bicz, ONG-uri, Consiliu Comunitar Consultativ	număr de campanii de informare	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

1.6. Întărirea capacității de evaluare și monitorizare a drepturilor copilului și a situației sociale	Implicarea activă a comunității în asigurarea respectării drepturilor copilului și încheierea de parteneriate între autoritățile publice locale și organizații publice/private în domeniul protecției copilului	Primăria Bicz, ONG-uri, DGASPC, Consiliu Comunitar Consultativ, alte instituții	număr de parteneriate încheiate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 2: Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
2.1. Asigurarea unui minim de resurse pentru toți copiii, prin implementarea programelor naționale antisărăcie	Creșterea accesului copiilor săraci la serviciile sociale de bază și identificarea la timp a copiilor aflați în situații de risc	DGASPC, Primăria Bicz, ONG-uri, Consiliu Comunitar Consultativ, Grup de inițiativă	număr de cazuri identificate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Facilitarea accesului copiilor de altă etnie (în special cea romă) la servicii de educație, inclusiv promovarea programului ”a doua șansă”	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de copii romi care frecventează instituții de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și preuniversitar	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

2.2.Reducerea decalajului de șanse pentru copiii de etnii diferite (în mod special pentru cei de etnie romă)	Identificarea copiilor de altă etnie (în special cea romă) fără acte de identitate, în vederea întocmirii acestora	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de copii romi identificați fără acte, pentru care s-au întocmit acte de identitate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Campanii de informare și programe de conștientizare pentru a opri discriminarea persoanelor de altă etnie, inclusiv în școli	DGASPC, Primăria Bicz, ONG-uri, Consiliu Comunitar Consultativ, Grup de inițiativă, instituții de educație	număr de campanii derulate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
2.3. Prevenirea fenomenului de “copii ai străzii”, împreună cu alte organizații la nivel local	Evaluarea fenomenului copiilor străzii în vederea stabilirii dimensiunii fenomenului și a cauzelor principale care au dus la aceste situații	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	prevenirea/ diseminarea numărului de copii ai străzii	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Organizarea de campanii de descurajare a cerșetoriei	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de campanii organizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

2.4.Integrarea socială a copiilor cu risc ridicat de delincvență juvenilă	Specializarea personalului implicat în soluționarea cazurilor de copii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, DGASPC	ponderea personalului implicat în soluționarea cazurilor de copii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal, care a participat la cursuri de specializare	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Organizarea de campanii de descurajare a delincvenței juvenile	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de campanii organizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Organizarea de întâlniri cu membrii Consiliului Comunitar Consultativ, cu implicarea actorilor relevanți în soluționarea problemelor sociale, pentru copiii și familiile care se confruntă cu situații de dificultate	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de întâlniri organizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

2.5. Dezvoltarea de parteneriate locale în vederea prevenirii/protejării intereselor copiilor expuși consumului de droguri, exploatării sexuale și economice

Derularea de intervenții de prevenire în școală, familie și comunitate prin activități de informare, educare, conștientizare în vederea prevenirii consumului de droguri și de alte substanțe nocive, precum și în vederea evitării transformării consumului experimental și ocazional în consum regulat	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de campanii	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
Campanii de informare la nivelul întregii populații de vârstă școlară, pentru adoptarea unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de campanii	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
Creșterea influenței factorilor de protecție la vârste mici pentru evitarea sau întârzierea debutului consumului de tutun, alcool și droguri	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de campanii	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

	Sensibilizarea și educarea populației școlare în scopul evitării consumului experimental/recreațional de droguri și/sau trecerii la consumul regulat	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de campanii	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
2.6. Dezvoltarea de servicii specifice acordate copiilor ai căror părinți sunt plecați din țară	Identificarea tuturor copiilor cu ambii părinți/părintele unic susținător plecați la muncă în străinătate, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de cazuri identificate	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Dezvoltarea unor programe personalizate de consiliere și suport pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate care au acces la servicii de suport	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Intensificarea și eficientizarea acțiunilor de monitorizare a fenomenului copiilor ai căror părinți sunt migrați temporar peste hotare	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de cazuri monitorizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
2.7. Dezvoltarea și implementarea atât în școli, cât și la nivel administrativ a serviciilor de contracepție în	Diversificarea și extinderea intervențiilor de educație sexuală în rândul copiilor și adolescenților, inclusiv educație pentru prevenirea HIV și ITS (Infecții cu transmitere sexuală)	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație, instituții medicale	număr de activități desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

vederea evitării sarcinilor nedorite, la vârste sub 18 ani	Programe de educație sexuală în școli pentru reducerea numărului de mame minore, a îmbolnăvirilor și a violenței domestice	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație, instituții medicale	număr de programe desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv general 3: Prevenirea și combaterea oricăror forme de abuz asupra copilului					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
3.1. Promovarea valorilor nonviolentei și implementarea unor programe de comunicare în acest sens	Organizarea de campanii/ evenimente/ acțiuni în vederea creșterii gradului de cunoaștere a legislației în domeniu și a măsurilor care pot fi luate în situații de violență în familie /asupra copilului (instituții care pot fi informate, instituții care protejează mamele și copiii aflați în situații de risc – ONG-uri care au astfel de servicii)	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație	număr de campanii organizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, alte instituții implicate
3.2. Reducerea fenomenului de violență asupra copiilor	Dezvoltarea de programe/proiecte de tip „Școala Părinților” în parteneriat cu ONG-uri și alte instituții publice și private	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală, instituții de educație	număr de programe dezvoltate, număr de participanți la programe	2022-2031	Consiliul local Bicz, alte instituții implicate
3.3. Prevenirea abandonului copiilor în maternități și unități medicale de pediatrie	Promovarea de activități specifice (informare/ consiliere/ acompaniere) a gravidelor/ viitoare mame, la nivelul comunității locale, în colaborare cu cabinetele de medicină de familie, pentru prevenirea abandonului copiilor nou-născuți	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație, instituții medicale	număr de gravide consiliate/informate în vederea menținerii copilului în familia naturală	2022-2031	Consiliul local Bicz, alte instituții implicate

Obiectiv General 4: Asigurarea accesului neîngrădit la resursele comunității pentru persoanele cu dizabilități, adaptat nevoilor specifice					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
4.1. Informarea persoanelor cu dizabilități, a familiilor lor, cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au, conform legii	Desfășurarea unor campanii de informare și consiliere a persoanelor cu dizabilități și a familiilor lor	Primăria Bicz, ONG-uri, DGASPC	număr de campanii desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Distribuirea de pliante, materiale informative cu privire la drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de pliante distribuite	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Identificarea altor persoane cu dizabilități și/sau boli cronice, informarea cu privire la drepturile pe care le au conform prevederilor legale și ajutorarea acestora în obținerea drepturilor cuvenite	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de persoane identificate și ajutate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
4.2. Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități	Dezvoltarea serviciilor existente și înființarea de noi servicii pentru persoanele cu dizabilități, centre de recuperare și abilitare/reabilitare	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de servicii dezvoltate, număr de servicii înființate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Extinderea serviciilor furnizate de către furnizorii publici, cu precădere pentru persoanele cu dizabilități și pentru familiile acestora, care au resurse financiare limitate și care nu-și pot permite costurile terapierilor de specialitate	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de familii ajutate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Îmbunătățirea/dezvoltarea accesibilității persoanelor cu handicap în instituțiile publice, culturale, sportive și în mijloacele de transport în comun, prin înființarea de noi căi de acces și îmbunătățirea celor existente	Primăria Bicz	număr de căi noi de acces	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

	Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor servicii de asistență/îngrijire la domiciliu destinate vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de servicii, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 5: Asigurarea exercitării depline a drepturilor de către persoanele cu dizabilități, în vederea participării și incluziunii sociale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
5.1. Dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viața independentă și integrare în comunitate	Identificarea situațiilor de risc în care se află persoanele cu dizabilități, situații ce pot conduce la instituționalizarea acestora	Primăria Bicz, ONG-uri, DGASPC	număr de persoane cu dizabilități identificate, aflate în risc de instituționalizare	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Acordarea de servicii de îndrumare, sprijin, consiliere, evaluare și educație sanitară atât pentru persoanele cu dizabilități, cât și pentru familiile acestora	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de beneficiari ai serviciilor	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Identificarea serviciilor sociale publice și private existente la nivelul comunităților locale și a celor inexistente, în vederea dezvoltării de noi servicii adaptate persoanelor cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri, DGASPC	număr de servicii sociale publice și private existente	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
5.2. Sprijinirea persoanelor cu dizabilități pentru a avea acces real la toate organizațiile, structurile și serviciile din comunitate	Asigurarea informării și consilierii persoanelor cu dizabilități identificate cu privire la serviciile sociale publice sau private oferite	Primăria Bicz, ONG-uri	Număr informări /consilieri	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

5.3. Promovarea/ sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, cultural-educative și recreative	Informarea periodică a persoanelor cu dizabilități privind activitățile desfășurate la nivel local	Primăria Biczaz	număr de campanii de informare, număr de beneficiari participanți	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz
5.4. Asigurarea tuturor beneficiilor de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități	Formarea și perfecționarea personalului de specialitate care lucrează în domeniu	Primăria Biczaz, ONG-uri	număr de persoane care participă la cursuri de formare	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz
	Asigurarea și actualizarea permanentă a bazei de date privind persoanele cu dizabilități	Primăria Biczaz	baza de date actualizată la zi	2022-2031	Consiliul local Biczaz
	Sprijin pentru obținerea prestațiilor sociale, altor drepturi și facilități cuvenite persoanelor cu dizabilități	Primăria Biczaz, ONG-uri	obținerea tuturor prestațiilor sociale	2022-2031	Consiliul local Biczaz
5.5. Conștientizarea și sensibilizarea comunității cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la viața independentă și participativă în societate	Organizarea de campanii de informare și mediatizare la nivelul comunității cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități, pentru valorizarea rolului persoanei cu dizabilități în familie și în societate	Primăria Biczaz, ONG-uri	număr de campanii de informare realizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz
Obiectiv General 6: Asigurarea accesului neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la viața publică și politică					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
6.1. Promovarea de măsuri privind prevenirea și combaterea discriminării și excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.	Desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice, inclusiv pentru a combate stereotipiile și prejudecățile existente despre persoanele cu dizabilități	Primăria Biczaz, ONG-uri	număr de campanii desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz

Obiectiv General 7: Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, pe piața liberă a muncii					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
7.1. Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice și angajatorilor cu privire la dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități, precum și a nevoilor specifice ale acestora	Desfășurarea unor acțiuni de informare/sensibilizare a angajatorilor cu privire la dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de acțiuni de informare/sensibilizare desfășurate	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Susținerea angajatorilor în vederea creării de noi locuri de muncă în oraș, derularea de campanii de informare și programe destinate antreprenorilor pentru a spori șansele de angajare a persoanelor cu dizabilități sau alte nevoi specifice	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de locuri de muncă create	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
Obiectiv General 8: Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
8.1. Sprijinirea dezvoltării serviciilor de asistență personală la nivel comunitar	Dezvoltarea rețelei de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de beneficiari, număr de parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
8.2. Sprijinirea personalului implicat în activitatea de asistare personală	Instruirea și calificarea asistenților personali	Primăria Bicz	număr de asistenți personali calificați	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

8.3. Sprijinirea familiilor persoanelor cu dizabilități pentru a se implica în accesarea de către persoanele cu dizabilități a serviciilor specializate de sprijin, precum și a serviciilor de bază/primare ale comunității în toate domeniile vieții	Implicarea familiei și responsabilizarea acesteia cu privire la nevoile de îngrijire și la accesarea serviciilor specializate de către persoanele cu dizabilități	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de familii sprijinite	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
Obiectiv general 9: Integrarea socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
9.1. Reducerea riscului de excluziune și marginalizare socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție	Creearea rețelelor de suport pentru tineri în comunitate prin promovarea cooperării între tineri, membrii familiei, instituții publice locale, ONG-uri, cabinete medicale și de planning familial, în vederea creșterii gradului de incluziune socială	DGASPC, Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, alte instituții implicate
Obiectiv General 10: Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
	Identificarea persoanelor vârstnice aflate în situații de risc	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de persoane vârstnice aflate în dificultate, identificate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

10.1. Promovarea unei vieți sănătoase, active, sigure, împlinite, decente și demne	Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice și planificarea serviciilor necesare depășirii situațiilor de risc	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de persoane vârstnice evaluate, beneficiari ai serviciilor sociale	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Stabilirea și implementarea măsurilor de protecție socială în centre rezidențiale specializate pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor vârstnice	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de cazuri instrumentate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Îmbunătățirea serviciilor pentru persoane vârstnice: cantine sociale, centre de consiliere a persoanelor vârstnice	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
10.2. Promovarea unui sistem coerent, coordonat și integrat de asistență socială	Implicarea organizațiilor non-guvernamentale în activitatea de sprijin a persoanelor vârstnice	Primăria Bicz	număr de ONG-uri implicate în activitatea de sprijin a persoanelor vârstnice	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Dezvoltarea parteneriatelor dintre diferite instituții publice și private care activează în domeniul social și/sau medical.	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de noi parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
10.3. Înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu	Inițierea și implementarea de proiecte pentru înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu	Primăria Bicz	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

10.4. Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața societății	Organizarea de campanii de informare și sensibilizare a opiniei publice în vederea valorizării rolului persoanelor vârstnice în societate, în parteneriat cu societatea civilă și mass-media	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de campanii organizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Implicarea persoanelor vârstnice în activități de voluntariat, umanitare	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de activități de voluntariat realizate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
Obiectiv General 11: Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
11.1. Creșterea eficacității programelor de prevenire	Implementarea sistematică a măsurilor de prevenire în vederea reducerii toleranței față de violența în familie	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de persoane informate, număr de materiale informative diseminate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Dezvoltarea de atitudini și comportamente nonviolente în rândul populației pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" față de violența în familie	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de programe desfășurate, număr de participanți	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Activități de prevenție, precum informarea și conștientizarea fenomenului violenței în familie și a formelor sale de manifestare, a factorilor favorizanți și agravanți	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de programe desfășurate, număr de participanți	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

Obiectiv General 12: Protecția victimelor violenței în familie					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
12.1. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice locale de gestionare a violenței în familie, corelate cu violența asupra copilului	Crearea unui sistem de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie și violență asupra copilului la nivel local	Primăria Bicăz, ONG-uri, Poliția locală	număr de cazuri înregistrate, număr de cazuri soluționate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
	Activități de identificare și de evaluare a situațiilor de violență domestică, precum și a persoanelor cu adicții	Primăria Bicăz, ONG-uri, Poliția locală	număr de cazuri identificate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
	Activități de informare, consiliere primară și îndrumare a victimelor, către serviciile specializate	Primăria Bicăz, ONG-uri, Poliția locală	număr de victime ajutate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
	Programe de evaluare și terapie pentru depășirea traumei și dezvoltarea capacităților individuale de a depăși situația de criză	Primăria Bicăz, ONG-uri, instituții medicale	număr de persoane care au beneficiat de consiliere /terapie	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
12.2. Dezvoltarea de parteneriate și colaborarea interinstituțională, în vederea sprijinirii victimelor violenței domestice	Consultarea și stabilirea de parteneriate cu organizațiile neguvernamentale care asigură asistență și protecție victimelor	Primăria Bicăz, ONG-uri	număr de parteneriate încheiate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
	Colaborarea cu organele de urmărire penală la care victimele pot face plângere	Primăria Bicăz, ONG-uri, Poliția locală	număr de cazuri soluționate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz
	Acordarea de asistență juridică și apărarea drepturilor procesuale ale persoanei vătămate, ale părții vătămate și ale părții civile	Primăria Bicăz, ONG-uri	număr de cazuri sprijinite	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz

	Înființarea/identificarea de centre/spații de primire în regim de urgență și consiliere a victimelor, până la rezolvarea problemelor ce au dus la această situație	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de centre înființate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 13: Îmbunătățirea calității vieții persoanelor de etnie romă					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
13.1. Prevenirea și combaterea discriminării cu care se confruntă copiii romi	Încurajarea realizării de parteneriate între organizațiile neguvernamentale care se ocupă de populația romă și structurile publice județene/ locale pentru protecția copilului	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de parteneriate încheiate	2022-2031	Consiliul local Bicz
13.2. Asigurarea protecției sociale pentru persoanele de etnie romă aflate în dificultate	Identificarea persoanelor de etnie romă aflate în dificultate și evaluarea nevoilor acestora	Primăria Bicz, ONG-uri, Poliția locală	număr de persoane aflate în dificultate, identificate	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Stabilirea și planificarea tuturor serviciilor/prestațiilor necesare în funcție de nevoile identificate	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Integrarea/reintegrarea școlară a copiilor și tinerilor de etnie romă	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții de educație	număr de copii/tineri integrați în sistemul de învățământ	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

13.3. Implicarea activă a ONG-urilor ce sprijină romii în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea de romi prin inițierea, promovarea și implementarea proiectelor cu finanțare externă	Dezvoltarea de proiecte cu fonduri europene în cadrul unui sistem de cooperare local/ județean/ național pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor de etnie romă	Primăria Bicăz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Finanțări nerambursabile
Obiectiv General 14: Îmbunătățirea nivelului de competențe în vederea orientării profesionale a tinerilor					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
14.1. Îmbunătățirea nivelului de competență a tinerilor și sprijinirea acestora spre orientare profesională	Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea nivelului de competențe cheie ale tinerilor NEET, cu vârste între 15 și 34 ani din orașul Bicăz, pentru dobândirea unor experiențe profesionale și obținerea unui loc de muncă	Primăria Bicăz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Finanțări nerambursabile
	Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru îmbunătățirea accesului populației la programe de calificare/recalificare, specializare sau de ucenicie, în vederea obținerii unor competențe/ specializări/calificări, corelate cu actualele cerințe de pe piața muncii	Primăria Bicăz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Finanțări nerambursabile
	Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare în carieră pentru tinerii și adulții din orașul Bicăz	Primăria Bicăz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicăz, finanțări nerambursabile

Obiectiv General 15: Îmbunătățirea serviciilor privind reducerea numărului de șomeri					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
15.1. Promovarea reconversiei profesionale în vederea creșterii angajabilității pe piața muncii	Creșterea finanțării pentru politici de ocupare a forței de muncă și includerea șomerilor și a persoanelor inactive în servicii personalizate de ocupare a forței de muncă;	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Promovarea reconversiei profesionale și a învățării pe tot parcursul vieții, în vederea creșterii angajabilității pe o piață a muncii în continuă schimbare și a programelor de formare menite să crească gradul de alfabetizare digitală, în special a persoanelor din grupurile vulnerabile și a celor din mediul rural	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 16: Îmbunătățirea serviciilor medicale, în scopul reducerii problemelor sociale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
16.1. Înființarea unor servicii în regim de urgență	Înființarea unui call-center pentru urgențele în domeniul socio-medical (violență domestică, abuzuri, consum de alcool și droguri, agresiune sexuală, atacuri de panică și episoade de demență a persoanelor vârstnice, etc)	Primăria Bicz, instituții medicale	număr call-centre înființate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea unor servicii medicale de îngrijire la domiciliu pentru locuitorii orașului Bicz	Primăria Bicz	număr de proiecte inițiate/promovate/implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

16.2. Dezvoltarea serviciilor medicale și a serviciilor de îngrijire la domiciliu	Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unui program de informare a populației cu privire la educația sanitară, precum și de monitorizare și control a factorilor de risc pentru sănătatea acesteia	Primăria Biczaz	număr parteneriate, număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
	Identificarea de programe subvenționate pentru analize uzuale oferite persoanelor vulnerabile	Primăria Biczaz	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
16.3. Informarea și educarea sanitară a populației	Campanii de informare a populației privind educația sanitară și serviciile de care pot beneficia	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții medicale	număr de campanii derulate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
	Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară de bună calitate	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții medicale	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
	Servicii de informare, consiliere și îngrijire a persoanelor diagnosticate cu boli cornice, inclusiv HIV/SIDA precum și a mamelor minore, campanii de informare care să prevină răspândirea acestor fenomene	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții medicale	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile
16.4. Îmbunătățirea serviciilor destinate tinerelor mame	Programe de consiliere și nutriție în ce privește alimentația mamei și a copilului, în special pentru mamele aflate la prima naștere sau în situații de risc social	Primăria Biczaz, ONG-uri, instituții medicale	număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Biczaz, finanțări nerambursabile

Obiectiv General 17: Îmbunătățirea serviciilor destinate altor grupuri vulnerabile					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
17.1. Identificarea și monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială	Identificarea și monitorizarea persoanelor cu risc de sărăcie sau de excluziune socială în vederea inițierii de acțiuni și măsuri preventive	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de persoane identificate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Implementarea unor programe care să vină în întâmpinarea nevoilor persoanelor defavorizate	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de programe implementate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru crearea unei echipe multidisciplinare de specialiști și pentru subvenționarea unor servicii integrate educaționale, medicale și sociale, adresate persoanelor și grupurilor vulnerabile sau aflate în situații de risc, în vederea creșterii calității vieții și incluziunii sociale a acestora	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr parteneriate, număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Colaborarea inter-instituțională și /sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe sociale destinate unor categorii vulnerabile specifice, precum: copiii instituționalizați, copiii afectați de migrația părinților, familiile monoparentale sau cele cu mulți copii, copiii aflați în risc de abandon școlar, tinerii NEET, persoanele care au părăsit timpuriu școala, minoritățile etnice, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice; victimele abuzului și violenței domestice, adolescentele și femeile însărcinate sau lăuze, mame minore, etc	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr parteneriate, număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

17.2. Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială	Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru implementarea unor programe de informare a populației orașului Bicz cu privire la: drepturile fundamentale ale copiilor și familiilor; prevenirea abandonului și instituționalizării copiilor; prevenirea riscului de abandon școlar și excluziune socio-profesională a tinerilor; prevenirea abuzului și violenței domestice, la locul de muncă, la școală (inclusiv fenomenul de cyber-bullying); prevenirea riscului de excluziune socială a persoanelor vârstnice	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr parteneriate, număr de proiecte inițiate/promovate/implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Colaborarea inter-instituțională și/sau atragerea surselor de finanțare pentru sprijinul material și financiar acordat persoanelor vulnerabile și/sau cu dificultăți materiale, prin: locuințe sociale, ajutoare de hrană, subvenții pentru plata utilităților, materiale școlare pentru copii, acces gratuit la anumite servicii și resurse educaționale, medicale, sociale, de transport, etc	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr parteneriate, număr de proiecte inițiate/promovate/implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 18: Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii sociale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
18.1 Creșterea calității tuturor serviciilor furnizate	Specializarea continuă pentru persoanele care lucrează în serviciile sociale, precum și în servicii medicale	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale	număr de cursuri organizate, număr de persoane formate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

18.2. Dezvoltarea serviciilor sociale care să corespundă nevoilor comunității	Creșterea și identificarea fondurilor pentru crearea și dezvoltarea rețelei de servicii sociale	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de proiecte inițiate/ promovate/ implementate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Accreditarea departamentului de asistență socială din cadrul primăriei orașului Bicz	Primăria Bicz	serviciu acreditat	2022-2031	Consiliul local Bicz
	Înființarea unui Serviciu public de asistență socială (SPAS)	Primăria Bicz	serviciu înființat, număr beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Îmbunătățirea mijloacelor de comunicare cu cetățenii	Primăria Bicz	număr de persoane satisfăcute	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Creșterea numărului de personal de specialitate în domeniul social și dezvoltarea profesională continuă a acestora	Primăria Bicz	număr de persoane noi, număr de persoane instruite	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Îmbunătățirea permanentă a infrastructurii în care are loc furnizarea serviciilor sociale de pe teritoriul orașului Bicz, amenajarea unităților și achiziția de dotări și resurse performante în cadrul acestora	Primăria Bicz, alte instituții implicate	număr de unități, număr de servicii, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Sprrijinirea investițiilor, acțiunilor și proiectelor ONG-urilor în domeniul serviciilor sociale pe teritoriul orașului Bicz, atât la nivelul infrastructurii, cât și a serviciilor furnizate, inclusiv prin parteneriatele public-privat;	Primăria Bicz, alte instituții implicate	număr de parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz

18.3. Implicarea comunității și a mediului de afaceri în dezvoltarea serviciilor și infrastructurii sociale	Implicarea mediului de afaceri în susținerea activităților de asistență socială și dezvoltarea economiei de tip social	Primăria Bicaz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de parteneriate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz
	Sprijinirea entităților publice sau private în procesul acreditării ca furnizori de servicii sociale sau în procesul licențierii serviciilor sociale furnizate	Primăria Bicaz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr entități acreditate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz

Obiectiv General 19: Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor fără adăpost și reducerea acestui fenomen					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
19.1. Îmbunătățirea modalităților de identificare a persoanelor fără adăpost și prevenirea acestor situații	Identificarea persoanelor fără adăpost și plasarea acestora în locuințe sociale până la remediarea situației, precum și ajutorarea acestora în vederea reintegrării sociale	Primăria Bicaz, ONG-uri	număr de persoane identificate și ajutate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz
	Asigurarea sprijinului de urgență și creșterea capacității de prevenție timpurie pentru persoanele fără adăpost	Primăria Bicaz, ONG-uri	număr beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz
19.2. Dezvoltarea serviciilor de ajutorare și sprijin a persoanelor fără adăpost	Înființarea/identificarea de locuințe/spații destinate persoanelor fără adăpost sau persoane aflate în dificultate temporară	Primăria Bicaz, alte instituții implicate	număr de centre înființate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz, finanțări nerambursabile
	Furnizarea de măsuri de urgență în vederea înlăturării situației de dificultate în care se poate găsi o familie sau o persoană, la un moment dat	Primăria Bicaz, ONG-uri	număr de măsuri luate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz, finanțări nerambursabile

	Colaborarea inter-instituțională și/sau crearea unor parteneriate public-private pentru dezvoltarea unor servicii de asistență, suport și acompaniere, pentru reglementarea situației locative a unor locuitori	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de parteneriate încheiate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
Obiectiv General 20: Îmbunătățirea serviciilor destinate persoanelor cu adicții					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
20.1. Îmbunătățirea activităților de informare a populației și identificarea timpurie a persoanelor cu adicții	Prevenirea oricărei forme de dependență prin acțiuni de identificare, ajutor, susținere, informare și consiliere	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de campanii desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
	Informarea și consilierea destinată familiilor, aparținătorilor persoanelor consumatoare de substanțe, dar și comunităților locale (inclusiv a specialiștilor implicați în lucrul cu persoanele cu adicții, în intervențiile în situații de criză, etc);	Primăria Bicz, ONG-uri, instituții medicale, Poliția locală	număr de campanii desfășurate, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz
20.2. Dezvoltarea serviciilor de sprijin și consiliere a persoanelor cu adicții, precum și a familiilor acestora	Crearea și dezvoltarea de servicii integrative tip informare și consiliere destinate consumatorilor de droguri și foștilor consumatori de droguri, în vederea acordării de suport informațional, psihologic și social în situații de criză	Primăria Bicz, ONG-uri, alte instituții implicate	număr de servicii, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile
	Dezvoltarea unor servicii de informare și consiliere telefonică de tip permanent pentru persoanele cu adicții	Primăria Bicz, ONG-uri	număr de servicii, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicz, finanțări nerambursabile

Obiectiv General 21: Dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor care au săvârșit fapte penale					
Obiective specifice	Activități	Responsabili	Indicatori de rezultat	Termen	Sursa de finanțare
21.2. Îmbunătățirea serviciilor de informare și consiliere a persoanelor care au săvârșit fapte penale	Campanii de informare și conștientizare, împreună cu alte instituții și ONG-uri, pentru a diminua numărul de persoane ce săvârșesc fapte penale	Primăria Bicaz, ONG-uri, Poliția locală	număr de campanii desfășurate	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz
	Servicii de consiliere pentru reintegrarea socială a persoanelor ce au săvârșit fapte penale și au ieșit din centrele de detenție, precum și consilierea psihologică a acestora, în scopul de a evita recidivele	Primăria Bicaz, ONG-uri, instituții medicale, Poliția locală	număr de servicii, număr de beneficiari	2022-2031	Consiliul județean Neamț, Consiliul local Bicaz, finanțări nerambursabile